

KADERİ KUTSAYANLARI HALKIN İRADESİYLE YENECEĞİZ

Deprem felaketi halkın dayanışma ruhunu, seferberliğini, inşa gücünü de ortaya çıkarmıştır. Çürümüş, yozlaşmış ve halk düşmanı faşist diktatörlüğün beceremediği, üstesinden gelemediği görevleri halk dağınık ve örgütsüz yapısına rağmen üstlenmiştir. Halkın ilerici ve örgütlü güçleri tüm güçleriyle, samimiyetleriyle halka yardıma koşmuş, örgütlü güçlerini ve yeteneklerini halkın çıkarları için seferber etmişlerdir. Çürümüşlüğe meydan okumuşlardır.

KOLEKTİF DOĞRULTU

Başarmak için inisiyatifli Ol! inisiyatif için Esnek Davran

SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

1 MART-15 MART 2023

▪ SAYI: 132 ▪ FİYAT: 7 TL ▪ ISSN: 2630-5526

gazetesi

Öfkemizi Kurtuluş İçin Örgütleyelim!

DÜNYA

7

SAVAŞ RÜZGÂRININ SÜRÜKLEDİĞİ "BALON" NEYİ AMAÇLIYOR?

Tüm bu savaş çığırkanlığının karşısında sormamız gereken temel soru "kimin çıkarı gerçekleşmektedir?" sorusudur. Önümüzdeki dönemde savaş söylemleri sık sık karşımıza çıkmaya devam edecektir. Mutlak kurtuluşu sağlayacak olan mücadele ise dünya halklarının kurtuluş savaşıdır. Hiç kuşkusuz bu tarihsel görev komünist partilerinin omuzlarındadır...

SÖYLEŞİ

8

"İNSANLARIN KEMİKLERİ ÜZERİNE YENİ SURLAR İNŞA ETMEK İSTİYORLAR"

Nasıl ki Sur'u kendi deyimleriyle "Toledo yapacağız" derken soğuk, taş duvar haline getirdiler ve orada hayatını kaybeden insanların kemikleri üzerine sözde Toledo'yu inşa ettiler. Burada da hayatını kaybeden insanların kemikleri üzerine yeni Surlar inşa etmek istiyorlar ve bunu da kendi istedikleri şekilde yapıp, buraya kendi istedikleri kesimleri yerleştirmek istiyorlar.

İZLENİM

20

"HÜZNÜN İSYAN OLMALIDIR"

Yaşanan depremde devletin de enkaza gömüldüğü gerçeği halkın kendi dayanışmasını zorunlu kılıyordu. Yedi düvele meydan okuyan Türk devletin acizyeti enkaz altında kurtarılmayı bekleyen halkımızın çığlıklarıyla bir kez daha teşhir olurken devrimcilerin sürece müdahalesi gecikmedi. Halkın dayanışması ve seferberliğine devrimci-demokrat, ilericiler de öncülük ederek hızlıca deprem bölgelerine koştu.

Nurhak ve Ekinözü'nde dayanışma çalışmaları sürüyor

MARAS- Maraş'a bağlı Nurhak ve Ekinözü ilçelerinde Partizan faaliyetçilerinin ve Munzur Çevre Derneği üyelerinin halk dayanışması çalışmaları devam ediyor.

6 Şubat günü meydana gelen merkez üssü Maraş olan ve 10 ili etkileyen depremlerin üzerinden 21 gün geçti. Meydana gelen depremlerde AFAD'ın aktardığına göre 44 bin 374 kişi hayatını kaybederken binlerce kişi yaralandı. Depremden kurtulanların ise sorunları devam ediyor.

Yıkımın ve depremin etkilerinin yoğun hissedildiği Maraş'a bağlı Nurhak ve Ekinözü ilçelerinde Partizan faaliyetçilerinin ve Munzur Çevre Derneği üyelerinin halk dayanışması çalışmaları devam ediyor. Depremin ilk günlerinde halkı kaderine terk eden devlet, son günlerde enkaz kaldırma çalışmalarıyla bölgede "varlık" göstermeye başladı.

NURHAK

Can kaybının görece az olduğu ancak neredeyse hasarsız binanın olmadığı Nurhak ilçe merkezinde çadırları ziyaret eden Partizan faaliyetçileri ve MÇD üyeleri, demokratik kitle örgütlerinin ve halkın dayanışmasının ilk günden bugüne sürdüğünü dile getirdi. Burada yapılan sohbetlerde halk tarafından depremin ilk 4 gününde devletin yardım yapmadığını günlerce yardım beklediklerini dile getirildi. Sistemin ranta dayalı politikalarının var olan yıkımı derinleştirdiğini dile getiren Partizan faaliyetçileri bu noktada yaşanan felaketin sorumlusu olarak sistemin sorgulanması gerektiğine vurgu yaptı. Nurhak halkı, kimliklerinden dolayı da ayrıca ayrımcılığa uğradıklarını ancak tüm bu politikalara rağmen yaşadıkları toprakları terk etmeyeceklerini dile getirdi. Depremde bir kadın sohbet esnasında "Biz unutulmuş kimseleriz. Devlet depremden önce de bizi zaten

unutmuştu, depremden sonra da değişen bir şey olmadı." dedi.

Nurhak'a bağlı Barış beldesi ve köylerine yardım kolileri dağıtan Partizan faaliyetçileri ve MÇD üyeleri, burada halk ile yaptıkları sohbetlerle dayanışmanın önemine dair vurguları yinelediler. Deprem sonrası bölgeden yaşanan göçün kalıcı olması durumunda bölgede ekonomik, kültürel ve sosyal olarak önemli bir değişimin olacağı söylenerek buna karşı halkın yaşam alanlarını yeniden inşa etmesinin önemine değinildi. Bölgedeki Kürt-Alevi kültürünün asimilasyon ve baskı ile yıllardır sürdürülen bir politikanın olduğu yaşanan depremle de bu politikanın daha etkili olduğu belirtildi.

EKİNÖZÜ

Depremin ikinci merkez üslerinden olan Ekinözü'nün Nergele bölgesinde taziye katılan Partizan faaliyetçileri ve MÇD üyeleri burada halkın acılarını

paylaştıklarını dile getirerek yaşanan depremde bir kez daha dayanışmanın öne çıktığını, sistemin insan yaşamına verdiği değerin teşhir olduğunu dile getirerek örgütlü bir toplum ile bu politikaların boşa çıkabileceğini belirtti.

Yine İçmeler bölgesinde dayanışma kolileri dağıtarak burada halk ile sohbet edildi. Ziyaretlerde halkın ilgisinin yoğun olduğu gözlemlenirken barınma sorunlarının devam ettiği ve kalıcı çözümlere ihtiyaç olduğu dile getirildi.

Halk yaralarını sarma noktasında birbirlerine tutunurken depremzedeler de ilk günden beri arama-kurtarma, barınma, gıda vb. konularda dayanışma göstermeye devam ediyor. Bazı köylere devletin hâlâ uğramadığını söyleyen köylüler halk dayanışması ile yaşamlarını devam ettirmeye çalışıyor.

Tutsak Partizan Serkan Güllü'nün görüşü hakkı gasp ediliyor

DERSİM- Tutsak Partizan Serkan Güllü'nün görüşü hakkı "güvenlik" gerekçesiyle gasp ediliyor.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde bulunan tutsak Partizan Serkan Güllü'nün görüşü talepleri reddedildi. Güllü'nün görüşü talebi hapishane idaresi tarafından Elazığ Emniyeti'ne soruldu. 6 aylık "araştırmanın" sonucunda Güllü'nün görüşüsünün sicili gerekçe

gösterilerek engellendiği belirtildi. Serkan Güllü bu karara karşı Ağır Ceza Mahkemesine başvuracağını ifade etti.

Hapishanelerde son süreçte tutsakların görüşü hakları "emniyet soruşturması" gerekçe gösterilerek gasp ediliyor.

YDK İstanbul'da 8 Mart için çağrılarını sürdürüyor

İSTANBUL- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle YDK tarafından Sarıgazi ve Esenyurt'ta evlerde ve pazarda bildiri dağıtımı gerçekleştirildi. 5 Mart'ta Kadıköy'de buluşma çağrısı yapan YDK'lılar depremin açığa çıkardığı sorunları halkla tartıştı.

Deprem bölgesindeki kadınların yaşam koşullarının iyileştirilemediğinden bahseden YDK'lılar yoksulluğun ve depremin yarattığı yıkımın en çok kadınları etkilediğini belirterek örgütlenme çağrısı yaptı. Halkla yapılan sohbetlerde devletin deprem ve ka-

dın politikalarına karşı öfkeli olduğu belirtildi. Deprem bölgesinde halk tarafından dile getirilen "Devlet nerede" sorusu bildiri dağıtımında da açığa çıktı. Depremle ilgili yapılan sohbetlerde "Devlet yok" söylemi öne çıktı.

Ailesinden 5 kişiyi kaybeden depremde bir kadınla yapılan sohbette insanların ölüme terk edildiği devletin orada olmadığı vurgulandı. Yapılan bildiri çalışmasıyla kadınlar 5 Mart'ta Kadıköy'de olmaya çağrıldı.

POLİTİK GÜNDEM

KADERİ KUTSAYANLARI HALKIN İRRADESİYLE YENECEĞİZ

Depremle gelen felaketin yarattığı toplumsal infial, siyasal alanı hızla kuşatan ve süreci belirleyen bir karaktere büründü. Temeli çürük olanın zemin, binalar değil sistem olduğu daha belirgin şekilde görülüyor. Maraş depremlerinin ortaya çıkardığı sonuçlar faşist sistemin politik temellerini daha güçlü şekilde sarsıyor. Zira var olan tablo korkunç bir yıkımla birlikte toplumsal trajediye dönüştü. On binlerce insan göz göre göre katledilirken, milyonlarca insan evsiz kaldı. Milyonlarca insan deprem bölgesinden uzaklaşarak göç yollarına düşmüş, gittikleri yerlere henüz adım atar atmaz yokluk ve yoksulluğun pençesine düştü. Şehirler yok olurken, artık bir memleketleri olmadığı inancı milyonları sarmaktadır. Tarih boyunca halkların deflarca maruz kaldığı bu koşulları kendisinin de yaşayacağına çok az insan inanır; ama şimdi halkımız bu koşulları yaşamaktadır.

Faşist diktatörlük, halkın yokluğa, duyarsızlığa, hoyratlığa isyanını hakaretlerle, tehditlerle, yalanlarla bastırmaya çalışıyor. İhtiyaç duyduğunda yanında olmayan devletin ve ona bağlı kurumların zayıflığı, acizliği, yetersizliği, hazırlıksızlığı ve haksızlığı açığa çıktıkça halk öfkelenmekte; öfkeli halka faşizmin saldırısı çeşitlenmektedir. Halka dönük sabırlı olması, olağan dışı afete karşı olağan dışı bir güçle dayanıklılık göstermesi, fedakârlıkta bulunması ve en önemlisi devletle dayanışma içinde olması için çağrılar yapılmakta, vaazlar verilmektedir. "Vatan, millet, devlet, din" aşkına bir grup gerici, çürümüş kadrodan ibaret düzen korosu bu çağrılarını, vaazlarını türkü biçimini dillendiriliyor. Her büyük felakette ve yarattığı sonuçta olduğu gibi bazıları daha fazla çürüyüp, yozlaşırken felaketlerin asıl mağduru olan halk kitlelerinin önemli kısmı gerçekliğin daha fazla farkına varıyor, bilinçleniyor ve elbette sisteme karşı çelikleşiyor.

Depremi ilk anından itibaren seferber olanın devlet ve kurumları değil, halk olduğu gerçeği her geçen gün daha fazla dile getirilip yayılıyor. Devletin üstlenmediği, yerine getiremediği görevlerin, patron-ağaları palazlandıran siyasetin sonucu olarak on binlerce insanın aslında katledildiğini seslendirenlerin sesi daha fazla yükseliyor, sayısı daha fazla artıyor.

Halkın bu büyük çilesine çare olamayan bir devlet var karşımızda; enkaz altında hâlâ canlı olanların yardım çağlıklarına kulak tıkayan ve yetişmeyen bir devlet; enkaz altında sağ

kalanlara arama-kurtarma ekiplerini gönderemediği, enkaz dışındakilere sağlık koşullarını, barınma olanaklarını sağlamadığı için ölümlere, zulme neden olan devlet; enkaz çalışmalarında ekipmanın gereksinimi olan benzini yerine ulaştıramayan devlet; ordunun elindeki deniz ve hava yolları olanaklarını halk için seferber edip yetişemeyen devlet; sıcak çorba yetiştiremeyen, su götüremeyen, çadır kuramayan devlet.

Halkın yaşamı, halkın çıkarı olunca yetişemeyen devletin uzun ve ahtapot gibi her yere yetişen kolları da var elbette. Sanal medyada ava çıkıp, devlet aleyhine açıklamalarda bulunanlar hakkında tutuklama kararları almakta geç kalmayan devlet; haftalar sonra "ciddi yağma yoktur" diye açıklama yaparken ilk günlerde sokak ortasında ellerinde sopa ve hortumlarla insanları işkenceyle öldürmekte geç kalma-

yan devlet; kamyon ve tır brandalarının isimleri değiştirip AFAD, Kızılay yazmakta geç kalmayan devlet. Yardım toplayan kuruluşların hesaplarına el koymakta, deprem bölgesine yardım için gelen devrimcileri gözaltına almakta, Yunan devrimcileri sınır dışı etmekte geç kalmayan yine devlet.

Aynı devlet ilk anda yıkılan, yok olan şehirlerde nasıl rant oluşturacağına dair planlarda da geç kalmadı. Kızılay çadırları nerede diyenlere "be ahlaksız, be namussuz, be adi!" diye hakaret etmekte hiç tereddüt etmeyen, halkın öfkesine düşmanlıkta pervasız bir devlet. Kızılay çadırlarını stoklarda bekletip, fahiş fiyata satarak deprem rantına çevirmekte geç kalmayan da bu devletin ta kendisi. Deprem enkazı altında yardım çığlıklarına kulaklarını tıkayan devlet futbol maçlarında yükselen "Hükümet istifa" çağrılarını boğ-

maya çalışan, "maçlar seyircisiz olsun", "güvenlik meselesinde kalkanlarımızı kaldırmayacağımızı zannetmesinler" tehditlerinde bulunan da devlet.

Yaptıkları yollar çürük, havaalanları çürük, binalar çürük, inşa ettikleri hastaneler çürük, okulları çürük, limanları çürük, zihniyetleri çürük, bir bütün sistemleri çürük. Kan ve irinle beslenen, çürümüş bir ceset haline gelmiş, tabutuna son çivileri çakılarak yok edilme-yi bekleyen bir sistemdir söz konusu olan.

Deprem felaketi halkın dayanışma ruhunu, seferberliğini, inşa gücünü de ortaya çıkarmıştır. Çürümüş, yozlaşmış ve halk düşmanı faşist diktatörlüğün beceremediği, üstesinden gelemediği görevleri halk dağınık ve örgütsüz yapısına rağmen üstlenmiştir. Halkın ilerici ve örgütlü güçleri tüm güçleriyle, samimiyetleriyle halka yardıma koşmuş, örgütlü güçlerini ve yetenek-

krizi boyutlandırmıştır. Çürümüşlüğü, acizliği ile, halk düşmanı karakteri ile faşizm bir kez daha halkın öfkeli bilincine kazınmıştır.

Sadece azgın şekilde gerçekleşen sömürü ile değil halkı acımasız şekilde baskı altında tutmakla, yozlaştırmakla, kan ve gözyaşına mahkûm etmekle ayakta durabilen bir devlet gerçekliği vardır karşımızda. Bu, devletin aciz ve zayıf karakterini örtmek için onun yaratmakta zorunda olduğu bir gerçekliktir. Halkın sadece bugünün değil geleceğinin de karartılması ve çürütülmesi için var gücüyle savaşmaktan geri durmamasının, onca rezalete rağmen kibirden bir adım dahi geriye adım atmaması, hakaret etmekte, saldırmakta, tutuklamakta pervasız davranması bu yüzdendir. Bu devlet, miras aldığı Osmanlı devleti gibi, 100 yıldır bu ekseninde şekillenmekte, karakter kazanmakta ve süreklilik sağlanmaktadır.

Devrimci durum düne göre daha fazla olgunlaşmıştır ve bu olgunlaşma sürecektir. Tartışılmaz ve en temel görevimiz bu gerçeklik içinde ortaya çıkmaktadır. Kitlelere devrimci durumun varlığını anlatmak, derinliğini açıklamak gibi hayati bir sorumluluk altındayız. Çökmüş, çürümüş sistemin bir gelecek getirmeyeceğini, kurtuluş yolunun ne olduğunu bıkmadan usanmadan halka anlatmalıyız. Böylesi tarihsel dönemler unutulmamalıdır ki halkın kurtuluş için arayış dönemleridir. Kitlelerin büyüyen öfkesi, henüz kurtuluş bilincine ulaşmamış ancak kurtuluş için yön belirleme isteği, derinlerde başlayan büyük homurdanmalar bir gerçektir. Halkın Demokratik Halk Devrimi için bilinçlenmesi ve kararlı hale getirilmesi, devrimci duruma uygun örgütler yaratma ve tüm bu süreçlerin ancak belirsizliği gidermek, geleceğe ışık tutmak ve kurtuluşu örgütlemekle yükümlü parti önderliği ile olanaklı olduğunu unutmamalıyız. Halkın kurtuluşu ancak halkın savaşa azmini örgütlemek, devrimci eylemlere geçmesini sağlamak ve onları bu yönde faaliyetleri sevk etmekle olanaklı olacaktır.

Depremlerin yıktığı evlerden doğan öfkenin halk için yönetmeyen, halka zulmeden devlete yönelmesi, halkın çıkarlarının birleştiği noktadır. Hayatlarımızın nasıl birbirine bağlı olduğunu bir kez daha görmüş olmalıyız. Çıkarlarımızın farkına varmak ve bunlarla uyuşmayanlarla aramıza en kalın çizgileri çekerek hareket etmek zorundayız. Geleceğimizi ancak kendimiz kurtarabiliriz...

Deprem sosyal, ekonomik ve siyasi

FELAKETLER YARATAN DEVLET YENİ RANT KAPILARI ARAYIŞINDA

Maraş'a bağlı Pazarcık ve Ekinözü merkezli 6 Şubat tarihinde gerçekleşen iki büyük depremle yaşanan felaketin ardından bir kez daha inşaat sektörü ve konut alanındaki talanın boyutu gündeme gelmiştir. Birçok kentte neredeyse sağlam binanın kalmadığı, depreme dayanıklı diye pazarlanan birçok yapının da yerle bir olduğu görülmüştür. Yaşanan büyük ölçekli iki deprem; bu sektörün niteliğini, devletin bu alandaki yönelimini, rant ve talan uğruna yüzbinlerin hayatının nasıl riske atıldığını bir kez daha göstermiştir.

Inşaat ve konut sektörü, tüm alt sektörleri ve ilişkili olduğu diğer sektörler ile birlikte Gayri Safi Milli Hasıla'nın (GSMH) yüzde 30'una etki etmektedir. '80'li yıllar ile birlikte büyük bir gelişim gösteren bu sektör, son 20 yıldır giderek genel ekonomi içerisindeki payı ve etkisi ile birlikte "lokomotif" sektör olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Ayrıca ülke içi sabit sermaye yatırımlarında yaklaşık yüzde 40 pay ile birinci sırayı almaktadır. Yine son 20 yıldır tarım ve sanayinin düzenli olarak Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içerisindeki payı azalırken, inşaat ve hizmet sektörünün payı büyük ölçüde artmıştır. Son birkaç yıldır dünya ölçeğindeki ekonomik büyüme parametrelerinde görülen yavaşlamadan nasibini alıyor olsa da Türkiye'de hâlâ ekonominin bel kemiği olarak değerlendirilebilecek sektörlerden biridir.

Bina inşaatı, bina dışı inşaat ve özel inşaat faaliyetleri olarak kategorize edilen inşaat sektörünün ekonomide böyle bir gelişim izlemesinin birçok sebebi mevcuttur. Bir yarı-feodal, yarı-sömürge ekonomi olarak Türkiye sürekli halde, zaman zaman ağır etkileri görünen ekonomik krizlerden etkilenmektedir. Deyim yerindeyse belini bir türlü düzeltmemeye ile birlikte bir biçimde iç sermaye dolaşımını ve reel sektörü hareketlendirmek, yüksek enflasyon ve satın alma gücünde sürekli erimeyi dengeleyebilmek adına istihdamı artırmak, patron-ağaların talan ve sömürü ile palazlanmasını temin etmek adına bu sektörün gelişimi bizzat devlet eli ile sağlanmaktadır. Bağımlı yapısı, siyasal ve ekonomik olarak rekabet gücünden yoksun oluşu sebebi ile sanayi ve tarım alanlarında gerçekleştiremeyen ilerleme ve hatta gerileme ile hem ülke içi ekonomik hareket bu sektör üzerinden sağlanabilmekte hem de uygun koşullar ile rant ve talanın önü açılmaktadır. Bu şekilde yüzlerce alt sektörü olan ve diğer sektörlerle de yakın etkileşimde olan yapısı sayesinde ekonomik hareketliliğe büyük ölçüde etki etmektedir.

Bu sektörde de ağır bir dışa bağımlılık söz konusudur. Kredi ve borçlanma yoluyla, diğer sektörler gibi sermaye girdisine ve fonlanmalara gereksinim duyulmaktadır. Yoğun hammadde ihtiyacı ve iç pazarın bu alandaki yetersizliği genel borçlanmaya da önemli derecede katkı sağlamakta ve ülkenin cari açığına payını artırmaktadır. Ayrıca finans sektörü gibi marjinal tüketim eğilimine bağlı olarak ekonomik hareketliliğin ve harcamaların teşvik edilmesi sayesinde büyüyen bu sektör, devlet tarafından geniş para politikası ve düşük faizler ile teşvik edilmektedir. Uluslararası fonlama ve likiditede olabilecek düşüşler, hammadde ve enerji alanlarındaki olası keskin fiyat artışları, bu sektörlerde çakılmaya yol açabilmekte, resesyonu tetikleyebilmektedir. Son birkaç yılda yapı malzemelerinde ve kurda görülen devasa artış bu sektörün Türkiye'de genel büyümeye etkisini azaltmış olsa da hâlâ lokomotif sektörler arasında yer almaktadır.

Bu sektörde de ağır bir dışa bağımlılık söz konusudur. Kredi ve borçlanma yoluyla, diğer sektörler gibi sermaye girdisine ve fonlanmalara gereksinim duyulmaktadır. Yoğun hammadde ihtiyacı ve iç pazarın bu alandaki yetersizliği genel borçlanmaya da önemli derecede katkı sağlamakta ve ülkenin cari açığına payını artırmaktadır. Ayrıca finans sektörü gibi marjinal tüketim eğilimine bağlı olarak ekonomik hareketliliğin ve harcamaların teşvik edilmesi sayesinde büyüyen bu sektör, devlet tarafından geniş para politikası ve düşük faizler ile teşvik edilmektedir. Uluslararası fonlama ve likiditede olabilecek düşüşler, hammadde ve enerji alanlarındaki olası keskin fiyat artışları, bu sektörlerde çakılmaya yol açabilmekte, resesyonu tetikleyebilmektedir. Son birkaç yılda yapı malzemelerinde ve kurda görülen devasa artış bu sektörün Türkiye'de genel büyümeye etkisini azaltmış olsa da hâlâ lokomotif sektörler arasında yer almaktadır.

AKP DÖNEMİNDE İNŞAAT VE EMLAK BALONU ŞİŞİRİLİYOR

Bina dışı yapı yani yol, köprü, altyapı çalışmaları özellikle büyük çaplı girişimcilerin rant kapısı olarak sıklıkla gündemde yer bulmaktadır. Son 20 yılda, AKP iktidarı boyunca bu gibi yapı alanlarında birçok girişim ve faaliyet sağlanmış, böylece iktidarın ve kendisine taşeron olan patronların palazlanmasına, ranta olanak vermiştir. Köprü, baraj, otoyol, havaalanı inşaatları ile AKP döneminde devşirilen devasa rantlar sıklıkla gündemde yer almakta, geniş bir zümreyi kapsadığı bilinen çevrenin palazlanması sağlanmaktadır. Ayrıca Kanal İstanbul gibi birden fazla bina dışı ve konut alanlarının tümünü kapsayan mega ölçekli projeler ile geniş talan ve rant alanları oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu gibi projelere temel oluşturan ihtiyaçlar bir yana, bu ihtiyaçların oluşumuna temel olan ise yine devletin kendi politik ve ekonomik şekillenişinin ürünüdür. Ayrıca bina ve konut inşaatları ile kısmi olarak reel sektörde hareketlilik yaratılmakta, ayrıca marjinal tüketim eğilimi de artmaktadır. Bu sektörün çok yönlü olarak büyümesi ise genişleyen rant alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. İstihdama olumlu yönde etki eden bir grafik çizse de yalnızca bina dışı ve bina inşaat alanlarında değil, özel inşaat faaliyetlerinde de kayıt dışı çalışma, iş güvencesinden yoksun çalıştırılarak iş cinayetlerine yol açma ve düşük ücretle uzun saatler çalıştırılma ile sömürünün en ağır hissedildiği alanlar da olmaktadır.

İNŞAAT SEKTÖRÜ İLE BÜYÜYEN RANT VE SÖMÜRÜ

Devasa bir sektör olarak inşaat sektörü, kontrolsüz bir gelişim göstermektedir. Bu kontrolsüzlük, büyük patronlardan daha küçük çaplı taşeron müteahhitlere kadar tüm iş alanında göze çarpmaktadır. Sektörün

gelişmesine yönelik teşvik ve rantın boyutu öylesine büyüktür ki tüm Avrupa'da 25.000 dolayında müteahhit bulunmaktayken Türkiye'de 450.000'in üzerinde müteahhit bulunmakta, bunların ciddi bir kısmı ise geçici belgeler ile iş yapmaktadır. Neredeyse en göz önünde olan iş faaliyetlerinden en küçük yapı faaliyetlerine kadar yeterli güvenlik önlemleri alınmamakta, inşaat işçileri ağır şartlar altında çalışmaya zorlanmaktadır. Bu sektöre olan bağımlılık, sömürünün de olabildiğince derin bir şekilde uygulanmasına sebep olmaktadır. Her yıl sadece inşaat sektöründe yüzlerce işçi hayatını kaybetmekte, binlercesi ağır yaralanmalar yaşamaktadır.

Ağır sömürü altında ve iş güvenliğindeki ciddi eksikliklere rağmen tamamlanan inşaatlar daha sonra da büyük tehlike taşımaktadır. Bu yalnızca küçük çaplı müteahhitlerin değil, sektördeki büyük şirketler tarafından yapılan inşaatlar için de geçerlidir. Büyük çaplı depremler, sel ve heyelan gibi doğa olayları bu sektörün ürünlerinin yalnızca çalışma aşamasında değil, ürünlerin kullanım esnasında da ne derece tehlike arz ettiklerini defalarca gözler önüne sermiştir. Devletin sermaye dolaşımına etkisi ve aşırı rant geliri sebebi ile bu sektörün kontrolsüzce gelişimine yol vermesi binlerce insanın hayatına mal olacak felaketlere davetiye çıkarmaktadır. Devlet eli ile ihale edilen büyük çaplı yol, hastane, havaalanı gibi inşalarda yaşanan altyapı sorunları, çökmeler, su basmaları, bu yerlerin kısa zamanda kullanılamaz hale geleceğine dair raporlar, en küçük sel olaylarında dahi buralarda oluşan manzaralar medyada yer bulmaktadır. Devlet, sektörün gelişimine her türlü olanağı açarken yaşanabilecek facialar ile ilgilenmemekte, dolayısıyla bunun önünü bizzat açmaktadır.

TABİAT OLAYLARINI FELAKETE DÖNÜŞTÜREN DEVLETTİR

2000'li yıllarda hız kazanan bu ekonomi politikasının sonucu Gölcük, Bingöl, Van ve son olarak Maraş gibi birçok depremde felaket meydana gelmiştir. Yapılaşma prosedürü ve denetimler yalnızca kâğıt üstünde kalmakta, uygulanmamakta, çoğu zaman küçük ölçekli müteahhitlerden büyük patronlara kadar rüşvet eli ile bu kanunlar kolaylıkla aşılabilmektedir. Bu yol ile aşılamayan yapılar için ise imar barışı da denilen af kanunları çıkarılarak bu yapıların tümüne devlet eli ile hiçbir denetim sağlanmadan onay verilmektedir. İmar affı, genellikle yoksul halkı değil, müteahhit ve inşaat patronlarının yaptığı güvencesiz inşaları aklamaya yaramaktadır. Bunun sebebi ise imar affının esasta yapı izninde belirtilen şartlara veya belediyelerin genel yapılaşma mevzuatında belirlediği kriterlerin karşılanmaması halinde uygulanmasıdır. Yani kat sınırının aşılması, deprem mevzuatına uygunsuzluk, projelerin ihlal edilmesi, insanların güvenliğine tehdit oluşturabilecek yapılar af edilmektedir. Böylece devlet olası bir doğa olayı karşısında bu alanlarda yaşayan insanların katledilmesinin önünü bizzat açmaktadır.

Yine uygulanan kentsel dönüşüm politikaları da yapı ve toplum güvenliği gibi kriterler üzerinden değil, sektörün şişirilmesi ve rant amacı ile projelendirilmektedir. Kentsel dönüşümler neticesinde halkın barınma hakkı gasp edilmekte, yapılaşma büyük müteahhitlere taşere edilerek rant sağlanmakta, ayrıca ortaya çıkan ürünün güvenliğine dair de hiçbir denetim sağlanmamaktadır. Son depremde görüldüğü gibi, depreme dayanıklı etiketi ile satılan binalar dahi yerle bir olmuştur.

HALKIN BARINMA İHTİYACI DEVLETİN RANT KAPISI

Bir yandan kira fiyatlarında devasa artış, diğer yandan uzun vadeli kredi projeleri ile halk sürekli bir biçimde emlak ve inşaat alanına yönlendirilmekte, barınma hakkı

ve ihtiyacı devletin en büyük rant aracına dönüşmektedir. Düşük faiz propagandası ve kredi dönüşünün sürece yayılması, marjinal tüketim eğilimini artırmaktadır. Geri dönüş sağlanamadığında ise devlet aynı bankalar aracılığı ile kolaylıkla ipotek kararları alabilmekte, bu evlere yeni alıcılar bulmaktadır. Bu gibi politikalar ile konut ve kredi alanlarında sürekli canlılık sağlanabilmekte, halk uzun yıllar ekonomik zorluklar altında ev sahibi olabilmeyi yaşamlarını daha iyi sürdürebilmek için anahtar olarak görmektedir. Ancak bu sektörün döviz kuruna bağlı oluşu, satın alma ve kira fiyatlarındaki sürekli artış eğilimi kiracı sayısının da sürekli olarak artmasına sebep olmaktadır. Yani konut sektörü her ne kadar balon gibi şişse de halk açısından ev sahibi olma oranında aynı düzeyde bir artış söz konusu değildir. Arz fazlasına rağmen konut fiyatları düşmemektedir.

Devlet eliyle teşvik edilen inşaat sektörünün geniş rant ve sömürüye dayanan bir ekonomik alan oluşu, halk açısından yalnızca ağır ekonomik koşullar anlamına gelmemekte, sonuçları ekonomik sömürü ile sınırlı kalmamaktadır. Aynı zamanda devlet halkın yaşamsal güvenlik sorunları ile de ilgilenmemektedir. Rant ve talan uğruna halkın güvenliği bilinçli bir şekilde göz ardı edilmektedir. Bu durum, henüz haftalar öncesinde Pazarlık depremlerinde on binlerce insanın hayatını kaybetmesine yol açmıştır. Devletin bu yöneliminin farklı şehirlerde her an büyük felaketlere yol açabileceğini öngörmek zor olmayan bir durumdur. Felaketlere yol açan katliamcı devlet, halkı felaketlerin sonuçları ile de kendi başına bırakmakta, çoğu zaman kendi dayanışmasını örgütlemesini dahi engellemektedir. Devlet için felaket öncesi veya sonrası fark etmeksizin esas gündem, halka yönelik saldırıların boyutlandırılması ve rant devşirilmesi olmaktadır. Felaketin pençesinde ölüm kalım savaşı veren yüzbinlerce insanın sorunları ile ilgilenmeyen devletin yıkılan şehirlerde şimdiden rant arayışında olduğu açıktır.

Depremi faturası müteahhitlere kesiliyor

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ yaşanan depremlerin ardından 78 müteahhit, 64 yapı sorumlusu ve 11 yapı sahibinin tutuklandığını bildirdi.

Bu göstermelik tutuklamalar bize şu soruyu sorduruyor: "Depremi yıkıcı sonuçlarının sorumlusu bu 171 kişi mi?" Eğer öyleyse Gölcük depreminde sorumlu tutulan, kusurlu olduğu iddiasıyla yargılanan 6 bin 286 kişiden sonra neden yaptırım ve tedbirler değişmedi?

Tüm suçu müteahhite atmak; deniz kumuna, tuğlaya atmak kadar anlamsızdır. Yeni deprem yönetmeliğine göre inşa edilememesi gerekirken bu yapılar inşa edilebilmiş ve sonuçta affedilerek yasalastırılmışlardır. Burada müteahhitin teşvik edildiği açıktır ve bu teşvikçi bizzat ranta dayalı sistemin bekçileridir: mevcut iktidardır.

Nitekim depremden 1 ay önce müteahhitleri "koruyacak" düzenlemeler içeren bir yasa teklifi TBMM'ye sunulmuştu. Depremi akabinde Hatay ve Antep'te yapı denetim izinlerinin bulunduğu binalar yıkılmak istenerek bu belgeler yok edilmeye çalışıldı. Hatay'da avukatların nöbeti ve itirazlarıyla dosyaların bir kısmı kurtarılsa da Antep'te dosyalar enkaz altında bırakıldı.

BİNALARDAKİ HASARLARDAN KİM SORUMLU?

Bilimsel incelemeler yapılmadan deprem sonrası hasar gören binalara raporlar verildi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının açıkladığı verilere göre "ağır hasarlı ve yıkık" olarak belirlenen 90 bin 609 binanın acil olarak yıkılmasına karar verildi. Deprem bölgesindeki yıkılan toplam bina sayısı ise 18 bin 200 olarak açıklandı. 197 bin 825 bina ise az veya orta hasarlı olarak raporlara geçerken acil olarak yıkılacak, ağır hasarlı ticarethane sayısı da 61 bin 890 oldu.

Bu verilerin gerçeği ne kadar yansıttığı tartışmalı bir konu. Hatay Samandağ'daki gazetemiz okurlarının

aktardığına göre Maraş merkezli 2 depremin ardından gelen yetkililer kendilerine sözlü olarak binalarının "hasarsız" olduğunu belirtmişken aynı binalar Samandağ'daki depremin ardından hiçbir yeni inceleme yapılmadan e-devlet üzerinden "ağır hasarlı" olarak kaydedildi. İnsanlar "hasarsız" denilen binalara tekrar yerleşti ve hâlâ süren depremlerde enkaz altında kalmaya devam ediyor. Ne deprem öncesi ne deprem sonrası bilimsel çalışmalar yürütüldü. Devletin bu binalara verilen raporlara göre değişkenlik gösteren yükümlülükleri var. "Hasarsız, orta hasarlı, ağır hasarlı ve yıkık" derecelendirilmesine tabi tutulan binaların, dairelerin sahipleri bu oranda devletten "yardım" alıyor. Depremzedeler için yeni bir kurulu düzene geçmek yılları bulurken bir de bunun gibi Ali Cengiz oyunlarıyla baş etmek zorunda bırakılıyor. Deprem bölgesindeki halk şimdi işsiz kalmışken yüklü kredilere imza atılarak ev sahibi yaptırılacak. 1 yıl içinde deprem bölgesini düzleteceğini iddia eden AKP, deprem uzmanlarının artçılar devam ederken beton dökülmemesi önerisini (çatlamalar, boşluklar oluşacağı nedeniyle) dahi ranta kurban edecek. Antep'in Nurdağı ve İslahiye ilçelerinde 855 konut için temel kazılmaya başlandı. Bu hafta temel atılacak. Konutlar 1 yıl içinde etap etap teslim edilecek.

Müteahhitlerin ve kentsel dönüşüm adı altında yapılan rant faaliyetlerine karşı çıkanların sorumlu tutulduğu, hedef gösterildiği "hesaplaşma" süreci halkın sisteme yönelik öfkesini hafifletmediği gibi bunun gibi manipülasyonlara karşı uyanık olmaya itiyor. Hem depreme hem egemen sınıflara karşı daha bilinçli bir toplumun temelleri atılıyor.

DEPREMLERİN PSİKO-SOSYAL ETKİLERİ-I

Afetler, kaçınılmaz gerçekler olarak hayatın doğal bir parçasıdır ve tarih boyunca çok sayıda ölüm olaylarına ve kayıplara sebep olmuştur. Son yılların en büyük felaketlerinden biri olan Maraş merkezli depremlerle tüm Türkiye büyük bir acıya uyandı. Kayıpların bu denli büyük olması, faşist devletin acizliği, yardımların gelmemesi, gelenlerin bizzat devlet güçleri tarafından engellenmesi, kısacası halkın kendi kaderine terk edilmesi acımızı, öfkemizi bir kat daha artırdı. Fiziksel yaraların, maddi kayıpların bir zaman sonra giderileceği açıktır -elbette bu beklenti tam olarak gerçekleşmeyecektir- bu felaketin psiko-sosyal etkileri çok daha derin ve ağır olacaktır ve de uzun sürecektir. Bu nedenle afetler/ depremlerin psiko-sosyal etkileri konusunda bir incelemenin çok önemli olduğu ortadadır. Bu ihtiyacı bir yazı dizisi olarak yerine getirmeye çalışacağız.

Afet, "insanlar için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplara neden olan, normal yaşamı durdurarak veya kesintiye uğratarak toplumları etkileyen ve yerel imkânlar ile baş edilemeyen her türlü doğal, teknolojik veya insan kaynaklı tüm olaylar" olarak tanımlanmaktadır. Bir duruma afet denilebilmesi için, neden olduğu sonuçlara göre yaşamın akışını bozan sebepleri oluşturması, toplumda büyük can kayıplarına neden olması gerekmektedir. Bu kayıpların boyutları, doğal olarak meydana geldikleri yerleşim birimlerinin özelliklerine, yapıların afetlere karşı dayanıklılığına, yöre insanının afetlere karşı deneyimli olup olmamalarına göre değişmektedir. Yani afet tanımı insan merkezli bir tanımdır. Afet olgusu sadece doğadaki yer küre hareketi veya meteorolojik gelişmeler nedeniyle oluşmamakta, insanlığın ürettiği teknolojinin ve insanın hatasının neden olduğu afetlerden de söz etmek gerekmektedir. Bunlara örnek olarak insan ürünü yangınlar, gemi ve uçak kazaları, tehlikeli maddeler, savaşlar, biyolojik saldırılar vb. örnekler verilebilmektedir. Doğal ve insan kaynaklı olayların arkasından yaşanan ikincil afetler de bir başka boyutu oluşturmaktadır.

Bir doğa olayı olarak görülen afetler toplumsal nedenleri, süreçleri ve sonuçları açısından sosyolojinin ilgi alanındadır. Bu çerçevede göç, yoksulluk ve tabakalaşma gibi sosyolojinin temel konuları ile afetlerin toplumsal etkileri güçlü bir biçimde kesişmektedir. Tüm bu süreçler ise, fiziksel ve sosyal etkileri ortaya çıkarmakta ve/veya var olan fiziksel ve sosyal koşullardan etkilenmektedir. Bahsi geçen fiziksel etkilere ölüm, yaralanma ve

taşınır taşınmaz malların zarar görmesi örnek olarak verilebilir. Sosyal etkiler ise, psikososyal etki (olumlu ya da olumsuz yönlerde kişiler arası ilişki biçimlerine afetlerin etkisi bu başlık altında yer almaktadır), demografik etkiler (nüfusun niceliksel ve niteliksel olarak afet nedeni ile değişime uğraması gibi), ekonomik etkiler (iş kaybı, kaynak kaybı vb.), politik etkiler (politik sisteme güvenin azalması, politik düzenin kırılması vb.) başlıklarını içermektedir. Burada unutulmaması gereken en önemli nokta, tüm bu fiziksel ve sosyal etkilerin hem kendi aralarında hem de daha önce belirtilen üç etki boyutu ile karşılıklı olarak etkileşim içinde olduğudur.

Afetler hakkında ortaya çıkan bu çarpıcı bilgiler, afetlerin "doğallığını" sorgulamamızı gerektirir. Kentleşme, yoksulluk, ekonomik ve sosyal yapının afetlerin yıkıcılığına yaptıkları katkı, konunun sosyal bir olgu olarak incelenmesinin gerektiğini açıkça göstermektedir. Afeti sosyolojik olarak kavramak demek, şüphesiz ki öncelikle, afeti toplumsal yapı ve süreçlerin bir parçası olarak ele almak demektir. Afetler toplumsal yapıdaki çelişkilerin maddi bir ifadesi ya da doğrudan doğruya

içsel bir parçası olarak ele alınmalıdır. Bir başka deyişle, sorun, doğa olaylarının ekonomik-politik (emperyalist-kapitalist üretim sürecinde) süreçlerde bir afete dönüştürülmesinde yatmaktadır. Burada önemli olan afet olgusunda onun aslında "doğal" olmadığıdır. Örneğin birinci sınıf tarım alanlarına sanayi inşa edilmişse, kentler taşıyamayacağı büyüklükte bir nüfusa boğulmuşsa ya da yerleşim yerinin ortasında organize sanayi bölgeleri oluşturulmuşsa afet hem günlük yaşamın sıradan olağan koşulu haline gelmiş (oysa doğal afeti karakterize eden özelliğin geleneksel olarak sıradışılık olduğu varsayılır), hem de toplumsal olarak afet bölgeleri inşa edilmiş demektir. Kocaeli ve İstanbul bu konuda örnektir. Bu kentlerde yaşamak sadece deprem bekleyişi bakımından değil, denize, havaya, toprağa karışan sanayi atıkları, trafiği, susuzluğu ile de aslında halihazırda bir afet bölgesinde yaşıyor olmak anlamına gelmektedir.

Kısacası sosyolojik açıdan, "doğal" afet diye hiçbir şey yoktur. Doğaya duyarlı bir planlama, insanlığı afetlerden koruyabilir ya da zararı en aza indirebilir. Ama kapitalist kentleşme süreçleri doğanın işleyiş kurallarına ters gelişmiştir ve onu tahrip ederek ilerlemektedir. Afeti sosyolojik olarak tanımlamak ancak sistemin mekânla ilişkisini kavrayabilmekten geçmektedir. Mekân hem somut toplumsal ilişkilerin maddi bir ürünü olarak yükselmekte, hem de bu ilişkilerin baskı ve iktidar süreçleri içinde yansımalarını bulmaktadır. Kapitalist üretimin ihtiyaca göre değil, kâra yönelik güdüsü, özellikle fiziksel, doğal mekânı yok eder ve doğayı değişim değeri yaratmanın basitçe hammaddesi haline getirir. Yıkılan doğa başka bir düzeyde kentlerde "ikinci doğa" olarak yeniden inşa edilir. Bu nedenle kentsel mekânlar doğanın mülk edilmesine bağlı olarak yeni fiziksel ve toplumsal çevreler yaratmak üzere sürekli yeniden üretilmektedir. Bu üretim politik,

ekonomik ve toplumsal süreçlerin içerdiği güç ve iktidar ilişkilerinin bir parçası olduğu için, kentsel dokunun kendisini doğrudan birer çatışma alanı haline getirir. Kentleşme süreçleri açısından çatışmanın ana kaynağı şüphesiz, egemen sınıfların, toplumsal ihtiyaçları gözetmeyen kâr amaçlı güdüsünün, emeği ve kentsel mekânı, içerdiği bütün tarihsel miras ve canlı hayatla birlikte piyasada alınıp satılır mallara dönüştürmesinde yatar. Bu nedenle mekânın üretimi "felaketler" yaratma süreci olarak ilerlemektedir.

Afetlerin sosyolojik açıdan bakıldığında bir başka bir özelliği de ayrımcı olmalarıdır. Kapitalist-emperyalist sistemde mekânlar birer eşitsizlik alanları olarak yükseldikleri için sonuçları itibariyle de taraflıdır. Afetler hem herkesin başına gelmez hem de herkesi aynı şekilde etkilemez. Bu durum afetin sadece kendisinin değil, sonuçlarının da toplumsal olarak inşa edildiğini göstermektedir. Bu sonuçlar toplumsal hayatın tabii olduğu sosyo-ekonomik koşulların içinden yükselir. Bazı kesimlerin/sınıfların örneğin yoksulların, kadınların, yaşlıların, ayrımcılığa maruz kalanların hem afete maruz kalma, hem de ondan zarar görme olasılıkları daha yüksek

dir. Ezilen sınıfların zararları az gibi görünebilir ama onlar için bu küçük kayıplar daha yıkıcı, daha hayatidir ve kendilerini yeniden onarma süreçleri çok daha zorlu ve uzun süreler gerektirir. Tekrar altını çizmek gerekirse afet, doğada oluşan ve aniden başımıza gelen bir olgu değil, inşa edilen toplumsal bir olgudur.

Bu anlayış, nihayet 1970'lerde genel bir kabule ulaşmıştır. Afetler, artık bu genel kabule dayanarak, doğal sistem ile insani sistemler arasındaki çarpık ilişki olarak tanımlanmaya başlamış ve doğal olayların afetlere dönüşmesinin temel nedeninin toplumsal sistemlerdeki uyumsuzluklar olduğu kabul edilmiştir. Bir doğa olayı, insan yerleşimleri, toprak kullanımı ve sosyo-ekonomik organizasyon düzeniyle ilişkisi sonucu tehlike olarak tanımlanır. Bu ilişkiler, "dirençlilik" ve "kırılganlık" kavramlarını ortaya çıkarmıştır. Afetlerde dirençlilik; bir tehlikeye maruz kalmış bir sistemin ya da toplumun, temel yapılarının korunması ve yenilenmesi de dahil olmak üzere, tehlikenin etkilerini zamanında ve etkili bir şekilde soğurma, eski hale dönüş ve iyileşme kabiliyetidir. Genel bir sistemin, akut veya kronik bir strese ters yönde tepki vermesiyle, yeni bir denge durumuna erişebilme yeteneğidir. Konfüçyüs'ün (M.Ö. 551-479) "Rüzgârda kırılan yeşil kamış, bir fırtınada kırılan meşeden daha güçlüdür." sözü dirençlilik kavramını pekiştirmek için kullanılmaktadır. Özetle, dirençlilik bir topluluğun ve sistemin sosyolojik, psikolojik ve fiziksel kapasitesiyle, afetlerin ve acil durumların üstesinden gelebilme, en az zararla atlatabilme ve denge durumuna tekrar ulaşabilme yeteneğidir.

Afetlerde dirençlilikten bahsederken kırılganlık kavramını da iyi algılamak gerekmektedir. Dirençlilik ve kırılganlık birbirlerinin karşıtı kavramlar gibi görünseler de bazı durumlarda farklılık gösterebilmektedir. Kırılganlık; bireyin, topluluğun veya sistemlerin tehlikelerin etkilerine duyarlılığını, hassasiyetini artıran fiziksel, sosyal, ekonomik veya çevresel faktörlerdir. Kırılganlık, insanlığın doğal tehlikeleri algılaması, kontrolü ve adaptasyonu ile nitelendirilir. Ancak genel anlamda şunu söyleyebiliriz ki; bir toplumun ya da bireyin afetlere karşı dirençliliği ne kadar fazlaysa ve kırılganlığı az ise; afetlerle başa çıkabilme kapasitesi o oranda yüksektir.

Dirençlilik ve kırılganlık kavramlarını, Türkiye'de yaşanan ve ağır kayıplara neden olan Maraş depremleri ile ilişkilendirerek bir sonraki sayımızda incelemeye çalışacağız.

Kapitalist-emperyalist sistemde mekânlar birer eşitsizlik alanları olarak yükseldikleri için sonuçları itibariyle de taraflıdır. Afetler hem herkesin başına gelmez hem de herkesi aynı şekilde etkilemez. Bu durum afetin sadece kendisinin değil, sonuçlarının da toplumsal olarak inşa edildiğini göstermektedir.

BİR KEZ DAHA AYNI SÜREÇ: EĞİTİM HAKKIMIZ GASBEDİLEMEZ!

Deprem gerçekliği geriye uzun bir süre gündemimizden düşmeyecek bir yıkım, acı ve öfke bıraktı. Halkın çeşitli kesimleri bu depremden oldukça etkilendi. Barınma, beslenme, yaşamını sürdürme vb. gibi birçok sorun ortaya çıktı. Sorunlar ortaya çıktı ancak sorunlara çözüm olabilecek bir otorite görmedik. Sorunlara çözümü halk kendi elleri ile örmüş oldu. Yıkımdan geriye itibarı zedelenmiş bir devlet kaldı. Bu itibar zedelenmesini, televizyon kanallarına yansımaya da sanal medya üzerinden çokça gördük. Halk vergi ödediği, güçlü olduğuna inandığı devleti arıyordu ancak devlet ortada yoktu!

Halkın çeşitli kesimleri bu depremlerden etkilendi dedik. Bu kesimlerden biri de öğrenci gençlik oldu. Gerek yurt gerek eğitim sorunu gündeme geldi. Depremle birlikte uzaktan eğitime geçiş ve yurtların depremlere açılması sorunu ortaya çıktı. Uzaktan eğitime geçiş kararının ardından öğrencilerden yurtları boşaltmaları istendi. Öğrenci gençliğin yaşam alanı olan yurtlar devlet tarafından ilk elden gözden çıkarıldı. Elbette depremlerin yerleştirilmeleri için güvenli alanlara ihtiyaçları var, ancak bunun için ilk elden yurtların seçilmesi devletin okullara, öğrenci gençliğe bakış açısını ele vermiştir. Onca "hazırlığa" ve halktan sağladığı gelire rağmen deprem bölgesinde barınma sorununa çözüm üretmemiş olan devlet sorununu öğrencileri mağdur ederek çözmüş göründü!

SALDIRI KISKACI

Uzaktan eğitime dönme kararı birçok öğrenci tarafından protesto edildi. Bu karara karşı çıkan öğrenciler gözetilme altına alındı, darp edildi, işkence gördü. OHAL ilan ederek "güçlü" imajını tazelemeye çalışan devlet en ufak bir itiraza da saldırmaktan geri durmadı. Öğrenci gençliğin bir araya

gelmesi, taleplerini haykırması, depremlerle ortaya çıkan öfkeyi sorumlulara yöneltmesi devletin arkasına yaslanıp izleyeceği bir durum değildi. Elbette saldıracaktı. Saldırması onun halk düşmanı olma niteliğinden kaynaklıdır. Öğrenci gençlik de bundan nasibini almaktadır.

UZAKTAN-NİTELİKSİZ EĞİTİM

Uzaktan eğitimin niteliğine daha önceki yazılarımızda değindik. Gerçi uzak-yakın fark etmiyor; Türkiye'deki her iki eğitim modeli de içerisinde

DEPREMİN ÖĞRENCİ GENÇLİKTEKİ ETKİSİ

Deprem, halkın büyük bir çoğunluğunu etkilediği gibi öğrenci gençliği de büyük oranda etkiledi. Yaşam alanlarından uzaklaştırılan öğrencilerin barınma hakkıyla beraber ayrıca eğitim hakkı da gasbedilmiş oldu. Devletin bu politikaları gençlikte tepkiye sebep oldu. Gençlerin yaptıkları açıklamalarda yaklaşık 1 milyon 700 bin yatak sayısına sahip oteller, 1 milyon 800 bin boş konut, kamu kaynakları, özel şirketlere ait tesisler varken ne-

lecekleri ortamlara ihtiyacı vardır. Bu ortamlardan biri de öğrenci gençliğin vaktinin büyük bir bölümünü geçirdiği üniversitelerdir. Pandeminin de açığa çıkardığı yalnızlık hissiyatı, kendini ifade edememe, toplumdan yalıtılmışlık hali deprem sürecine benzerdir. Dolayısıyla öğrencilerin bir arada olmaya ihtiyaçları vardır. Deprem sürecinde de açığa çıkan yalnızlık, deprem korkusu, yakınlarını kaybetme hissi tüm toplumda olduğu gibi öğrenci gençlikte de karmaşa hali yaratmıştır. Gençliğin yalıtıldığı, yalnızlaştırıldığı bu süreçte depremde öğrencilerde birçok psikolojik ve toplumsal sorunun açığa çıkacağı görülmektedir.

Depremde öğrencilerin bu süreçte yaşadıkları daha zordur. Enkazlarda ailesini kaybeden öğrenciler barınma sorununu daha yakıcı bir şekilde yaşamaktadır. Bu zorlu süreçte depremlerde öğrencilerden okula para yatırmaları istenmiştir. Malatya İnönü Üniversitesi ve Elâzığ Fırat Üniversitesinde depremlerde öğrencilerden formasyon ve harç paralarını yatırmaları istendi. Birçok öğrenci evinden, yurdundan olmuşken üniversiteler öğrencilerden para koparmaya yolunu arıyordu.

doğru, gelişkin bir nitelik barındırmıyor. Pandemiyle birlikte uzaktan eğitime geçiş yapılmıştı. Bu süreçte birçok sorun ortaya çıkmıştı. Halihazırda anti bilimsel olan eğitim ayaklar altına alınmış, eğitimin niteliksizliği gözler önüne serilmişti. Şu anki süreçte de aynı şeyleri yaşıyoruz. Uzaktan eğitim kararının öğrenci gençlik nezdinde tepki çekmesinin sebepleri bunlar. Gençler, aynı süreci daha önceden deneyimlediler ve bu süreç pek çok olumsuz yanı içerisinde barındırıyordu. Şu anda bu kararın geri çekilmesi talebi önceki deneyimlerin açığa çıkarttığı bir taleptir. Öğrenciler bir ekran üzerinden eğitim görmeye mahkûm edilmişlerdir. Ekran diyoruz ama buna ulaşamayan birçok öğrenci vardır. Açıkça görülmektedir ki bizi önümüzdeki süreçte de benzer şeyler beklemektedir.

den KYK yurtlarının depremlere açıldığı sorulmuştur. Elbette bu soru önemlidir. Çünkü devlet kendi imkânlarını seferber etmek yerine daha kolay olan bir yöntem bulmuştur. Nasıl ki pandemi döneminde eğitim gözden çıkarıldıysa şimdi de bir sürü olanak sağlanabileceken öğrencilerin yaşam alanlarından, eğitimden vazgeçilmiştir.

Öğrencilerin sosyalleştikleri, kendilerini topluma ait hissedebilecekleri, bir toplumsal yapı içinde görebilecekleri ortam olan üniversiteler onların elinden alınmıştır. Pandemi ve deprem sonrası birbirine benzerdir. Genel olarak insanların ve özellikle de öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri, depremin açığa çıkardığı toplumsal depresyonu atlatabilecekleri taleplerini dile getirebi-

işte tam da bu süreçte öğrenci gençliğin sesini duyurması, eğitim ve barınma hakkını elinden alan devlete karşı ses çıkartması gerekmektedir. Deprem gerçekliği devletin ne durumda olduğunu, o "çok güçlü" devletin depremlerinin barınma ihtiyacını KYK yurtlarıyla çözdüğünü gösterdi. Depremi yaşayan depremlerinin güvensiz KYK yurtlarına yerleştirildiklerini gördük.

Öğrenci gençliğin eğitim ve barınma hakkı gasbedilmiştir. Bu hakkımızı gasbeden de devlettir. Bizden çaldıkları ne varsa geri almak için hep beraber öfkemizi bu sisteme, geleceğimizi enkaz altında bırakanlara yöneltmek önümüzde duran devrimci sorumluluğumuzdur.

ELBİSTAN- "İNSANLARIN KEMİKLERİ ÜZERİNE YENİ SURLAR İNŞA ETMEK İSTİYORLAR"

Elbistan, Nurhak, Afşin, Göksu, Pazarcık ve Narlı'da dayanışma ve yardımlaşma çalışmaları içinde bulunan HDK 1. Bölge Eş Sözcüsü Ali Soysüren ile deprem bölgesindeki faaliyetleri, devletin politikalarını konuştuk.

Yeni Demokrasi: Merhabalar. Depreminden üzerinden günler geçmesine rağmen sorunlar devam ediyor. "Devlet nerede?" sorusu geçen iki haftalık süreçte en çok sorulan soruydu ve bugün hâlâ sorulmaya devam ediyor. Deprem bölgesinde sık bulundunuz ve bu soruyla sık sık karşılaştınız mı?

Ali Soysüren: Bizler deprem gerçekleştirdiği günün gecesi Elbistan'a vardık. Biz vardığımızda Elbistan'da devlet kurumlarından hiçbirisi yoktu. Ne AFAD'ı ne Kızılay'ı ne Belediye'si ne Valiliği, Kaymakamlığı ne kolluk kuvvetleri vardı. Elbistan tamamıyla devlet tarafından terk edilmiş bir yerdi. Pazarcık, Nurhak, Narlı bölgelerindeki arkadaşlarımız da aynı gözlemleri ilettiler. Daha sonraki günlerde buralara yaptığımız ziyaretlerde biz de aynı şeyleri gözlemledik. İnsanlar çaresizlik içindeydi; çünkü enkazların altında hâlâ yakınları, sevdikleri vardı. Ama o enkazı kaldıracak ne bir alet ne de bir ekip söz konusuydu. İnsan gücüyle yapılabilecek bir şey de yoktu. İnsanlar yanımıza gelip "Benim babam, çocuğum göçük altında kaldı, n'olur yardım edin, sesi geliyor." diye ağlayarak bize sarılıyordu. Ne yazık ki biz de

bu konuda hiçbir şey yapamadık; bu aynı zamanda bir özelleştirilirdir: Bundan sonraki süreçte kendimizi nasıl programlayacağımız konusunda bize önemli bir derstir. Devrimcilerin, sivil toplum örgütlerinin, bağımsız kuruluşların bu tarz felaketlerin katliama dönüşmemesi için kendi örgütlülüğünü, arama-kurtarma ekiplerini ve gerekli aletsel donanımı sağlaması gerektiği bir kez daha görüldü. O çaresizliği biz de yaşadık. İnsanlar devletin nerede olduğu sorusunu haykırıyorlardı; ama oy verdikleri, sırtını dayadıkları "devlet baba" dedikleri kurumun kör, sağır, dilsiz gibi davrandığını gördüklerinde çaresizliğin yanında bir de öfkelendiğine şahit olduk. İnsanlar "Devlet yoktu, yok; ama bizim bu zamana kadar mesafeli davrandığımız düşman olarak gördüğümüz, devlet diliyle ötekileştirdiğimiz kurumlar, devrimciler, gençler, kadın-

lar, sivil toplum örgütleri buradaydı. Onlar bize el uzattı." diye konuşuyorlardı, hâlâ aynı şeyi konuşuyorlar. Biz "Devlet nerede?" diyen herkes "Aslında devlet bu, siz bugüne kadar yanlış algılamışsınız, bugün devletin gerçek yüzüyle karşılaşıyorsunuz" diye cevap verdik. Devletten beklemek değil; kendi dayanışmamızla, örgütlenmemizle bu süreçlerin içinde çıkılabileceğini söyledik. Buna rağmen hâlâ kendilerine yardım etmeyen devleti ve bu devleti temsil ettiğini söyleyen siyasi makamları sert bir şekilde eleştirmeye devam ediyorlar. "Gelmediniz, yardım etmediniz, bizi duymadınız" gibi eleştirilerini iletiyorlar. Ancak tabii burada bizim şöyle bir değerlendirmemiz var: Devletin, özellikle Elbistan, Pazarcık,

sanın Elbistan'dan metropollere ve tatil beldelerine gönderilmesi, Alevi ve Kürt kesimin bu bölgeden gönderilmek istenmesi ve nüfusu yeniden şekillendirerek demografik yapıyı devletçi, milletçi, ümmetçi bir çizgiye çevirmek için kullanıldığını düşünüyoruz. Şu anki gelişmelerden de bu anlayışın güçlendiğini görüyoruz, ne yazık ki bu da bizi doğruluyor.

Yeni Demokrasi: AKP-MHP iktidarının deprem zamanında da faşist politikaları devam ediyor. Kayyım geleneğine devam ederek Maraş Pazarcık'ta dayanışma merkezine kayyım atandı. Ayrıca özellikle HDP'nin yardım TIR'ları da sürekli engelleniyor. Devletin yetersiz kalıp, halkı kendi kaderine bıraktığı yerde halk dayanış-

bir yönetimdi. Yine aynı şeyi yaptılar. Kendilerinin devlet tarafından tehdit edildiğini, devrimcilerin, Kürtlerin, HDP ve HDK bileşenlerinin, kadın ve gençlerin cemevi üzerinden faaliyet yürütmesini ve dayanışmayı sürdürmesini engellemezlerse kendilerinin başına bir şey gelebileceği konusunda uyarıldıklarını söylediler. Aynı zamanda bizim de sürekli takip altında olmamız, bazı noktalarda rahatsız edilmeye çalışılmamız bu politikaların bir yansıması. Biz mesela burada cemevinden çekilip başka yerlerde çalışmayı sürdürüyoruz; ama cemeviyle bağımızı da kesmiyoruz. Sürekli cemevini de bu çalışmanın içerisinde tutmaya çalışıyoruz. Pazarcık'taki kayyım olayına tepkiler burada da benzer bir olayın yaşanmasını engel-

ledi ama dediğim gibi farklı şekillerde devam ettiriyorlar. Devletin bu bölgelerdeki insanları göç ettirme politikasına karşı toplumsal ve devrimci dayanışma devletin yapmak istediği önünde engel oldu. İnsanlar çaresiz kalacaktı, gitmekten başka bir yol olmadığını düşünecekti ve arkalarına bakmadan çıkıp gideceklerdi. Daha sonra devlet burayı, bu bölgeleri ilk günden söylediği gibi arama-kurtarma yapmadan, hiçbir şey yapmadan enkazları altındaki cenazelerle birlikte kaldırıp yeniden bütün bölgeyi kocaman bir şantiye haline getirme düşüncesinde. Sürekli bunu söylüyorlar: hepsini yıkıp yeniden yapacaklarını. Tıpkı Sur'da yaptıkları gibi. Özyönetim direnişlerinden sonra nasıl ki Sur'u kimliksiz bir

hale getirdiler nasıl ki Sur'u kendi devrimleriyle "Toledo yapacağız" derken soğuk, taş duvar haline getirdiler ve orada hayatını kaybeden insanların kemikleri üzerine sözde Toledo'yu inşa ettiler burada da hayatını kaybeden insanların kemikleri üzerine yeni Surlar inşa etmek istiyorlar ve bunu da kendi istedikleri şekilde yapıp, buraya kendi istedikleri kesimleri yerleştirmek istiyorlar. Buna engel olabileceğini düşündükleri ve daha önce engel olmuş toplumları buradan uzaklaştırıp onların burayla olan bağını kesme düşüncesi içindelerdi. Ama dediğim gibi devrimcilerin, kadınların, gençlerin buradaki olağanüstü dayanışması devletin bu politikası önünde önemli bir engel oluşturdu. Önce bizler geldik buraya, bizler paylaştık, mücadele ettik ve insanlara destek olduk. İnsanlar bizden

Narlı, Nurhak bölgesi için gelmemeyi, el uzatmamayı, çözüm üretmemeyi bir yeteneksizlik veya koordinasyon eksikliğinden değil bilinçli olarak tercih ettiğini düşünüyorum. Hatta buna inanıyorum, kesinlikle böyle; çünkü bu bölgelerde elektrik, su yokken hiçbir devlet kurumu hiçbir şey yapmıyorken pasaport dairelerinin açık bırakılması, bazı yerlerde oluşturdukları ufak noktalarda insani ihtiyaçların giderilmesinden önce Kur'an kursu çadırı açmaları devletin burada bilinçli davrandığını gösteriyor. İnsanların topraklarından gitmesi, özellikle Türk Sünnilerin yaşadıkları bölgelere yardım götürülürken, Alevilerin ve Kürtlerin yaşadıkları bölgelere yardım götürmeyi tercih etmemeleri; bunun yanında bu insanlar Elbistan'ı terk etsinler diye ücretsiz otobüs seferleriyle yüzlerce otobüs dolusu in-

masını büyütenlerin engellenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ali Soysüren: AKP-MHP iktidarının faşist yaklaşımı biraz önce de söylediğim gibi bu bölgeler nezdinde bilinçli bir tercih olarak yürütülüyor ve güçlü bir şekilde bunu yürütüyorlar. Maraş Pazarcık'ta kayyım atanması bir denemeydi. Orada güçlü bir tepki oluşunca diğer bölgelere bunu yayamadılar; ama diğer bölgelerde de kurumlar üzerinde baskı yaparak, muhtarları ve kurum temsilcilerini toplayarak "Sadece bizimle iletişimde olacaksınız, bizden başka kimseyle iletişim kurmayacaksınız. Biz varız, biz yeteriz" gibi telkinlerde bulunuyorlar. Örneğin bizim bulunduğumuz Elbistan'da ilk olarak dayanışmayı sağladığımız nokta Elbistan Cemeviydi. Elbistan Cemevi yönetimi daha önce de benzer pratikleri olan

çok sonra gelen devlet kurumlarına “Siz yokken bu insanlar vardı” demeye başladılar. Pazarcık'ta arkadaşlarımız kayyım atandıktan sonra bile Pazarcık halkının kendilerine nasıl sahip çıktığını, arkasında durduğunu ve Pazarcık'tan gitmemeleri için mücadele ettiğini anlatıyorlar. Bu Elbistan ve Nurhak için de geçerli. Devletin bu politikası “Ben yapmıyorum, yapamıyorum; ama benden başka da kimse yapmayacak ve ölen ölür, kalanları ben nasıl siyasi ve ekonomik ranta çevireceğim ona bakarım” politikasıdır. Yapılan mücadele bu politikayı sekteye uğrattı. Ancak hâlâ bu yönde sıkıntılar sürüyor: Kürt ve Alevi kesim bu bölgeden gitmeye çalışıyor, yerlerini boşaltıyorlar ve “Bir daha da geri dönmeyeceğiz” gibi cümleler kuruyorlar. Bu tehlike hâlâ devam ediyor. Yardımlaşma ve dayanışmanın yeni şekillerde devam etmesi ve bölgenin terk edilmemesi, hem fiziki hem sosyal açıdan yeniden inşası gerekmektedir.

HDP'nin gönderdiği yardım TIR'larının engellenmesi sıklıkla yaşanan bir durum oldu. HDP'nin ve bileşenlerinin, benzer sivil toplum örgütlerinin yardım göndermesi, bölgede bu yardımların dağıtılıyor olması, dayanışmanın bu kurumlar üzerinden örgütleniyor olması devlet için tehlikeli bir durum oluşturuyor. Sürekli bu yardımlara el koyma devam ediyor. Özellikle devletin kurmaya çalıştığı konteyner kentler burada bazı kesimlere dağıtılmaya çalışıyor. Buna karşı HDP'nin gönderdiği konteynerler durduruluyor ve AFAD tarafından el konuluyor. Bir alternatif olarak ortaya çıkan örgütlenmenin merkezi idare tarafından engellenmeye çalışılması onlar için bir “beka sorunu” olarak görülmesinden kaynaklanmaktadır.

Yeni Demokrasi: *Depremden Suriye de ağır bir şekilde etkilenmişken TC'nin Rojava'ya yönelik saldırıları devam etti. Aynı zamanda devlet tarafından Suriye'ye yardımların gönderildiği ifade edilirken Özerk Yönetim'in yardımlarını TC'nin engellediğini de biliyoruz. Devletin bu ikiyüzlülüğünü nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Ali Soysüren: Türkiye'nin Suriye, Rojava politikası “Kürtler hiçbir şeye sahip olmasın da ne olursa olsun” düsturuyla şekillenen bir politika. Suriye'deki varlıkları, işgalleri, saldırı ve katliamları Kürtlerin bir şeye, statüye, temsiliyete sahip olmaması üzerine kurulu ve bunun için vazgeçemeyecekleri hiçbir şey yok. Rojava'daki durum da ne yazık ki bu deprem sürecinde de böyle. Özellikle Türkiye ve onun desteklediği cihatçı örgütlerin işgalinde olan başta Efrin olmak üzere diğer bölgelere ne Suriye devleti yardım gönderiyor ne Türkiye ne de Özerk Yönetimin gönderdiği yardım-

ların bölgeye girilmesine izin veriliyor. Bölgeye giren yardımlar da oradaki çeteci, cihatçı yapılar tarafından yağmalanıyor. O bölgede özellikle önemli insani dramlar yaşanıyor: en temel ihtiyaçlardan sağlık ihtiyaçlarına, ısınmadan gıdaya kadar çok önemli sıkıntılar var. O bölgede böyle bir durum söz konusu. Diğer alanlardaysa Özerk Yönetim kendi içinde çözümler üretmeye çalışıyor; ancak dünyanın çeşitli ülkelerinden bölgeye gönderilmek istenen yardımlar Türkiye tarafından engellenmek isteniyor. Bunu da bir intikam alma meselesine çeviriyorlar. İnsanların orada ne şekilde olursa olsun ölmeleri için her yol deniyor. Ne kadar canice, insanlık dışı da olsa Türkiye'nin politikalarının, devlet gerçeğinin net bir yansımasıdır. Pratikteki bu politikalarını sanki tam tersiymiş gibi gösteren açıklamalarla hareket ediyorlar. Yardım gönderdiklerini söylüyorlar. Yardım gönderdiklerini iddia ettikleri bölgeleri deprem felaketine rağmen hâlâ bombalamaya, hâlâ insanları katletmeye, suikast saldırıları yapmaya devam ediyorlar. Bu Türkiye'nin gerçeği, Kürtlere karşı yaklaşımı bu. Bu gerçeklik üzerinden meseleyi değerlendirmek buna uygun yaklaşım önemli. Şu anki AKP-MHP faşist yönetimi, Türkiye'nin “devlet aklı” insana, insanlığa, hayata ve iyiye dair ne varsa hepsine düşman ve hepsini yok etmeye çalışan anlayış. Onlar için dünyanın seçilmiş ırkı Türkler, Türkler dışındaki herkes onlara hizmet etmek zorunda. Özellikle Kürtler Türklerin kendilerine “bahşettiği” sınırlar içinde yaşamak, o sınırlar içinde durmak ve Türklerin izin verdiği ölçüde yaşamak durumundadır gibi bir yaklaşımı var. Bu çok net bir şekilde ortada. Bu anlayış mücadele ve direnişle kırılıyor, yenilgiye uğrattılıyor ve zayıflatıyor. Karşısındaki irade güçleniyor, gerçekler dünya kamuoyuna daha net biçimde aktarılıyor. Türk devleti saldırılarını ne kadar artırırsa artırsın karşısında daha büyük bir direniş oluyor ve bu direniş gerçekçi kazanımlarla büyüyecek.

Yeni Demokrasi: *Deprem bölgelerindeki devletin tüm saldırılarına rağmen dayanışma alanları şu an aktif çalışıyor. Dayanışma alanlarındaki faaliyetleriniz nelerdir? Ayrıca bundan sonraki süreci nasıl örmeyi planlıyorsunuz?*

Ali Soysüren: Deprem bölgesinin hemen her alanında dayanışma çalışmaları devam ediyor. Bazı dayanışma çalışmaları kurumlarda, cemevlerinde, yöre derneklerinde devam ederken bazı dayanışma çalışmaları da artık kurumların dışına çıkmaya başladı. Devletin kurumlara baskısı, kurum yöneticilerinin teslimiyetçi anlayışı oralardan biraz uzaklaşmaya sebep oldu. Şu anda her şeye rağmen daya-

nışma ve dayanışmanın yarattığı çalışmalar sürekli devam ediyor ve halkta da bunun önemli bir karşılığı oluşmuş durumda. Ne yaparlarsa yapsınlar halkta oluşan o izlenimi kıramıyorlar. Burada bu bölgelerde aslında ilk başta biz arama-kurtarmaya yardım edebilmek enkaz altındaki insanları çıkartabilmek, hayatını kaybeden insan sayısının minimumda kalmasına katkı sunmak amacıyla gelmiştik. Ne bizi oralara yaklaştırdılar ne de bizden başka oralara gelip kurtarma çalışması yapacak kimse vardı. Dolayısıyla biz bu çalışmaları yapamayınca depremden etkilenen insanların diğer ihtiyaçlarını karşılamaya odaklandık. Buradaki ilk olarak yaptığımız çalışma bölgeye yardım gelmesi için kamuoyu oluşturmaktı ve bu önemli bir karşılık da buldu. Elbistan özelinde birçok Avrupa ülkesindeki Elbistanlıların oluşturduğu kurumlar, inanç kurumları, Türkiye'deki inanç kurumları, Kürdistan'daki inanç kurumları politik örgütler önemli oranda ihtiyaç malzemesi üzerinden Elbistan'a TIR'larla yardımlar gönderdiler. Diğer bölgelere olduğu gibi. Biz bu gelen yardım malzemelerinin gıda, giyim, hijyen, ısınma, sağlık gibi alanlarda ayrılması ve daha sonra bunların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması temelinde hareket ettik. Sadece Elbistan merkezine değil, köylerde olan insanlara da bu yardımları ulaştırmak üzerine de çeşitli birimler oluşturuldu. Bu birimler ihtiyaç malzemelerini araçlara doldurarak bütün köyleri, Elbistan'ın bütün köylerini ziyaret ettiler. Her köye bir birkaç sefer gidildi. İhtiyaçlar tespit edildi ve ulaştırıldı. Tabii ki işte çadır gibi, konteyner gibi ihtiyaçlar konusunda hâlâ zayıfız. Çadır konusunda biraz daha güçlendik ama konteyner konusunda hâlâ çok zayıfız. Köylerde yıkılan evlerin yerine çadır yapmak bu bölgenin iklim koşulları için çok uygun değil; ancak şu anda onu yapabiliyoruz. Bu çalışmayı konteyner çalışmasına evirmeye çalışıyoruz. Aynı zamanda köylerimizde yaşlı olan, hasta olan insanların ihtiyaçlarını, ilaç ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalar yürütüyoruz. Evleri yıkılan insanların evlerinin yerine ikamet edebilecekleri noktaları oluşturmak üzerine bir çalışmamız var. Elbistan merkezinde dayanışma sağlayan kurumların, yapıların bir arada olduğu bir mahalle kurmak üzere çalışmaya başladık. Burası hem çadırlardan hem de konteynerlerden oluşacak. Burada işte hukuki sorunların danışılması için avukatların olduğu bir bölüm, çocuklar için çocuklara yönelik etkinliklerin olacağı bir bölüm, eczanemiz, gıda yardımı, giysi yardımının yapıldığı çadırlar... Ve yine dayanışmayı çeşitlendirecek ve insanların ihtiyaçlarını karşılayabilecek çalışmaların, etkinliklerin yapılacağı çatılardan oluşacak bir mahalle alanı inşa etme-

ye çalışıyoruz. İlk konteynerimizi ve çadırlarımızın bir kısmını kurduk ve bahsettiğimiz yardımları buralardan dağıtmaya, insanlarla paylaşmaya başlıyoruz. Köylülerimize buralardan ulaşmaya başlayacağız ve insanların danışabileceği, başvurabileceği alanları da burada organize edip oluşturacağız. Böylelikle dayanışmanın kendi merkezi oluşacak ve bu merkez, baskılara karşı da ortak hareket etmenin ve toplumsallaşmayı sürdürmenin merkezi haline gelecek. Bir yaklaşımımız çalışmayı evirmeye iyi düşündüğümüz nokta bu. Artık giysi yardımı, gıda yardımı gibi alanlardan yavaş yavaş çekilmek tabii ki tamamıyla çekilmemek kaydıyla; çünkü ihtiyaç olduğu sürece bu ihtiyaçları karşılamak, bu ihtiyaçları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak durumundayız. Bunun ötesinde Elbistan'da yıkılan bölgeler nasıl inşa edilecek, insanlar kaybettiklerine nasıl kendinden kavuşacak, bozulan düzenleri yeniden nasıl sağlanabilecek onun üzerinde tartışmalar devam ediyor. İnsanların yaşadığı yani sahip oldukları toprakları, anılarının olduğu yerleri, mezarlarının olduğu yerleri arkalarına bakmadan terk etmelerini önlemek için ne yapılabilir, bunların üzerine duruyoruz. Hem Türkiye ve Kürdistan'daki yapılarla hem de Avrupa'daki yapılarla tartışıp bütünsel bir çözüm üretmek noktasındayız. Aynı zamanda burada, köylerde özellikle hayvancılık yapan insanların ahırları yıkılmış durumda. Hayvanlarını koyabilecekleri bir yer yok. Onun için gereken büyük çadırlar elimizde değil, devlet de bilinçli olarak vermeyi erteliyor. Bu insanlar fırsatçılara ellerindeki hayvanları yarı fiyatına mecbur kalıp satıyorlar. Yine tarımla uğraşanlar, özellikle Malatya bölgesindeki kayısı ticareti yapan çiftçiler ürünlerinin yerde kaldığını, toptancıların da çok düşük fiyattan satın almak istediklerini söylüyorlar. Bunun karşısında çözüm üretmek için çabalarımız var. Bu ürünlerin nasıl daha kârlı şekilde satılabileceğini, köylerde yıkılan ahırların yerine büyük çadırlar konumlandırarak insanların hayvanlarını satmak zorunda kalamaması ve böylece köylerini terk etmemelerini sağlamak için çalışmalar yürütüyoruz. Yine yerelde de bir dayanışma sağlayıp bu çalışmaların yereldeki insan gücü, yereldeki örgütlenmelerle sağlanması üzerine bir çalışmamız var. Zira bu bölgelerde genç insan yok, hepsi bir şekilde yurtdışına gitmiş; kalanlar da bir şekilde gitmeye çalışıyor. Burada bu çalışmaları yürüten insanlar burada olmayan insanlar; ancak çalışmaların uzun vadeli olacağı göz önüne alındığında yerelin bu çalışmaları yapması gerekiyor. Bu açıdan yereli örgütleme çalışmamız var.

HALKIN ACISI ÜZERİNDEN EGEMENLERİN BAĞIŞ ŞOVU

“Türkiye Yüzyılı” masalı hatırlanacaktır. Açılış “yerli ve milli” TOGG ile yapılmış, herkes bu anlatıya inanmaya zorlanmıştı. AKP, elinde bir mağduriyet hikâyesi kalmayınca “yerli ve milli” araba ile gücünü konsolide etmeyi planlamıştı. Heyhat! Masalın ikinci perdesi 6 Şubat Maraş depremleri ile açıldı. AKP yeni bir rüzgâr yakaladığını düşünürken fırtınanın ortasında kaldığını sonradan idrak etti.

Değirmekte fayda var. 11 şehri enkaza çevirip yüz binden fazla insanın yaşamını kaybettiği bu tablo devlet politikasının sürekliliğinin sonucuydu. Bu tablo bilinçli bir tercihin, AKP ile sınırlı olmayan bir politikanın ürünüydü. Her deprem sonrası aynı konuların tartışılması yıkımlara yol açan politikadaki ısrara en iyi örnektir.

Bugüne ait renklerle tablo tamamlanmıştır. AKP’nin yönetme zafiyetinin derinleşmesi ve kurumların daha da laçkalaşması, kifayetsiz karakterlerin köşe başlarında boy göstermesiyle kriz yönetim alanındaki beceriksizlik derinleşmiştir.

“İstanbul’a hazırlık” yaptığını iddia eden devlet depreme yanlış yerde yakalanınca far görmüş tavşan gibi kalakaldı. Enkaz altında kalmaktan kurtulanlar, canhıraş bir şekilde yıkıntıların altındakileri kurtarıırken AFAD yıkılan binasını seyrediyor, yollarda kalan AFAD ekipleri ise yardım bekliyordu. “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” gereği harekete geçmek için en tepeden, Saraydan onay bekleyen bürokrasi ise 11 şehrin enkaza dönüştüğü saatlerde uykudaydı. Yollar kâğıt gibi kat kat parçalanmış, havalimanı pistleri yarılmış, kamu kurumları devletle birlikte çökmüştü. Enkaz altındaki şehir sokaklarından ise çığlıklar yükseliyordu. “Cumhur İttifakı olarak sahadayız” diye pervasızca yalan söylendiği o ilk saatlerde kurtulanlar, kurtarılmayı bekleyenlerin her geçen saat azalan/kısılan yardım çığlıklarını çaresizce dinlemeye mahkûm edilmişlerdi. Devlet ise seyirci koltuğuna kurulmuş IBAN hesapları oluşturuyordu.

Faşist Türk devletinin halkın yaşam hakkına kayıtsızlığı yüz binden fazla insanın katliyle sonuçlandı. Yaşanan “Kırmızı Pazartesi” cinayeti idi; çünkü bilim insanları bu bölgede 7.4’ün üzerinde bir deprem olacağı uyarıları yapmışlardı. Dahası AFAD da aynı yerde olası bir deprem “tatbikatı” yapmıştı. Tatbikatın başında da tanıdık bir isim vardı: Süleyman Soylu! Şov

kâğıt üzerinde kalmıştı ve gene kâğıt üzerinde tüm kurumlar bölgede bir depremin olacağından haberdardı. Bu sebeple yaşanan bir “Kırmızı Pazartesi”ydi; ama bir farkla herkesin gözü önünde yaşanan bu katliam günlerce sürüp yüz binden fazla insanın yaşamına mal oldu.

Halk yardım çığlıklarına dayanışma ile karşılık verirken devlet ise kılını kıpırdatmadı. Kıpırdattığında ise önce IBAN paylaştı sonra yardımları gaspetme telaşına düştü. Devletin halk düşmanı karakterinin yanında yetkililerin tek elde topladığı hükümet sistemi ve yönetme krizi deprem sonrasındaki tabloyu derinleştirdi. Faşist Türk devletinin sınıfsal niteliğini anlamak, onun halk düşmanı karakterini görmek açısından Maraş depremleri çok acı ve ağır bir deneyim olmuştur. Evet devlet beceriksizdir; laçkalaşmış bir

felaketi” teranesine sarıldı. “Türkiye Yüzyılı” masalına da “asrın felaketi” yakıştırdı!

AKP’nin mahir olduğu bir alan varsa -algı yönetimi, pervasızlık, vasıfsızlığın her şey olabilmesi dışında- o da projelerin, operasyonların önüne şaşaalı sözcükler ilıstirmektir. Ya aklın sınırlarını zorlayan projelerde “çılğın”laştılar ya da süslü ifadelerle Kürtlere savaş ilan edip şovenizmi körüklediler. AKP’nin siyasal aklı güçlü, büyük Türkiye algısını insanların kafasına yerleştirmek için edebi, fiyakalı sözcükleri piyasaya sürmenin yeterli olacağını sanıyor.

Maraş depremleri sonrası devletin refleksi iki gerçeğe işaret etmektedir: Birincisi, gazetemizde ısrarla altını çizdiğimiz devletin faşist, halk düşmanı karakterine ve ikincisi, halkın devlete,

Ahbap ve Babala hedef tahtasına oturtulmuş, toplanan yardımlara el konulacağı Ahbap’a kayıym atanacağı tartışmaları kamuoyuna yansımıştır. “Gargamel” edasıyla meclis kürsüsünden tartışmalara dahil olan Devlet Bahçeli Ahbap ve Babala’ya çökme çağrısı yapmakta bir sakınca görmemiş, eleştirenleri “tek tek not ediyoruz” diyerek Ömer Çelik’e destek vermiştir. En ucube karakterlerin cirit attığı bu siyaset sahnesinde “İyiduşka”* bozuntusu Süleyman Soylu da tartışmalara dahil olup devlete “şirk koşan”lara tehditler savurmuştur. Ahbap kurucusu Haluk Levent’in devletin büyüklüğüne zeval getirmeyen açıklamaları, geri adımları siyasal iktidarı tatmin etmemiştir. Haluk Levent albümünden paylaştığı fotoğraflarla, AFAD güzellemeleriyle durumu idare etmeye çalışıp sonunda TOKİ’nin kucağına oturmaktan kurtulamamıştır.

Faşist devlet şovenizm illetine güvenerek yine Kürtlere hırlamış, HDP’nin Pazarcık Hasankoca Cemevi Yardım Merkezine kayıym atamıştır. Ayrıca Alevi kurumlarının yurt dışından yolladığı yardımları gasbetmiştir. Yardımları tek elde toplayıp merkezileştirerek devletin acziyetini gizlemek istemektedirler. Fuat Oktay Hatay Havalimanının onarım tartışmalarında devlete yöneltilen eleştirilerin, yardım çağrılarının devleti aciz gösterdiğini söylemiştir.

Devlete, onun kurumlarına güvenmeyen yalnızca halkımız değildi. Yurt dışından yapılan dayanışma çağrılarının adresi

olarak Ahbap başta olmak üzere alternatif kurumlar gösterildi. Buna Dünya Bankası da dahil oldu: Altyapı çalışmalarında kullanılmak üzere 1 Milyar 780 milyon dolarla belediyelerin hazırlayacağı projelere destek verileceğini açıkladı.

Faşist Türk devleti Maraş depremlerinin ardından yerlerde sürünen itibarını kurtarma telaşına düştü. Sahnenin arkasında bu defa “Türkiye Tek Yürek” yazıyordu. Üzgün suratlarıyla ünlüler de sahnedeki yerlerini almışlardı. Bu defa devletin itibarını kurtaracaklardı. Geriye tek şey kalıyordu: halkın teveccühü! Fakat halkın devlete, onun kurumlarına güveni yoktu. Haliyle başka kurumlara yardımlar yağarken AFAD ve Kızılay tehditler savurarak sadaka dileniyordu. Bu can sıkıcı durumdan kurtulmak için devreye yine devlet ve palazlandığı sermaye grupları girdi.

düzen, vasıfsızlığın her şey olabildiği bir sistem söz konusudur. Bununla birlikte devletin afet yönetimi adına pek bir hazırlık yapmaması -hakkını verelim başında vasıfsızlığın güzide örneklerinden Soylu’nun bulunduğu bir tatbikat yapılmıştı!- müdahalede gecikmesi, olanaklarını tam olarak kullanmaması, dahası kurtarma çalışmalarını engellemeye çalışması, yardımları engellemesi/gasbetmesi vd. refleksleri, bize devletin niteliği hakkında doğrudan fikir vermektedir. Karşımızda tepeden tırnağa faşist, halk düşmanı bir devlet vardır.

Maraş depremleri sonrası çuvallayan devlet, Erdoğan’ın ağzından önce “kader planı”na atıf yapıp sorumluluğu Allah’a attı. Yıkımın boyutu, yüz binden fazla insanın yaşamını kaybetmesi tepkileri arttırınca Erdoğan “kader planı”nı bir kenara fırlatarak “asrın

“kamu” kurumlarına güveninin zayıfladığına. Devletin itibarı yerlerde sürünmüştür. Doğal afet, maden göçüğü ya da başka bir olay sonrası devletin aklına gelen ilk şeyin IBAN paylaşmak olması şaşırıca olmasa gerek. Daha önce toplanan yardımların iç edilip ilgililerine verilmemesi, toplanan paralara çökülmesi halkta devlete olan güvensizliği beslemiştir.

AFAD ve Kızılay kurtarma ve kurtulanların ihtiyaçlarını karşılama çalışmalarından daha çok, para toplama/yardımlara el koyma çalışmalarına efor harcamıştır. Ahbap, Babala gibi kurumlara akan para/yardımlar adeta iştahlarını kabartmıştır. Bu kurumların hem daha çok yardım toplaması hem de bağışçıların bu kurumların daha güvenilir olduğu beyanları devleti çileden çıkarmıştır.

Kelimenin gerçek anlamıyla bir şov sahnelendi. 86 kamu kurum ve bankasının da bağışta bulunduğu bu şovda 115 milyar 146 milyon 528 bin TL toplandı. Toplanan bağışların çoğu (yaklaşık 53 milyar) Türkiye Varlık Fonuna ait banka ve şirketlerden geldi. Varlık Fonunun Cumhurbaşkanlığına dolayısıyla Erdoğan'a bağlı olduğu hatırlanırsa yüksek meblağların talimatının kaynağı da anlaşılır. Bir süre önce Hazineden 60 milyar destek alan kamu bankaları 39 milyar ile halkın değil ama şovda yer alan ünlülerin alkışlarını kapıyordu. Merkez Bankası da el artırarak 30 milyar lira ile şova dahil olduğunda tartışmaların odağı netleşti. Bu bağışın nasıl yapıldığı sorusu yanıtsız kaldı. Para mı basılacaktı? Parasal genişleme için koşullar hiç uygun değilken başka seçeneklerin de aynı sonucu vereceği tartışıldı. Bir süre sonra Merkez Bankası 2022 bilanço kârına işaret etmek zorunda kaldı. Herkes rahatlamıştı: Zaten Hazineye aktarılacak para bağışlanmıştı! Böylece zımnî ek bütçe hazırlanmış oldu. Merkez Bankası'nın halkın parasını Erdoğan'ın talimatıyla AFAD ve Kızılay'a bağışlaması haklı olarak yadırgandı. Teoride halkın olan para halka bağışlanıyordu. Bütçe hazırlanırken halkın ihtiyaçlarını önemsemeyen, görmezden gelen devlet halkı hatırlıyormuş gibi yaptı. Önceki yardımların akıbeti herkesin malumu diyemiyoruz; çünkü toplanan yardımlar iç edildi/buharlaştı. Bu paraların da halkın yararına kullanılıp kullanılmayacağına dair herkesin kafasında soru işaretlerinin olması devlete olan güvensizliğin ifadesidir. Bu güvensizlik her geçen gün artmıştır.

"Türkiye Tek Yürek" şovunda yaşanan, devletin bir cebinden diğerine para transferidir. Devletin kurumları bir oldu bitti ile kendi aralarında eğlenmişlerdir. Kibar Feyzo'nun tiradını hatırlatacak olursak "ağam bizimle eğleniy". Ama halk bu eğlenceye dahil olmadı. Kendi dayanışmasında diretmiş alternatif kurumlar aracılığıyla imkânlarını seferber etmiştir. Halkın devlete olan güvensizliği siyasal iktidarı adeta kudurtmuştur. Bu eğlenceye dünden razı olan sermaye grupları vergilerini peşin ödeyerek imaj tazelenmeye giriştiler. Bu sermaye grupları sergiledikleri performansın hakkını elbette alacaklardır. Halka sinkafı küfürler savuran Mehmet Cengiz günün sabahında 3 milyar 10 milyon TL'lik yatırımı karşılığında yüzde yüz vergi indirimi ile ödüllendirildi. Teşvikler de cabası! Diğer sermaye gruplarının da vergi indirimleri, teşvikler ve ihalelerle ödüllendirileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

İmaj kurtarma çalışmalarına kurgu haberlerle katkı sunan A Haber "antreli çadır" haberi ile aslında devletin acziyetini ve siyasal iktidarın aklının sınırlarını ifşa etmiş oldu. Oysa 17. günde insanlar hâlâ "çadır" diye bağırıyorlar-

dı. Seyyar tuvalet dahi kuramayan bu siyasal akıl, Kanal İstanbul'dan bahsedip "Türkiye Yüzyılı" masalını anlatıyordu. "Devlet nerede" sorusuna/yakarışına içerlenen, öfkelenen Erdoğan ise bildiğiniz gibi! Karaktersizliği karakter sanan Erdoğan gözlerini prompterden kaydınca adeta zıvandan çıkıyor. Prompter arızalanınca ya da hazırlıksız yakalanınca Erdoğan'ın dağarcığı karakterini ele veriyor. Küfürler surat ifadesinden gırla boşalıyor. Herkese hakaret etmeyi kendine hak sayacak kadar pervasızlaşıyor. Bu bağlamda Erdoğan, devletin niteliğinin hakkını kendi karakterinde fazlasıyla veriyor.

Deprem bölgesindeki halkın temel ihtiyaçlarını hâlâ karşılayamayan faşist devlet halk düşmanı karakterini bu kez de depremde ailesini kaybetmiş çocukların bedenlerine üşüşerek gösterdi. Diyanet, gerici feodal zihniyetinden damıttığı fikirlerle "evlat edenlerin evlatlık çocuklarla evlenebileceği" fetvasını verip kız çocuklarının bedenlerine alçakça ve açıkça göz dikecek kadar pervasızlaştı. Bu fetvasını "kayıp çocuklar" vakası izledi. Günlerdir sorulan "kayıp çocuklar nerede" sorusuna yanıt bulundu. Herkes şaşkıncı; çünkü çocuklar devletin eliyle tarikatların insafına terk edilmişti. Çocukların bedenlerini kendi mülkü olarak gören devlet, tarikatların çocukların bedenleri üzerinde tepinmesine yol veriyordu. Diyanet'in pervasızlığı devletin faşist karakterinden besleniyor. Maraş depremleri nasıl ki devletin acziyetini, onun halk düşmanı karakterini gözler önüne serdiyse, devrimin güncelliğini de göstermiştir. Yalnızca beceriksizlikle açıklanamayacak bu dehşet verici tablo tepeden tırnağa çürümüş devletin fotoğrafıdır. Vasıfsızlığın her şey olabildiği bu yozlaşmış düzeni tarihin çöp sepetine atmaktan başka çare yoktur. Halkın devlete, onun kurumlarına olan güvensizliği devletin kendilerinden yana olmadığını kavramaları için önemli ama yeterli olmayan bir duygusal kırılmadır. Halkın devlete olan güvensizliği devletin kolonlarına uzanan bir fay hattıdır. O fayı harekete geçirmek ezilen yoksul halka devrimin güncelliğini taşıyarak mümkündür.

Çocukların bedenlerine üşüşen köhnemiş gericiliğe karşı daha güçlü bir şekilde görevlerimize sarılmamız zorunludur. Tek tek not edenlerin defterlerini dürmek kefene muhtaç edilen halkımıza borcumuzdur.

***Saltkov Şchedrin'in Golovlev Ailesi romanında anlatılan İyiduşka, dünya edebiyatının tanıdığı en utanmaz, en ikiyüzlü, en ahlaksız, en cimri karakterlerinden biri olarak bilinmektedir.**

"YENİ KIZILAY"IN İKTİDARLA "AHBAP"LIĞI

Daha önce SADAT iş birliği ile Suriye'deki cihatçı çetelere çadır, gıda ve lojistik yardımı göndermekle ve bağışlanan kanları fahiş fiyatlarla satmakla gündeme gelen Kızılay'ın geçtiğimiz günlerde deprem bölgesine ulaştırılması gereken çadır ve gıda yardımlarını depolarında bekleterek müşteri beklediği anlaşılmıştı. Beklediği müşteriyi depremin ikinci gününde bulan Kızılay, AHBAP ile gerçekleştirdiği ticaretle kâr elde etti. Üretim maliyetine satış yaptığını söyleyen Kızılay Genel Başkanı Kerem Kınık, Kızılay altındaki şirketleri satıştan sorumlu tuttu. Ona göre, Kızılay AŞ üzerinden gerçekleştirilen satış işlemleri "Kızılay Cemiyeti"ne bağışlanmaktadır. AHBAP ile olan ticari satış da bu şirket ile, yani Kızılay iştiraki olan Kızılay Lojistik tarafından yapıldı.

AHBAP öncülüğünde deprem bölgelerine yardım ulaştırılması için toplanan paralar, depremin ilk gününden itibaren iktidarın ve burjuva feodal basının dilinden düşmedi. AHBAP'ın Kızılay'dan satın aldığı çadır ve gıda malzemelerinin ortaya çıkmasıyla birlikte kaleşörlerin de kalemlerinin seyrini değiştirdi. AHBAP'ı "devlet düşmanlığı" ve "devletin üstü olmak" ile suçlayan haberler, yapılan alışverişin "ahlaki" olduğunu yazmaya başlayarak ahlaksızlığı, usulsüzlüğü ve suçunu örtme telaşına kapıldı. Ayyuka çıkan ticaretin ardından Haluk Levent, "15 bin 250 adet çadır aldık. 2 bin 50'si Kızılay'dan alındı. 13 bin 200 tanesi de başka firmalardan alındı. Kızılay'da 2 bin 50 tane çadır vardı. 20 bin olsa, satın alacağım." diyerek hem Kızılay'ın çadır sattığını doğrularken hem de vicdan "temizlemesini" sürdürdü. Açıklamalarında yalnızca çadır satın almadığını, "Kızılay kurumunun alt iştiraki olan Kızılay Lojistik A.Ş. den 30 bin adet 4 kişilik bir ailenin 3 öğünlük yemeğini karşılayan ve 1 yıl bozulmayan gıda satın aldık" diyerek çadırın yanında gıda ürünlerini de satın aldığını ifade etti.

ERDOĞAN'IN DİLİNDE YİNE TEHDİT YİNE KÜFÜR

Depremin ilk gününden itibaren her açıklamasında depremzedeleri de

kastederek halka karşı kin kusan Erdoğan, AFAD ve Kızılay'ı eleştirenlere karşı takındığı bilindik tutumu değiştirmede. Daha önce de "Kızılay nerede?" diye soran depremzedelere, "Terbiyesiz terbiyesizliğini bırakmaz. Çıkmış bir tanesi 'Kızılay nerede?' diyor. Be ahlaksız, be namussuz, be adi. Böyle vicdansızlık olur mu? Kendi kurum ve kuruluşuna bu denli ahlaksızca yaklaşmak yenilir yutulur değildi." diyerek cevap veren Erdoğan, Kızılay'ın deprem anında nerede olduğu anlaşıldığında gelen eleştirilere karşılık da Adıyaman'dan helallik isterken "Dalkavuklara asla kulak asmayın. Bir taraftan AFAD'a, Kızılay'a saldırın bu dalkavuklara asla kulak asmayın. Sizlerle olan kim, sizlerle yol yürüyen kim? Milletçe dirayet gösterdikçe hiçbir felaket, tuzak, saldırı bizi yıkamaz." açıklamasında bulundu.

DEVLETLE AHBAPLIK

Depremin ardından devlete olan güvensizlik toplumsal boyutta ortaya çıkmıştı. Bu güvensizliğin içinden sıyrılan AHBAP, halktan milyar lirayı bulan bağışlarla halkın çıkarlarına hizmet ettiğini iddia ederken Kızılay'la ilişkisi ayyuka çıktı. Halk, Haluk Levent'e ve AHBAP'a desteklerinin akıbetini sordu. Haluk Levent'in Kızılay ile olan alışverişini gizlemesi, ancak alışverişin ortaya çıkmasından sonra itiraf etmesi şaibeli durum yarattı. Yeni Kızılay olarak servis edilen AHBAP'ın konu devlet çıkarları olduğunda sisteme uygun hareket ettiği görüldü. Nitekim AHBAP (Haluk Levent) Kızılay'ın sözcülüğünü üstlenmiş, daha önce belirttiği gibi yalnızca reflektif davranmamış aksine gerçekleri halktan bilinçli olarak saklamıştır.

Depremin ilk gününden beri AFAD'la ortak hareket ettiklerini, sözleşmeleri bulunduğunu söyleyen AHBAP, "özerkliği" olduğu iddia edilen; fakat egemen sınıflara hizmet eden bu kurumlarla kol kola "hizmetlerini" sürdürüyor. Halkın AFAD, AHBAP, Kızılay ve benzeri kurumlara güvensizliği, devlete olan güvensizliğini pekiştiriyor.

Başarmak İçin İnisiyatifli Ol!

Büyük iki depremin ardından halkımızın yardımına koşmak kuşkusuz devrimci olmanın, devrim için olanaklar yaratma sorumluluğunun da bir gereği idi. Binlerce gönüllü deprem bölgesine doğrudan veya salt yardım amacıyla gitti. Çok değerli bu eylemin bizim açımızdan eksik bir eylem olduğu veya olacağı açıktı. Çünkü bizim için depremle gündemleşen bir halka yardım sorunu yoktu; sadece depremle daha yalın, çıplak, reddedilemez bir duruma gelmiş yardım olgusundan bahsedebilirdik. Depremden önce de halkımızın en temel çıkarlarının ve haklarının baskı altında tutulduğunu, en gerici sınıfların ve üretim ilişkilerinin altında ezildiğini, en gerici yönetim aygıtlarıyla ve uygulamalarıyla yönetildiğini biliyorduk. Depremler sonrasında bu gerçeklerin birer tokat gibi bunları inkâr edenlerin yüzünde patlaması bizi şaşırtmadı. Bu koşullarda nasıl düşündüğümüz ve davrandığımız, nasıl hareket ettiğimiz özel bir tartışmaya değerdir.

Öncelikle çok zorlu koşulların etkisine dikkat çekmeliyiz. Zor koşullar genellikle en temel özelliklerimizi, karakterimizi ele verir. Kuşkusuz sadece bizim değil, tüm öznelerin temel özellikleri, karakteri zor koşullarda belirginleşir.

ZOR KOŞULLARDA SORUMLULUK BİLİNCİ

Halkımız yaşanan büyük depremlerin ardından bugün çok daha büyük zorluklarla karşı karşıyadır. Ekonomik krizin yarattığı pahalılık iğneden ipliğe her şeyin fiyatının artmasına, iaşeden barınmaya her alanda yaşamın zorlaşmasına neden olmuşken depremlerle oluşan yeni durum halkımızı daha büyük açmazlara sürüklemiş durumdadır. Bu sorun egemen sınıfları da kuşkusuz zorlayacak bir sorundur. Saltanatlarını sonuç olarak halkın rıza gösterdiği koşullar altında sürdürmekte olanlar halkın rızası alınamadığı durumda saltanatlarını eskisi gibi sürdüremezler. Bu çürümüş ve zorbalığa zorunlu sınıflar her türlü aracı kullanarak ekonomik ve siyasi güçlerini korumakta ısrar edeceklerdir. Ne var ki bu gerçeklik aralarındaki güç savaşını derinleştirecek sorunların varlığını ihmale neden olmayacaktır. Depremler ekonomik koşulları her bakımdan geriletecektir. Sadece yıkımla gerçekleşen bir gerileme değil söz konusu olan, gerileme yıkımla

başlamıştır ve artarak devam edecektir. Çok geniş bir bölgenin üretimi darbe yemiştir ve bu bölgenin pazar işlevi önemli derecede daralmıştır. Kimileri hatırı sayılır bir kaynakla şehirlerin yeniden kurulabileceğinden söz etmektedir. Strateji ve vizyon fukarası bu iddia sahipleri şehirleri binalardan, yollardan, köprülerden vs. ibaret gören cahillerdir. Bu şehirlerin önemli bir birikimi barındırdıklarını, en başta insan olmak üzere canlı gücünü taşıdıklarını, dolayısıyla büyük bir gelecek yükünü taşıdıklarını ihmal eden bu cahiller şehirleri var edenin insanlar, yani halk olduğunu kavramayan bir zümredir. Özetle önümüzdeki yılların zorlu yıllar olacağını uzun zamandır söylediğimizi hatırlatarak bu zorlu yılların şimdi daha da yakın olduğunu ve boyutlandığını söylüyoruz. Bütün çalışmalarımız, yaklaşımlarımız, hazırlıklarımız bu nedenle daha bir önem kazanmıştır.

Sadece ülkedeki şartlar ağırlaşmış değildir. Tüm dünyada koşullar bütünü ağırlaşmış durumdadır. Yalancı baharların, ekonomide kimi zaman estirilen sıcak rüzgârların sonuna geldiğimizi hatırlatan gelişmeler yaşanmaktadır. Ukrayna işgali ile ABD'ye açık bir tavır geliştiren Rusya'dan sonra Çin de son dönemdeki kamplaşmalarda yer tutmaya başlamış görünmektedir. Çin ile ABD arasında bir süredir yaşanan gerilim farklı olaylarla birlikte sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Ukrayna'da Rusya'nın işgali ile başlayan savaş koşulları Avrupa'yı da son dönemde Çin'i de içine çekmektedir. Almanya'nın tanklarla dahil olduğu savaş koşullarına Çin de Rusya'ya sağladığı silah desteğiyle dahil edilmek istenmektedir. Şunun altını çizmek gerekir ki içinde olduğumuz koşullar hiçbir büyük gücün girmekte imtina edebileceği koşullar değildir. Çin her ne kadar "iç işlere müdahale etmeme" politikasıyla sürecin dışında kalacağını ima eder olsa da egemen devlet olmaktan geçtiğini bilir ve bu koşullardan imtina edemez. Rusya ile ilişkileri bunun bir sonucudur. ABD'nin dünya üzerinde belirleyici güç olma özelliğini korumak adına attığı her adım Çin için tehlikelidir ve bu tehlikeli adımlara Çin kaçınılmaz olarak hazırlanacak ve yer yer de yanıtlar verecektir. Rusya ile Çin ilişkilerinin kaynağı budur. Hakeza Çin'in Avrupa ile ilişkileri de benzer bir içeriğe sahiptir. Sonuçta Çin "devletlerin iç işlerine karışmamakla" birlikte onları

kendisiyle beraber hareket etmeye zorlayacak bir politika izlenecektir. Pandemi sürecindeki "tedarik zincirlerinin kırılması"na verdiği tepkiler bunun göstergesi olmuştur. Konteynerler üzerinde yegâne söz sahibi ABD Çin'in hammadde kaynağı özelliğini sadece bir süre engelleyebildi. Bir süre sonra Çin Avrupa'nın ihtiyaçlarını daha büyük hamlelerle giderdi ve önüne konan engeli kolaylıkla aştı! Çin ve Rusya'nın ABD merkezli ekonomik sistemin çöküşüne kapsamlı bir hazırlık içinde olduğunu gösteren işaretler belirttiğimiz olaylarla sınırlı kalmadı, yeni olgular da bunu doğrulamaktadır.

Bu gelişmeler göstermektedir ki ülkemizdeki depremlerin neden olduğu yeni koşullarda halkımızın yaşamak zorunda kalacağı zorluklar uluslararası alanda tüm halklar için de mutlaka farklı biçimlerde ama gene de geçerli olacaktır.

Uluslararası durumda halklar aleyhine ciddi sorunlar, açmazlar yaratacak gelişmelere gebe dir. Bu süreçte devrimci sorumluluk üzerinde özellikle durmak gerekmektedir. Devrimci sorumluluk gelişmelerin nesnel değerlendirmesini yapmakla ilgili olduğu kadar proletaryanın sınıf çıkarları açısından konumlanmayı ve hareket etmeyi de gerektirir. Emperyalizmin ve tüm iş birlikçilerinin kapitalizmin gelip dayandığı açmazlar içinde saldırganlaşacağı tarihsel bir gerçekliktir. Bir süredir bunların yaşandığı da bir gerçektir. Sorumluluklarımızın bilincinde olmak bu sürecin içinde olduğumuz farkındalığıyla bire bir ilintilidir. Savaşmaya mecbur olduğumuzu fark etmekten söz ediyoruz. Egemenlerin ve kurdukları tüm sistemin sunduğu çeşitli "olanakları" sonsuz görenler için yeni koşullar meydana gelmektedir. Sorumluluklarımızın bilinci tam da bu yeni koşulların doğru biçimde izlenmesi ve değerlendirmesi ile biçimlenecektir.

KADER DEĞİL, DEVLET GERÇEKLİĞİ

Zorlu koşullarda nasıl davranacağımızın önemli olduğunu bu deprem şartlarında deneyimledik. Bu deneyimin tartışılması sürecinde en dikkat çeken husus inisiyatif ve esneklik konularındaki problemlerdir. Öncelikle şunu unutmamalıyız: bu konular bilimsel bir yöntemle değerlendirilmelidir. Bilimsel yöntemden mahrum değerlendirmelerin ilkelere dayalı tartışmaları

olanaksızlaştıracağı açıktır. Temel konusu, taşıdığı somut sorunlar ve içerdiği olgular açık olan bir konuda her şeyi "önemli" kılarak tartışmak süreçte ne yaptığını bilmemekle ilgilidir. Devlet nezdinde yapılan tartışmaların ve hatta müdahalelerin bu içerikte olduğunu görüyoruz. İktidardaki güçler başarısızlıklarını "kader planı" kavramı içinde tartışmak isterken bunun uç bir biçimini gösterdiler. Bu düzenin muhalefeti olmaktan ibaret güçler de "iktidardakilerin plansızlığı" kavramına kilitlendiler. Biliyoruz ki bu iki yaklaşım da sahiplerinin durduğu noktanın, sınıf mücadelesindeki yerlerinin, halkla olan ilişkilerinin doğal sonucudur. "Kader planı" denen şeyin insanın doğa karşısında, toplumun yaşadığı koşullar karşısında biçare, zavallı olduğu inancını içerir. İnsanın tüm yaratıcı ve dönüştürücü yeteneklerini doğaüstü bir kaynağa bağlayan bu anlayış somut gerçekliğin tasavvur edilmiş gerçeklik olduğuna inanır ve insanı gelişen, ilerleyen, tüm doğayı ve evreni her seferinde bir adım daha ileride kavrayan bir özne olarak değil zaten bilineni, sınırları çizilmiş, ölçülmüş biçilmiş olanı anlamakla sınırlı bir belirlenmiş bir özne olarak kavrar. Bu yaklaşım iktidar yeteneğini insanda değil doğaüstü güçte kabul eder ve insanı da ancak bu gücün kontrolüne tabi olduğunda olumlar. Aksi durumda iktidarın başıboş bırakılmış bir alan olduğuna inanır ve bu başıboşluğa şiddetle karşı çıkar. Günümüz iktidarlarının hemen hepsinde bu anlayışın etkin olduğunu görebiliriz. Kuşkusuz bu anlayış her devlette açıktan savunulmaz veya dile getirilmez. Bu anlayış çok farklı biçimlerde gerçekleşir. Hepsinin birleştiği nokta iktidarın halkın elinde olması düşünülemez bir güç odağı olduğudur. Hepsinde halkın bu gücü ele geçirmesinin önünde çok ciddi engeller vardır. Devletin kendisi, tüm aygıtlarıyla bu gücün halkın eline geçmesine engel olmak üzere konumlanmıştır. Depremlerde yaşanan çok ciddi problemlere ve çözümsüzlüğe halkın verdiği tepkinin iktidarda hiçbir karşılık bulmamasında bu anlayış belirleyicidir. Devlete yönelik "ciddi" derecelerde dile gelen hoşnutsuzluk onun yerine başka bir şey koymaya heves içerdiği için uyarıcı olmuştur. Devletler zor anlarda kaçınılmaz olarak bu tepkileri defalarca vermişlerdir ve bundan sonra da vereceklerdir. Dolayısıyla bu anlayışın burjuva

İnisiyatif İçin Esnek Davran

devlet aygıtının, halk düşmanı tüm iktidar aygıtlarının özündeki anlayış olduğunu bilmek gerekir.

Muhalefette somutlaşan anlayış bu özden azade olmamakla birlikte andaki iktidarla olan çıkar çatışmalarından ötürü bir nebze farklıdır. Muhalefetten gelen iktidar eleştirisinin somutlaştığı aynı sistem içinde onun yerinde kendini görmek istemesinden ibarettir. Düzenin esasen korunmasıyla birlikte halkı gene aynı çıkarlar etrafında yönetmeye istekli bu tür muhalefetin halkın öfkelenmesini, örgütlenmesini, kendinde bir iktidar gücü görmesine vesile olan plansızlığı sorun etmesinin temelinde bu vardır. Muhalefet sözcülerinin açıklamaları bu gözle incelendiğinde önümüze çıkanın halkın iradesinden duyulan endişe olduğu görülecektir. Kılıçdaroğlu, Akşener, Babacan iktidara halkın çıkarları açısından seslenmiyorlar, bunun tam aksine ona gene egemenlerin çıkarları açısından sesleniyorlar. En zorlu koşullarda, çok ciddi saldırılarda, en temel hakların savunulmasında veya kullanılmasında halkın aktif rol almasına ısrarla karşı çıkmaları, mücadeleyi kendi sözlerinden ibaret kılan politikalarıyla onlar egemen sınıfların çıkarlarına tam biat eder durumdadır. Birbirleriyle olan çatışmalarından hareketle iktidara karşı muhalefete küçük bir yönelim içinde olmak dahi halkın çıkarlarına sırtını dönmektir.

“Kader planı” ya da “iktidardakilerin plansızlığı” ikisi de özde halkın dışlandığı iktidar bilincinin ürünüdürler. Oysa çok zorlu koşullarda reddedilemeyecek yegâne şey halkın gücüdür. Devlet varlığını hissettiremediği anda halk zor koşullarda en büyük dayanışmayı, fedakârlığı, örgütlenme becerisini göstererek bunu ispatladı. Bunu halklar tarih boyunca ispatladılar. İktidar gücünü halka layık görmeyenlerin ihmal ettiği en temel gerçeklik tarihteki tüm yöneticilerin nihayet halkın rızasını almış olmalarıdır. Sorun bu ilişkinin aldığı biçimdir. Halkı ikna etmemiş hiçbir iktidar egemenlik kurmakta başarılı olamamıştır. Bununla birlikte halklar iktidar biçimlerinin her ilerlemesinde, gelişmesinde yönetimde daha fazla roller de almışlardır ve bu süreç ve halkı rolü de gelişmektedir. Bu bilimin halkın bilincinde yer etmesi, halkla bilim arasındaki bağın sınıf mücadelesinin her ileri aşamasında güçlenmesi olarak kavrayabileceğimiz bir

süreçtir. Nihayetinde proletaryada somutlaşan halk kesimi bilimle tam uyumludur. Bilim geliştikçe halkın da onunla uyumu artmıştır. Bugün MLM olarak tanımlanan bilim tam da halkların çıkarlarının gerçekleştirilmesinin aracıdır. Bilimsel olanla halkın çıkarlarının uyumu insanlığın sınıf mücadelesindeki bu son safhasının ürünüdür. Geçmişte bilimin yetersizliği ve halklarda somutlaşan “dar çıkarlar” bu ikisi arasındaki uyumsuzluğun nedenidir. Bugün zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayanların zorunlu oldukları bilimsel hareketten, proletaryanın sonuna kadar devrimci hareketinden söz etmemizin nedeni de bu uyumdur. Proletaryada somutlaşan sınıf çıkarları tüm insanlığın, insanın gelecek dünyasının çıkarlarıdır. Bundan ötürü egemen burjuva sınıfların devletlerinde somutlaşan kader planı veya iktidardakilerin plansızlığı kavramları proletarya iktidarında yönetim biçimlerini belirleyen kavramlar olamazlar. Burada temel alınacak kavramlar inisiyatif ve esnekliktir. Proletaryanın çıkarları inisiyatifin halkta olduğu ya da halkın çıkarları içinde belirlendiği ve esnekliğin de belirleyici rol aldığı yönetim biçimidir. İktidarın plansızlığı da kader planı için de burada bir yer yoktur.

Çalışmalarımızda, devrim hareketimizde de bu iki kavramın yeri çok önemlidir. Kendimizi değerlendirirken inisiyatife ve esnekliğe özel bir önem vermemiz gerekir.

KOŞULLARIN BİLGİSİYLE İNİSİYATİF

“Genel sorunlarda yani strateji sorunlarında, faaliyetlerin uyum içinde yürütülmesini sağlamak için alt kademeler üst kademeler rapor vermeli ve onların talimatlarına uymalıdır. Bununla birlikte merkezileşme bu noktada durmalıdır. Bu sınırları aşmak ve bir harekât ya da muharebe için alınacak özel önlemler gibi ayrıntılarda alt kademelere müdahale etmek aynı şekilde zararlıdır. Çünkü böyle ayrıntılar, zamana ve yere göre değişen ve daha üst düzeydeki komutanlığın bilgisi dışında olan özel koşulların ışığında çözümlenmelidir. Harekât ve muharebelerde ademi merkezileştirilmiş komuta ilkesi ile kastedilen budur.” (Mao Zedung, Cilt 2, s. 111)

Merkezi olmanın, merkezileşmenin proletaryanın devrimci hareketindeki önemine yaptığımız vurgular

hatırlanıyordur. Komünist partisinin rolünü açıklarken yoğunlaştığımız merkezileşme veya merkezi olma kavramlarının önemine Mao yoldaştan yaptığımız alıntıdaki ilk cümlede dikkat çekiliyor. Bunun hemen devamında Başkan Mao onun sınırını da belirtiyor. Neden bir sınır koyduğunu da hemen devamında açıklıyor. Çünkü, merkezi olanın bilemeyeceği, onun bilgisi dışında kalan özel koşullar da söz konusudur. Bu özel koşullar hakkında bilgili olanın ya da bilgilenme olanağına sahip olanın söz hakkı olmalıdır. Esneklik bu koşulların varlığını temel alır. Bu noktada inisiyatif veya merkezi irade esneklik biçiminde gerçekleşme olanağı bulur. Ne yapacağını bilmek, hedefi belirlemiş olmak, yönteme uymak, bütünüün çıkarlarına tabi olmak esnekliğimizin kıstaslarıdır. İnisiyatif kazanmanın temel koşullarından biri bunun somut koşullarda gerçekleştirilmesidir; yani esnek olunmasıdır.

Elimizdeki temel olanağın, yöntemin ve örgütlenmek için gerekli politikanın varlığı inisiyatifimizin özüdür. Doğru bir politika halk içinde başarılı biçimde hareket etmemizin olanağını veren politikadır. Halkın çıkarlarını içeren, bunları gerçekleştirme olanağı sunan politikalar halk içinde hareket ederken bize çok yönlü olanaklar ve fırsat sunar. Genel bir politika belirledikten sonra bunun yerel alanlarda alacağı biçimleri belirlemek tamamen yerelin koşullarında olasıdır. Bu nedenle yereldeki çalışmalar genel politikanın bir tezahürü olmakla birlikte kendine has olacaktır. Yerelle sınırlı, bütüne tabi olmayan, bütüne hizmeti içermeyen bir yerel çalışmanın asla sınıfın inisiyatifini karşılamayacağını da unutmamalıyız. Sınıfın inisiyatifi yukarıda değindiğimiz gibi bilimle uyumludur ve bilim evrenseldir. Yerelle sıkışmış, bilimi yerelin çıkarına indirgemiş bir yaklaşımın sınıf çıkarına hizmet edemeyeceği açık olmalıdır. Halk içinde hareket etme olanağı veren politikanın esnekliği aynı politikanın yerele göre biçimlenmesidir. Dolayısıyla yereldeki hareket biçiminin genel hareket biçimiyle uyumsuzluğu oradaki esneklikte somutlaşan inisiyatifin doğru bir inisiyatif olmadığını gösterir.

Depremin sonuçlarına karşı yürüttüğümüz çalışmalarda inisiyatifin kısa zamanda oluştuğu ama bunun yerelde alacağı biçimler konusunda bir derecede zorlandığımız bir ger-

çektir. Bu zorlanma kaçınılmazdır. Öncelikle “kendi politikamız” çerçevesinde hareket ettik. Tabi olmayı esasen reddettik. Bu da daha dar olanaklarla ama daha serbest hareket etmenin yolunu açtı. Bunun doğru bir yaklaşım olduğu su götürmezdir. Kaçınılmaz zorlanma burada kendini gösterdi. İçine girdiğimiz koşullar birçok bakımdan özeldi ve özel bilgi gerektirirdi. Bilindik veya genel politika ile sınırlı kalınamazdı. Öyle davranılsaydı hareket edemez duruma gelirdi. Özel koşulların bilgisi geliştikçe inisiyatif için olanaklar da oluşmaya başladı. Bir süre sonra esnekliğin ödülü olan inisiyatifi hareketin ayrıcalığı elde edildi. Pasif olmayan, olabildiğince kitlelere giden ve kendini anlatabilen bir gelişme sağlandı. Bu tarzın Mao yoldaşın sözünü ettiği tarz olduğu açıktır. Bunun doğru teori temelinde açıklanması ve geliştirilmesi gerekir.

Çalışmalarımızı bu gözle, en ayrıntısına kadar değerlendirmek, eleştirmek özel önem vereceğimiz işlerden olmalıdır.

Önümüzdeki yılların içerdiği sorunların devasa büyüklükte olduğu artık bir sır olmaktan çıkmalıdır. Birey ya da grup temelindeki sorunlarımızın, açmazlarımızın, beklentilerimizin yerini sınıfın karşı karşıya bulunduğu bu devasa sorunlar almalıdır. Çünkü ancak bu yer değişikliği kişiliğimizi, sorunlarımızı hatta açmazlarımızı doğru tanımlamamıza olanak verecektir. Doğru tanımlar yapmak doğru bir çizgide ilerlemek, devletlerin neden olacağı zorluklara rağmen aynı doğru çizgide sebat etmek için ilk adımdır. Devrim için yürümenin şartlarından biri budur. Devletlerin karakterinin zorlu koşullarda en açık biçimde açığa çıkacağı ortadadır. Özeldi yaşadığımız deprem felaketinde faşist devletin kimin için devlet olduğu nasıl açığa çıktıysa uluslararası düzeydeki zorlu koşullarda devletlerin de kimlerin devleti olduğu yüzlerindeki çeşitli türden maskeleri düştükçe göreceğiz. Bu koşullara daha güçlü biçimde hazır olmak için devlet hakkındaki Marksist teorinin kavranması ve proleter hareketin büyük zaferler için dayanmak zorunda olduğu ilkelerin içselleştirilmesi zorunludur. Çalışmalarımızda beliren doğru ilkeleri, doğru çalışma tarzını sağlamlaştırmak için daha sıkı tartışım ve daha sıkı örgütlenelim...

UNUTMAYACAĞIZ DA NASIL UNUTTURMAYACAĞIZ?

6 Şubat depremlerinin ardından on binlerce binanın yıkılması, on binlerce kişinin hayatını kaybetmesi ve milyonlarca kişinin yaşadığı yeri terk etmesi ile çok vahim bir tablo ortaya çıktı. Kuşkusuz ki bu vahim tablonun tek sorumlusu, inşaat sektörü ağırlıklı yaratılan bürokrat kapitalizmin yoğun olduğu faşist diktatörlüktür. Emperyalizme yarı bağımlı güdük ve kırılan ekonomisiyle, varlık zeminini faşizmin kurumsallaşması ve yeniden üretimine bağlayan devletin kendini var ettiği kaymakamlık, belediye, hastane gibi çoğu bina yerle bir oldu. Sömürü ve talan düzenini devlet-millet ikiliğiyle devletin kutsallığı zemininde meşrulaştıran devlet, Suriye Kürdistanı'ndan Irak Kürdistanı'na, Libya'dan Ukrayna'ya birçok bölgede vardı, enkazların yanında yoktu. 48 saati aşan yalnızlıklarıyla gördükleri ilk muhabire "Nerede bu devlet?" diye haykırıyordu halkımız.

Uzun bir aradan sonra devletin meşruluğu hiç bu kadar sorgulanmamıştı. Enkaz kenarında cenazelerinin yanında bekleyen depremzedeler "siyaset üstünlük" demagojisini elinin tersiyle itip ölümlerinin yanında doğrudan siyaset yapıyordu. Kral çıplak seslerinin ülkenin dört bir yanından haykırıldığı sıralarda devlet, çözümünü "asrın felaketi" yalanında buldu fakat işe yaramadı. Depremi ardından yirmi günü aşkın bir süre geçmesine rağmen çadır ve tuvalet sorunu sürüyor, salgın hastalıklarsa kapıda. Bütün bu aczi, en iyi bildiği iş olan inşaatla çözmeye çalışan devlet, kudretini bölgede süren artçı sarsıntılara rağmen bir an önce inşaatla başlamak için TOKİ'ye ihale açarak göstermeye çalışıyor. Öte yandan halkın önemli bir kısmı

devlet ve devlet kurumlarına güvenmediği için AHBAP gibi sivil toplum örgütlerine güvenmeyi tercih ediyor.

Ulusal yas ilanı belli bir güne kadar yas tutmamızı değil yas ilanının bittiği günden sonra normalleşmemiz gerektiğini salık veriyor. Canhıraş bir şekilde inşaatlara tekrar başlanıyor ve halktan bir sene mühlet isteniyor. Hızlı bir şekilde moloz yığınları enkazda çürüyen bedenlerle birlikte toplanıyor. Normalleşme egemen klik için seçime güç kaybetmeden gitme, muhalif klik içinse seçimi bir an önce yapıp yaslandıkları rüzgarla iktidara yürüyebilme anlamı taşıyor.

Tüm bu olgusal gerçekler karşımıza iki temel gerçeği çıkarıyor: Birincisi, emperyalizme yarı bağımlı, montaj sanayiden ibaret ve yağma-talan sistemine dayalı inşaatçı devletin özünde, bir savaş makinası gibi çalışan, İHA'lar, SİHA'lar üreten ve bu anlamda en muktedir ve en perçinlenmiş iktidara sahip görüngünün altında yatan, haftalardır halka çadır bile götüremeyen güçsüzlüğün çelişkisi vardır. Ülkemizin gerçekliği "devlet baba"dan "nerede bu devlet?"e sürekli geçişlerle doludur. Bu gerçeklik bizi ikinci gerçeğe götürmektedir: ülke aynı zamanda bir konjonktürler yığındır da. Bu yığın halkasına belki 99'da değil ama şimdi eklenen yeni bir konjonktürel gerçekliğimiz var: Deprem.

Bir konjonktürel gerçeklik olarak deprem, hiç olmadığı kadar yakıcı bir gündemimizdir artık. Evlerimiz sadece başımıza yıkılmadı, yıkılan evlere ulaşamadı, ulaşılan evlerden cenazeler çıkarılmadı, sağ kalanlar barınamadı, barınanlar temel ihtiya-

çalarını gideremedi, temel ihtiyaçlarını giderenler yaşam alanlarını terk etti ve bu durum on milyonu aşkın insanı etkiledi. Sistemin bölgedeki kaybı 70 milyar doları aşmış durumda. Bu kadar sahici bir gerçekliğe bir gerçeklik daha ekleniyor. Türkiye bir deprem bölgesi ve birçok bölge ve şehirde yeni depremler bekleniyor. Şu koşullarda meydana gelebilecek bir Marmara depreminin İstanbul'u ve dolayısıyla siyasi iktidarla birlikte bütün memleketi yıkacağı üzerine konuşuluyor. Zincirin değeri en zayıf halkası kadardır ve TC devletinin değeri de İHA, SİHA üreten tekelleşmiş ve konsolide olmuş bir büyük gücün değil çadır bile götüremeyen devletin değeri kadardır. Cumhurbaşkanı'da cisimleşen ve bir günde elli yıldır verdiği savaşta oluşan toplam ölümden daha çok insanı öldüren sisteme karşı doğrudan hükümeti hedef alan her söylem şu aşamada devleti teşhir etmektedir. Egemen sınıfların ezilen kliklerinin her defasında yapmaya çalıştığı devlet-hükümet ayrımı yok olmuştur. Bu konjonktür hükümet karşıtlığının, faşist diktatörlüğün sorgulanmasına götürecektir çelişiklere ve dinamığa sahiptir. Bu bağlamda "mesele hükümet değil sistem meselesidir" söylemine gerek bile duymadan, verili her teşhir pratiğinin -egemenler sınıflar elinden çıkmadığı süreç- ileri bir yan taşıdığını söylemek mümkün. Politik ve örgütsel pratik düzeyindeyse demokratik kitle örgütü çalışmalarının zayıf halkayı yakalamak için önemli bir kıymeti olduğu aşikârdır. Halkımız alternatif arıyor. Afet durumlarındaki dayanışma ağlarının bu kadar hızlı örülebilmesi, halkımızın inisiyatifleşme ve sahip olduğu kaynakları kullanmadaki pratikliği

bize önemli ipuçları veriyor. Kitlel bir şekilde örgütlenmeye belki de her zamankinden daha yakınız. Örgütsel ara katmanlara, ara örgütlenme modellerine ihtiyaç duyduğumuz ve buralarda yetkinleşmemiz gerektiği ortada. Türkiye Devrimci Hareketi'nin ya da demokrat-ilerici kurumların yanından yöresinden geçmiş insanların bölgede ne kadar hızlı bir şekilde inisiyatif aldığını, ülkenin en güçlü örgütü devletten nasıl daha pratik çalıştığını çok net bir şekilde gördük. Disiplinli ve köhnememiş, yerine göre yarı yerine göre tam hiyerarşik, belirli bir otonomisi olan bu yapılanma, bir çeşit gerilla örgütlenmesi gibi çalışmaktadır ya da çalışabilir. Devletin teşhirini sadece sözle değil alandaki konumlanışıyla ve bizzat pratiğiyle yapan irade halkın öfkesini örgütleyebilir. Komünist politikayı küçük burjuva devrimcilikten, devrimciliği reformistlikten ve kendimizi düşmandan ayıracak olan bu inceliklerin kavrandığı ve farkın bizzat afet bölgesinde lehimize açıldığı örgütlenme tarzını düşünmeliyiz. Kendimizi yardımların toplanması, tasnif edilmesi, kolilenmesi ve bölgeye götürülmesi gibi temel ve kıymetli pratiklerin yanında örneğin AHBAP'tan ayırabilecek şekilde örgütlenebilmeli, devrimci pratiği buradan tahayyül etmeye başlamalıyız. Yeni afetleri ıskalalamamalı ve iyi hazırlanmalıyız.

Halkın çıkarını her şeyin üstünde tutan, bilgi ve becerisini sevk etmede atik, kolektif çalışmaya önem veren ve bürokrasiden sıyrılmış milyonlar var ve devrimimizin propagandası en temel örgütlenme becerimizde yetkinleşmekle mümkün.

"OHAL KILIFINA SIĞINIP BİRÇOK HAKKI GASP ETTİLER"

Maraş merkezli depremlerde birçok sorun açığa çıktı. Devletin işleyişi, OHAL ilanı, hapisanelerdeki durum birçok problemi beraberinde getirdi. OHAL ilanı ile devlet "yağmacı" diyerek insanları hedef gösterdi, devlet kendisi birçok insanın işkence görmesine hatta katledilmesine sebep oldu. Hapishanelerde de deprem sürecinde birçok tutuklu devlet tarafından katledildi.

Depremi açığa çıkardığı bir diğer sorun da deprem bölgelerinde yapılan tespit çalışmaları. Hatay'da 6.4'lük depremden önce az hasarlı raporlu verilen binalara depremden sonra ağır hasarlı raporları verildi. Malatya'da da depremi hafif hasarla atlatan yerleşim bölgelerine ağır hasarlı raporları verildi. Bu bölgelerin ortak özelliği ağır hasarlı olmaları değil bir kültüre ışık tutmaları aslında. Depremle ilgili hukuki-teorik süreçleri **Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD)** ile konuşarak bu sorunlar hakkında bilgi aldık.

Yeni Demokrasi: Depremlerden 2 gün sonra OHAL ilan edilmesiyle "yağmacı, dolandırıcı" suçlamasıyla birçok kişi asker-polis-jandarma şiddetine uğradı. Ahmet Güreşçi dışında ayrıca 3 kişinin katledildiği iddia ediliyor. OHAL'in önünü açtığı bu saldırıları değerlendirebilir misiniz?

ÇHD'li Avukatlar: Ahmet Güreşçi gözetiminde katledildi ancak diğer 3 kişinin katledildiğine dair bilgileri teyit edemedik. Biz zaten devletin genel olarak her konu bakımından yetkilerini keyfiye kullanmak hatta yetkisiz bir biçimde birçok muamelenin ve müdahalenin önünü açmak için OHAL ilan ettiğini biliyoruz. Zaten on yıllardır böyle bir devlet pratiği var karşımızda. Hatay'da da farklı bir görüntü yok aslında. Her sokak başında plakasız araçlar, bir kısım askeri kamuflajlı kişiler var. Bu kişilerin çoğunluğu ya da bir kısmının kesinlikle Afrin savaş bölgesinden gelip burada boş sokaklarda, enkazlarda dolaştığını görüyoruz. Bu yönüyle de sokaklarda aslında OHAL'in getirmiş olduğu ra-

hatlıkla PÖH VE JÖH'ün dolaştığını görebiliyoruz. Daha dün avukatların arabalarını aramaya çalıştılar. "OHAL var, OHAL'de her şey olur" şeklinde bir muameleleri var. Birkaç gün önce 10 tane özel harekât polisinin ya da jandarmasının 18 yaşında bir çocuğu sokak ortasında dövüklerine şahit olmuştuk. İşkence ettiklerine şahit olmuştuk. Bu yönüyle buradaki kolluk güçleri başta olmak üzere devlet görevlilerinin OHAL kılıfına sığınıp birçok hakkı gasp ettiklerini söyleyebiliriz. Yetkilerini kötüye kullandıklarını söyleyebiliriz. Yetkilerini kötüye kullanmaktan ziyade yetkileri olma-

görüyoruz. Reyhanlı'da bir aile sordu mesela oraya hiç yardım gitmemiş. Ayrımcılık meselesi var. Çünkü devlet herkese eşit oranda aynı hızda müdahale etmiyor ve insanlar tanıdıklarını arayıp vinç kiralayıp ailelerini enkazdan çıkardılar. Hâlâ yardım gitmeyen köylerin olduğu bilgisi de elimize ulaşıyor.

Yeni Demokrasi: Hapishanelerdeki tutukluların yakınlarına ulaşamadığı ya da hapishanelerin deprem için güvenli olmaması nedeniyle isyan çıktığı ve jandarma tarafından katledildiği iddiaları doğru mu? Bazı hapishaneler de boşaltıldı, deprem

meleri yapılan binalara dair devletin yükümlülükleri nelerdir?

ÇHD'li Avukatlar: Az-orta-ağır hasarlı muhabbetleri konusunda buradaki halk asla devlete güvenmiyor kesinlikle. İki temel şey var burada. Binaların hasar durumuna göre devletin tazminat, kira ödeneği, barınma yardımı vs. gibi devletin maddi anlamda yapacağı yardımların miktarı değişiyor. O yüzden ilk deprem olduktan sonra buradaki ilk tespitlerde çok hasarlı binalara, yıkılmak üzere olan binalara az hasarlı raporu verildi. Devlet maddi, manevi yükümlülüklerini yerine getirmek iste-

mediği için az hasarlı raporu verdi. Birçok binada evin içindeki hasarlara dahi bakmadan hasar tespiti yapıldığını biliyoruz. 6.4'lük depremden sonra Samandağ'da hafif hasarlı denilen binalara depremin ardından evlere otomatik olarak ağır hasarlı tespiti konduğunu biliyoruz. 6.4'lük depremden sonra ağır hasarlı binaları yıkmak istiyorlar, Samandağ'ı yıkmak istiyorlar aslında. Bu sebeple de Alevi mahallelerde, devrimci demokrat mahallelerde o kültürün kendisini, mahallenin kendisi devlet için ne ifade ediyorsa onu yok etmeye çalışıyorlar.

Yeni Demokrasi: Deprem bölgesinin statüsünün değiştirilmemesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

ÇHD'li Avukatlar: OHAL'in kapsamı özellikle devletin elini kolunu çok daha fazla rahatlatacak. Herhangi bir durumda hem kolluk açısından hem kamu makamları açısından yapılacak herhangi bir hak ihlalinin kanuna ve Anayasaya aykırı herhangi bir işlemin tamamen hukuka uygun olması için, kararnamelerle yönetmeye alışık da oldukları için, kolaylıkla yapabilmelerini sağlamak için tamamen devletin kendine yönelik elinin rahatlaması için vermiş olduğu politik bir karar olarak görüyoruz. 15 Temmuz'dan sonra ilan edilen OHAL'den sonra yüz binlerce hak ihlalinin gerçekleştiğini çok iyi biliyoruz. OHAL kaldırıldıktan sonra OHAL'in enkazını yıllarca kaldıramadığımız bir durum söz konusu.

bölgelerindeki hapishanelere dair gelişmeler nelerdir?

ÇHD'li Avukatlar: Hapishanedeki tutukluların yakınlarına ulaşamadığı bilgisi konusunda bir bilgimiz yok. Tam tersi mesela şimdi Şakran'dan aldığımız bilgiye göre oradaki kişilere hem sürgün-sevk olanlara ve diğer hükümlü- tutuklulara hem açık görüş hakkı hem de telefon hakkı verilmiş. Ama yüzlerce, binlerce tutsak sürgün-sevk edildi. Yakınlarına ulaşamadığı bilgisi tam teyit edebildiğimiz bir bilgi değil. Ama şunu biliyoruz yani insanlar farklı farklı hapishanelere gönderildiğinde nerdeyse hiçbirinin ailesine haber verilmedi. İsyan çıktığını teyit ettik, doğru. Jandarma tarafından katledildiği iddialarını teyit edemedik. Buradaki birçok hapishane boşaltıldı zaten. Hükümlü-tutuklular daha çok batıdaki hapishanelere yollandılar.

Yeni Demokrasi: Deprem bölgelerinde az hasarlı-ağır hasarlı belirle-

yan fiiller gerçekleştirdiklerini söyleyebiliriz. Kesinlikle deprem bahanesiyle ortaya çıkmış bu OHAL'in devlet lehine kullanıldığını söyleyebiliriz.

Yeni Demokrasi: Arama-kurtarma sırasında yoksul kesimlerin bulunduğu bölgelere geç müdahale edildi. Bir yandan para kasaları için çalışmalar yapılırken diğer yandan enkaz altındaki insanlar ölüme terk edildi. Arama-kurtarma çalışmalarındaki bu ayrımcılığa dair bize bilgi verebilir misiniz?

ÇHD'li Avukatlar: En başta vinçleri kiralayabilen, hiltleri kiralayabilen buna parası yetecek tanıdıkları olan kişilerin öncelikli kurtarıldığını söyleyebiliriz tabii. Burada herkese eşit ve aynı hızda müdahale etmesi gereken bir devlet organizasyonu yoktu. Gerçek anlamıyla bir organizasyonun hâlâ olmadığını söyleyebiliriz. Hâlâ insanlar buraya gelip çadır soruyorlar. Buradaki bütün dayanışma merkezlerine insanların gelip çadır sorduğunu

SAVAŞ RÜZGÂRININ SÜRÜKLEDİĞİ "BALON" NEYİ AMAÇLIYOR?

İlk defa 2 Şubat tarihinde ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'un yaptığı açıklamada ABD'nin nükleer füze sahasının bulunduğu Montana eyaletinin semalarında görüldüğü için "Cusus Balon" olarak adlandırılan gözlem balonu savaş gerilimi kapsamında tartışılmaya başlandı. Çin'e ait olduğu belirtilen "Cusus Balon"nun ABD'nin nükleer sahalarına istihbarat amaçlı gönderildiği belirtildi. Çin ise "istihbarat amaçlı değil meteoroloji ve araştırma" için kullandığını söyledi. Ancak hava şartlarından dolayı aracın rotasından saptığı ve ABD hava sahasına girdiğini açıkladı. ABD Başkanı Biden'ın "icabına bakacağız" açıklamalarında sonra 5 Şubat tarihinde ABD savaş uçakları "Cusus Balonu" imha etti. 2-5 Şubat tarihlerini kapsayan süreçte Kanada'da "Cusus Balon" ve "Cusus Şamandıra", Güney Amerika ve ABD olmak üzere 4 adet balon tespit edilip yok edildi.

PATLAMAYA HAZIR BALON

Emperyalist-kapitalist sistemin krizi uzun süreli öteleyemeyen, çözüm üretemeyen ekonomi devletler arası gerilimleri derinleştiriyor. 2010'lu yıllardan itibaren emperyalizme göbekten bağlı yarı feodal yarı sömürge ülkelerin birçoğunda ekonomiler iflas etmiş ve siyasi krizler açığa çıkmıştı. Beraberinde gelişen halk isyanları Amerika kıtasından Asya'ya kadar yayılmış vaziyetteydi. Kâr oranlarının düşmesi ve sömürü damarlarında yaşanan tıkanıklık emperyalizmi yeni pazar arayışlarına itmeyi zorunlu kıldı. Hiç kuşkusuz ki dünya üzerinde sömürüye açık, kanı emilecek, yeniden paylaşılacak çok pazar vardır. Dolayısıyla derin kriz koşullarında emperyalist çıkarların savaşı gündemleştirecek düzeyde çatışmalı hale gelmesi olağan bir durumdur. ABD emperyalizminin tüm bu krizli yapısı içinde "kâğıttan kaplan" gücünü sürdürmekle birlikte kapsamlı sorunlarını örtmekte başarılı olamamaktadır. Geçtiğimiz yılın temmuz ayında enflasyon rakamları 9'u -yüzde 9'dan fazla olduğu düşünülmektedir- aşarak uzun yıllar sonra ilk defa ciddi artışlar göstermiştir. Bu görünür yan emperyalist sahada hâkim güç tartışmalarını beraberinde getirmiş ve Rus emper-

yalizmi tarafından ABD emperyalizmine karşı ilk ciddi cepheleşmeler başlamıştır. 2022 yılının şubat ayında Rus emperyalizminin "ABD ve

NATO kuşatmasına karşı" Ukrayna işgaline başlaması emperyalist bloklaşmada ilk görünür saflaşmaları yarattı. Peşi sıra Rusya ambargolarına Avrupa devletlerinin de katılmasıyla Ukrayna sahasındaki sıcak savaş, dış politikada restleşmelerle devam etti.

Tarihi ve derin çatışmalı konularda da gündeme gelen savaş söylemleri 2023 yılının başlarında "Cusus Balon" ile gündeme geldi. ABD, Rusya karşıtı kışkırtıcı politikalarını Çin-Tayvan sorununda da gösterdi. Ukrayna'ya silah yardımlarının benzerini Tayvan'a milyar dolarlık askeri yardımlar ile gerçekleştirdi. Çin hükümeti karşı açıklamalar yayımlayarak savaş olasılığına hazır olduğu imajını vermiş, böylece "dünya savaşı" tartışmalarına çanak tutmuştu. Suların durulmaya çağığı, daha sert akacağı 2023 şubatında kendisini gösterdi. "Cusus Balon" ile birlikte ABD'de Çin karşıtı hamleler yeniden tartışılmaya başladı. Özellikle ABD Temsilciler Meclisi'ndeki Cumhuriyetçi Parti'nin çoğunluğu sağlanmasından sonra ilk yasa tasarısı "Çin ile dış politika" konusunda oldu. Trump döneminden Çin'e uygulanan ekonomik yaptırımların ve bu konuda ısrara sıklıkla tanık olduk. Biden iktidarı döneminde kısmi yumuşayan, yer yer ise sertleşen Çin karşıtı politikalar bugün dünya çapında bir bloklaşma görüntüsü vermektedir. Daha önce de belirttiğimiz üzere ABD'nin Çin ile karmaşık, dolayısıyla bağımlılık içeren ticari ilişkisi ikisi için de iplerin tamamen koparılmasına büyük engel. Ucuz iş gücünün en önemli merkezi olan Çin, ABD'nin Asya-Pasifik'teki önemli pazar alanlarından biri. Özellikle yarı iletken ticaretinin önemli kısmını oluşturan Çin ile ilişkilerin zayıflatılması gerektiği tartışılıyordu. Japonya ve Hollanda geçtiğimiz haftalarda gelişmiş çip imalat ekipmanlarının Çin'e ihracatında kısıtlamalar getirilmesi konusunda Washington ile anlaşma imzaladı. Ayrıca Biden yönetimi Trump döneminde bazı Çin ürünlerine getirilen ek vergileri de geri çekmeye kararı almıştı. Bu politikalar Çin ile ticari bağların zayıflatılmasına dönük hamleler olarak gündemde yer edindi. Ayrıca ABD emperyalizmi Filipinler'de dört yeni askeri üsse erişim

sağlayacağı bir anlaşma imzaladı. ABD kuzeyde Japonya ve Güney Kore'den, güneyde Avustralya'ya uzanan bir ittifak hattı oluşturmuş görünmektedir.

Ukrayna işgalinde Çin sosyal emperyalizmi emperyalist kutuplaşmada yerini belli edecek adımlar attı. Bu somut durum süregelen emperyalist savaş gerginliğinin dönem dönem yükseldiğini, vitesin hiç düşürülmediğini gösteriyor. "Cusus Balon" da bu kriz ve savaşın altında sessiz sedasız gelişti. Balon tartışmalarından önce ABD Dışişleri Bakanı Blinken Pekin'e ziyaret gerçekleştirecekti. Balon krizinin ardından bu ziyaret ertelendi. Çin Dışişleri Bakanlığı, "Çin, ABD'den bu olayı sakince ve profesyonelce halletmesini istedi. Fakat ABD güç kullanmayı tercih ederek aşırı tepki verdi ve misilleme yapma hakkımız var." açıklaması yayımladı. "Cusus Balon"un sadece ABD semalarında değil, Kanada ve Güney Amerika'da da görüldüğü açıklandı. Balon kriziyle üretilen kompo teorilerine yoğunlaşmayacağız. Zira daha görünür olan emperyalist sistemin krizi gölgelemek için bu tarz savaş tamamlarını kullanacağı yönüdür. Çatışmalı çeşitli sahalarda baş emperyalist aktörler kozlarını belirli zamanlarda kullanacaktır. Bu önemli sahalarda Orta Doğu, Ukrayna ve Tayvan olarak değerlendirilebilir. Tüm bu emperyalist dalaşın içerisinde dünya halklarının gündemi kriz ve yoksulluktan kurtulmaktır. Buna karşı emperyalist çıkarlar, proletaryanın ve halkların çıkarlarını yitirmesine lanse edilerek çatışmalı sahalarda bu savaş içerikli gerilimi meşrulaştırmak isteyecektir. ABD'nin Rusya-Çin karşıtı açıklamalarında "ülkemiz tehdit altında" söylemleri bu meşrulaştırma politikasının bir göstergesidir.

UKRAYNA'DAKİ GERGİNLİK BÜYÜYOR

ABD emperyalizminin uzun yıllardır Asya-Pasifik hattında oluşturmak istediği hâkimiyet tartışılır durumdaydı. Rus emperyalizmi ABD'nin hâkimiyet politikalarını "topraklarının tehdit eden" politikalar olduğunu ileri sürerek "kuşatmaya karşı Ukrayna'ya işgal hareketi" başlatmıştı. Rus emperyalizminin Ukrayna işgalinin sözde gerekçesinin arkasında gerileyen ABD hegemonyası ile sömürü alanlarını genişletmek, derin kriz koşullarının sonuçlarına hazırlanmak anlayışı olduğu açıktır. Rus emperyalizminin yeni koşullara hazırlanmak ve bunun devamında sömürü alanlarını genişletmek için girdiği işgal, Ukrayna'daki savaşın gerçek yüzüdür. ABD emperyalizminin her açıklamasında sürekli olarak "kimseyi kuşatmıyoruz, asıl saldıran Rusya'dır" söylemleri iki emper-

yalist ülkenin çıkarlarını dünya halkları nezdinde meşrulaştırma çabası olarak değerlendirilmelidir. ABD Başkanı Biden 20 Şubat'ta Ukrayna'nın Kiev şehrine ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaret sonrasında 500 milyon dolarlık askeri destek paketinin uygulanacağını açıkladı. Bu ziyaretin önemi ise Çin'in Rusya'ya silah satışının gündem olmasıydı. ABD, Çin'i Rusya'ya silah yardımında bulunduğu iddiasıyla sert açıklamalar yaparak "uyardı." Çin sosyal emperyalizmi ise bu iddiaların gerçeği yansıtmadığını ifade etti. Emperyalist sözcülerin karşılıklı iddiaları bir yana tüm bu açıklamaların birer örtü olduğu açıktır. Zira emperyalist bloklaşmada emperyalist aktörlerin çıkarları esastır. ABD'nin silah satışı iddiası bir suçlama olarak görünse de esas olarak kendini aklama gayretidir. ABD emperyalizmi Avrupa'ya yaptığı silah satışlarıyla epey gündem olmuştu. Ardından 19 Ekim 2022'de Avustralya'ya 162 milyon dolarlık askeri helikopter parça tedariki ve 2 Kasım 2022'de de yine Avustralya'ya 6,35 milyar dolarlık askeri nakliye uçağı sattı. Japonya ise 450 milyon dolara ABD'den füze ve ekipmanlar alacağını duyurdu. Böyle bir tablo içerisinde ne ABD'nin silah satışı ne de Çin'in silah satışı meşru gözükebilir. Bu açıklamalar ve yönelim gerilen ilişkilerin kopma noktasına doğru evrildiğine işaret etmektedir. Bunun daha sert adımlara dönüşmesi olasıdır. Emperyalist-kapitalistlerin sömürü alanlarını genişletmek uğruna paylaşım savaşından kaçınmayacağı hafızamızda güçlü bir biçimde yer edinmiştir. Yarı feodal yarı sömürge ülkelerde de bu savaş boruları daha sık çalmaktadır. Sıcak savaş bölgelerinin merkezi olan yarı feodal yarı sömürge zaten kriz koşullarından sıyrılammış, ekonomileri iflas etmiş veya edecek noktadadır. Hal böyleyken dünya halklarının önündeki masada onların çıkarları değil, emperyalist-kapitalist sistemin çıkarları yer almaktadır. Olası paylaşım savaşı senaryolarında çıkarların kimin çıkarları olacağı sorusunu güçlü sormak gerekmektedir. Hiç kuşkusuz ezilen dünya halklarının ve proletaryanın çıkarları bu masada yer almamaktadır. Ukrayna'nın sözde vermiş olduğu kurtuluş savaşı da emperyalizme uşaklığın pekiştirilmesidir. Tüm bu savaş çığırtkanlığının karşısında sormamız gereken temel soru "kimin çıkarı gerçekleşmektedir?" sorusudur. Önümüzdeki dönemde savaş söylemleri sık sık karşımıza çıkmaya devam edecektir. Mutlak kurtuluşu sağlayacak olan mücadele ise dünya halklarının kurtuluş savaşıdır. Hiç kuşkusuz bu tarihsel görev komünist partilerinin omuzlarındadır...

BİR SAĞLIK EMEKÇİSİNİN GÖZÜNDEN ADIYAMAN

Depremi olduğu geceyi takip eden gün, üyesi olduğum İstanbul Tabip Odası'nın sanal ortamda açmış olduğu deprem bölgesine gönüllü gidecek hekimlerin kayıtlarını yapabildikleri formu doldurmuş, bireysel hazırlıklarımı yapmaya başlamıştım. Daha sonraki gün, 9 Şubat'ta odada depremle ilgili de basın açıklaması yapılacağı mesajını alınca konu ile ilgili de bilgilendirme yapılacağı düşüncesiyle basın açıklamasına katıldım. Basın açıklamasında meslek örgütümüzün gerek Sağlık Bakanlığı gerekse İl Sağlık Müdürlüğüne yaptığı "sürece dahil olma" taleplerine henüz bir yanıt verilmediği bilgisi paylaşıldı. Yanı sıra Tabipler Birliği'nin sağlık, emek ve meslek örgütleriyle birlikte bir kriz masası oluşturduğu, İstanbul Tabip Odası'nın Adıyaman ve Antakya'ya gönderilecek gönüllü sağlıkçılar için dört adet karavan kiralandığı, bunların ikisinin yola çıktığı bilgileri de paylaşıldı. Bu karavanlardan biriyle de 10 Şubat Cuma günü üç hekim, bir hemşire ve bir şoför arkadaş bir miktar tıbbi malzemeyle birlikte Adıyaman'a doğru yola çıktık.

Sabah 09.00 gibi Adana'ya vardık. Kahvaltı için mola verdiğimiz restoranın geceleri de depremedelerin konaklamaları için kullanılması yol boyunca tanık olduğumuz (yardım araçlarının oluşturduğu konvoylar vb.) güzel şeylerden biriydi.

Kahvaltı sonrası gittiğimiz Adana Tabip Odası'nın depremden etkilenen bölge için sağlık malzemelerinin temininde bir geri üs olarak organize olma çalışmalarını yürüttüğünü oda yönetimi arkadaşlardan öğrendik. Adıyaman'daki arkadaşların talep ettikleri sağlık malzemelerini temin edebildiğimiz ölçüde karavanımıza yükledikten sonra yolumuza devam ettik.

Adana'dan sonraki anayollarda bölge bölge belirgin deformasyonlar ve yıkık binaların yanlarına kurulan derme-çatma çadırlar yol boyu bir diğer gözlemimizdi.

Akşama doğru Adıyaman merkeze yakın bir mola yerinde iş yeri sahip-

lerinin kullandığı "İlk iki gün deprem mağdurları olarak devleti yanımızda görmedik" cümlesi yaşanan gerçekliğin bir depremedenin ağzından ifade ediliyordu. Devlet ortalıkta yoktu ama Türkiye'nin dört bir yanından yardım malzemeleri akıyordu deprem bölgelerine. Bunları anlatırken ki gurur ve sevinçlerine ortak olmak bir o kadar güzel bir duyguydu. Akşam karanlığında Adıyaman merkeze vardık. 2 Nolu Acil Sağlık Hizmetleri Binasında konuşlanan arkadaşlarımızla ulaştığımızda bir ateşin etrafında ısınmaya çalışırken bulduk onları.

Arkadaşlardan o akşam için aldığımız bilgiler tuvalet, kullanma suyu ve elektrik gibi yaşamsal ihtiyaçların sağlanmasıyla ilgiliydi. Temin edilen jeneratörle ertesi sabah elektrik, depo suyunun kullanımı ve kısmen de ısınma sorunu giderilmiş, bina sağlık hizmeti sunumuna uygun hale getirilmişti. Burasıyla birlikte başka bir semtte bulunan 14 Nolu Aile Sağlığı Merkezi de koşulları sağlanarak asgari sağlık hizmeti sunumuna uygun hale getirilmişti.

Depremi Adıyaman kent merkezinde yarattığı büyük yıkımı gözlemlemek ertesi gün, günün ısınmasıyla birlikte oldu. Depremedelerden en çok duyduğumuz şey "Bu deprem değildi, başka bir şeydi" ifadeleriydi. Yaklaşık iki dakika süren ve yeryüzüne yakın bir katmanda gerçekleşen kırılma, depremin şiddetini ifade etmek için kullanılan bir cümle idi. Çocuklar hâlâ geceleri kabuslarla uyanıp kaçmaya çalışıyor, bazı kadınlarda idrarlarını kaçırma gibi belirtiler devam ediyordu.

Bir kentin bir gün önceki gündelik yaşamını unutup can kayıpları ve can

korkusuyla yeni bir sabaha uyanması kolay atlatılabilir bir travma olmasa gerek!

Ertesi gün bir kadın doğum uzmanı ile bir pratisyen hekim arkadaş 2 Nolu Acil Sağlık Hizmetleri bölümünde, bir sonraki gün de ben, 14 Nolu Aile Sağlığı Merkezinde sağlık hizmeti sunumuna başladık.

Hizmet sunumunda bulunduğumuz yerler, gidişimizin sanırım ikinci günü İstanbul Teknik Üniversitesinden geldiklerini söyleyen bir grup mühendislerle sözel olarak az hasarlı yerler olarak

üst solunum yolu enfeksiyonları ve soğuk özellikle el cildinde oluşturduğu çatlaklar en sık karşılaştığımız şikâyetlerdi. Bir de kronik hastaların biten/azalan ilaçlarının yeniden edinilmesi sorunu vardı. Olanaklarımız ölçüsünde şikâyetlerin giderilmesi sorunu vardı. Olanaklarımız ölçüsünde şikâyetlerin giderilmesi konusunda yardımcı olmaya çalıştık. Yeterli olmadığımız durumlarda uygun yönlendirmelerde bulduk.

Akşam yemekleri ihtiyacımızı biz Yenimahalle Cemevinden karşılıyorduk. Tanık olduğumuz güzel şeylerden biriydi. Cemevinde kolektif çalışma: Düzenli sıcak yemek çıkarma, yaşamsal ihtiyaçların depolanması, dağıtılması, sağlık hizmeti sunumu vb.

Sınırlı sohbet zamanlarında depremedelerle "Doğal afetlerde benzer durumları neden yaşıyoruz? Bu kader mi?" sorularının gündeme gelmesi ve yanıt aranmaya çalışılması önemliydi bence.

Burjuva demokratik devrimlerini yapmış kapitalist emperyalist ülkelerle, geriye dönüşlere rağmen sosyalist devrimlerini ger-

çekleştirmiş ülkelerde benzer doğal afetler bizim ülkemizdeki gibi yıkımlara yol açmıyordu. Bu tür karşılaştırma ve kıyaslamalar birey ve toplum olarak eksiklerimizin, yanlışlarımızın görülmesine, konuşulmasına vesile oluyordu.

Burjuva-feodal sistemin egemen ideolojisi, konut sorununun deprem kuşağındaki coğrafyamızda kamusal bir sorun olarak görülmesine engel olmaktadır. Başta yer seçimi olmak üzere depreme dayanıklı konutların inşasında sınıfsal konumuna göre çözümler üretilmekte, rant faktörü her aşamada belirleyici faktör olarak rol oynamaktadır.

Çalıştığım Aile Sağlığı Merkezindeki mazotun bitişini fark edemeyişimiz ve üç-dört saat soğuk ortamda çalışmak zorunda kalmam, alt solunum yolu enfeksiyonuna yakalanmama neden oldu. Akşam artan ateş, halsizlik ve öksürük şikâyetinin deprem bölgesinde kalmamı olanaksızlaştırdı. Altıncı günümde Adıyaman'dan ayrılmak zorunda kaldım.

Bir Yeni Demokrasi okuru

DEPREMİN SESİ "SAMANDAĞ"

Depremlerin üzerinden neredeyse bir ay geçti. Geçen bu süre içerisinde kimi yaralar "sarılmaya" başladı. Meydana gelen depremlerin ardından adeta haritadan silinmeye yüz tutan şehirler, mahalleler, köyler ve burayı terk etmeyerek varlığını sürdürme, burada var olma konusunda ısrarlı olan halk birbirine sarılarak bu sürecin üstesinden gelmeye çalışıyor. Depremi en fazla ve ağır bir şekilde etkilediği şehirlerden biri olan Samandağ'da hayatta kalanların yaşadığı sorunlar ise gün geçtikçe daha da derinleşiyor.

Depremi etkilerini televizyonlardan, sanal medyadan, aktarılanlardan izlerken ve dinlerken yaşanan olayın büyüklüğünü idrak etmek zordu. Bir hikâye edasıyla anlatılanlar uzaktan hayal gibi gelse de oraya vardığımız anda karşılaştığımız manzara ise bir o kadar gerçektir. Hatta gerçek olamayacak kadar yıkıcıydı. Şehirde silinen yollar, yok olan mahalleler, enkaz ve

moloz yığınları arasında bir film platosunu andıran görüntüler depremin büyüklüğünü gözler önüne seriyordu. Orada hiç var olmamışçasına dümdüz olmuş caddelerden geçerken depremin ilk günlerinde enkaz altında kurtarılmayı bekleyenlerin sesi yankılanıyordu. Birçok kişiden deprem anını dinledik. Her anlatış her an ve gerçeklik doğa üstü bir şeyin yaşandığını söylüyor. Konuştuğumuz bir depreme zede, deprem anında gökyüzünde ışıkların parladığını, gecenin gündüze döndüğünü yeryüzünden yayılan "deprem sesi"nin her yere yayıldığını anlattı. Akıl almaz bir gerçeklikle meydana gelen depremler insanların hayatına yeni bir kelime kattı: "deprem sesi". Uğultuyla yükselen bu ses deprem anında yeryüzüne yayıldı.

YOK OLAN BİR MAHALLE

Samandağ'da geçtiğimiz Cumhuriyet mahallesinde neredeyse ayakta bina kalmamıştı. Sokağın sağında ve solunda enkaz ve moloz yığınları

dağ dağ olmuş bir halde duruyordu. Depremi ardından üç gün üç gece devletin uğramadığı, arama-kurtarma çalışmalarının başlamadığı şehirde insanlar sesleri kısılana kadar yardım beklemeye devam etti. Geldiklerinde ise çok geç kalınmıştı. Depremi etkilediği diğer şehirlerde de benzer durum yaşanırken Samandağ'da geçtiğimiz o mahallede hâlâ enkaz altında insanların olduğunu öğrendik. O yığınların arasında hala insanlar vardı. Yaşadığımız bu durumun yarattığı etki tarif ve idrak edilemeyecek kadar yıkıcıydı. Ziyaret ettiğimiz çadırlarda yıkılan her evin hikayesini dinledik. Bir kadının enkaz altında 3 gün bekleyerek ailesine seslendiğini, ekmek, su istediğini fakat arama-kurtarmanın ancak ailenin zorlaması, ısrarıyla gelip çalışma yaptığını ve ancak bacağı kesilerek kurtarıldığını öğrendik. Konuştuğumuz herkesin söylediği ortak tek cümle vardı: "Devlet yoktu! Çok geç kalındı." Halk ilk günden itibaren kendi imkânlarıyla enkaz altından birçok kişiyi kurtardıklarını söylüyordu.

Depremi üzerinden haftalar geçti. Geçen bu süre zarfında devlet diğer şehirlerde, köylerde olduğu gibi burada da "varlık" göstermeye başladı. Fakat halk dayanışmasının yarattığı etki ve ulaştırdığı o ilk yardımlarla halk yaşama tutunmaya devam ederken burayı da bırakmamak için birbirlerine sarılmaya devam ediyor. Yıkılan, hasar gören evlerinin yanına kurdukları çadırlarda yaşıyorlar. Birçok kişi şehri terk etmiş, binlerce göç yaşanmış. Fakat burayı terk etmek istemeyen, topraklarından vazgeçmeyen bir o kadar da kişi var. Gidecek yeri olsun olmasın burası için mücadele ettiklerini ve etmeye devam edeceklerini söylüyor-

lar. Çadırlarda yaşamanın zorlukları karşısında yarınlarını düşünerek yaşamla mücadele etmenin koşullarını arıyorlar.

KONTEYNERLERDE YAŞAM

Konteynerlerde kalanların durumu da çadırlarda kalanlara göre görece daha iyi olsa da bir konteyner içerisinde 9 kişi kalmak zorunda kalan aileler hayatta kalmamın koşullarını zorluyor. Tuvalet ve banyonun olmadığı, ortak kullanımın mevcut olduğu bu yerlerde salgın hastalıkların olasılığı katbekat artıyor. Burada kalanlarla konuştuğumuz da karşılaştığımız büyük bir tepki var. Devletin hatta Samandağ Belediye başkanının dahi "geçmiş olsun"a gelmediğini, diğer şehirlerden gelen belediyelerin yardımcı olduklarını ve yalnız bırakıldıklarını söylüyorlar. Gerekli olan tek şeyin halkın beraber mücadele ederek bu süreçte burayı terk etmemesi gerektiğini belirtiyorlar.

YARDIM İSTASYONLARI

Samandağ'da depremin ilk gününden beri orada olan çoğu depreme zede olan kişiler tarafından kurulan yardım istasyonları ile halka ulaşılmaya devam ediliyor. Partizan ve YDG faaliyetçilerinin de aralarında olduğu bu istasyonlar şehrin birçok noktasında halkın ihtiyaçları doğrultusunda çalışmalarına devam ediyor. Mahalli örgütlenmeler ile halkın yaraları sarılmaya, hayatta kalma, yaşamlarını devam ettirme, yaşadıkları yeri terk etmeme ve topraklarını kaybetmemek adına mücadele etmeye devam ediyorlar.

Bir Partizan Okuru

Hatay Deprem Kriz Koordinasyonu gözaltılara karşı açıklama yayınladı

Antakya'da özel harekât polisleri tarafından gerçekleştirilen gözaltı saldırısı karşısında Hatay Deprem Kriz Koordinasyonu "Depremde Ölenlere Sırtını Dönerler Dayanışma İçin Çalışanları Gözaltına Alıyorlar" başlığıyla açıklama yayınladı. Açıklama metni şu şekilde:

"Antakya Güzelburç Mahallesi'ne depremde yıkım yaşayan halkla dayanışmaya giden Toplumsal Özgürlük Partisi MK üyesi Hasan Özgün, parti üyesi Pelin Songül Çiçek ve 2 gönüllü polis özel harekât ekiplerince çembere alınmıştır. Dostlarımız için gözaltı işlemi hazırlığı yapılıyor. Öte yandan ihtiyaçlarını karşılamak için toplanan halk dağıtılmış ve tehdit edilmiştir.

"Depremde halkı kendi kaderine terk edenler halkla dayanışma içerisinde olan devrimcileri terörize ederek suç işlemeye devam etmektedir. Dostlarımız derhal serbest bırakılsın.

"Hatay Deprem Kriz Koordinasyonu"

Antakya'da 3 kişi özel harekât polisleri tarafından işkenceye maruz kaldı

Antakya'da özel harekât polisleri, 3 kişiyi ikamet ettikleri sokakta darp etti. ÇHD İşkenceyle Mücadele Komisyonu'nun açıklamasının tamamı şöyle:

"24.02.2023 tarihinde akşam saatlerinde Hatay Antakya'da Ö.T. isimli bir yurttaş ve iki yeğeni, birlikte ikamet ettikleri evin sokağında yanlarına gelen özel harekât polisleri tarafından darp edilmiştir. Müvekkiller silah kuzularıyla kafalarına vurularak sokak ortasında dakikalarca işkence görmüş, telefonları zorla alınıp karıştırılmış, ardından bırakılmışlardır. Müvekkil Ö.T. maruz kaldığı işkence sonrasında kısa süreli bilinç kaybı yaşamıştır. Müvek-

kilin hâlâ travmaya bağlı kısmi hafıza kaybı sürmektedir. Gece boyunca süren sağlık tetkikleri ardından 25.02.2023 tarihinde müvekkiller, üyelerimiz eşliğinde ifadelerini vererek kendilerine işkence uygulayan özel harekât polislerinden şikayetçi olmuşlardır. İşkenceye maruz kalan müvekkillerden Ö.T. bugün karakola çağırılmış ve bizzat İlçe Emniyet Müdürü tarafından şikayetinden vazgeçmesi istenmiştir. İŞKENCE İNSANLIK SUÇUDUR! İşkenceyi yapan da, işkencenin üstünü kapatmaya çalışan da bu suçtan sorumludur. Tüm sorumlular hakkında derhal soruşturma başlatılmalıdır."

ENKAZ ALTINDA KALAN KÜLTÜRÜ YENİDEN YEŞERETECEĞİZ “GERİ DÖNECEĞİZ ANTAKYA!”

Depremi ardından Antakya'nın sokaklarında dolaşanlar, yıkılmış duvarların üstünde “Geri Döneceğiz” yazılarıyla karşılaşılıyor. Yıkıntıların arasında barınamayan ve göç etmek zorunda kalan Antakyalıların verdiği sözler, terk edişi değil geri dönmek üzerine kuruluyor. Onların bu sözlerine kulak veriyor, seslerini taşıyoruz: “Geri Döneceğiz Antakya!”

SALDIRILARIN VE DEPREMLERİN YIKAMADIĞI ANTAKYA

Antakya, Asi Nehri'nin aşağısındaki münbit ovanın kenarında, Habibü'n-Neccar Dağı'nın eteklerinde, Fırat havzasından Akdeniz'e, Akdeniz ve Suriye'den Anadolu'ya uzanan yolların ortak noktasında kurulmuş ve sahip olduğu tarihsel birikimi yüzyıllardır korumayı sürdürmüştür. Bugün, enkaz altında kalan kültürel mirası korumayı öncelikli hale getiren, terk etmeyi değil geri dönmeyi düşündürten de var olan bu tarihsel birikimdir. Antakya'nın özgün ve dayanışmacı yaşamı sahip olduğu kültürün yaratımıdır. Öyle ki, M.Ö. 300 tarihlerinde I. Seleukus tarafından kurulduğu tahmin edilen şehir, farklı etnik grupların ortaklaştığı bir yaşam alanı haline almıştır. Sahip olduğu idari merkez statüsü, onun birçok saldırıyla başa bırakılmıştır. Başta Sasaniler olmak üzere İran'ın saldırılarıyla mücadele eden Antakya, bugün olduğu gibi geçmişte de büyük depremler yaşamıştır. Tarih sayfalarında M.S. ilk beş asırda onlarca depremin yaşandığı ve bu depremlerin şehri tahrip ettiği yazmaktadır. Sasani Hükümdarı I. Husmv tarafından tahrip edildikten sonra Roma İmparatoru Justinianus tarafından tekrar kuruldu. Kuruluşundan bir süre sonra güneyden gelen Müslüman Arap ordularının tarruzuna maruz kaldı ve M.S. 638'de Müslümanların eline geçti. M.S. 969'a

kadar bölgede egemenliğini sürdüren Müslümanlar bölgenin hâkimiyetini Bizans'a bırakmak zorunda kaldı. M.S. 1084 yılında Antakya'yı tekrar ele geçiren Müslümanlardan yalnızca 1 sene sonra kentte 1085 yılında Konya Selçuklu Sultanı I. Süleyman'ın egemenliği başladı. Sonraları Haçlılar'dan Mısır Memlukları'na, Osmanlı'dan Fransız ve İngilizlerine çeşitli işgaller yaşayan Antakya, kısa bir süre 1937'de kurulan “Hatay Devleti”nin içinde yer aldı. Son olarak da Türkiye'ye katılarak bugünkü konumunu kazandı.

Hatay'da egemenlik kuran her devlet kültürel saldırıları da beraberinde getirdi. Kozmopolitik yapı hâkimiyeti elinde tutan işgalcilerin baskılarıyla değiştirilmeye ve azınlıklar hâkim sınıfların himayesi altında özlerinden koparılmaya çalışılmıştır.

Tarih, Antakya özelinde Hatay bölgesinin yalnızca işgallerde değil, deprem gibi doğal afetler sonucu meydana gelen yıkımlar sonrasında da kültürel saldırılar yaşadığını göstermektedir. Bugünkü depremin yıkıntılarına karşı verilen sözleri ve bölgeyi terk etmek zorunda kalanların geri döneceğiz söylemlerini önemli kılan geçmiş yaşantıların ve birikimlerin kılavuzluğudur.

KÜLTÜR BİRLİĞİNİN SOMUT KARŞILIĞI ANTAKYA

Tarihi boyunca onlarca işgal ve farklı egemenliklerin tahakkümünü yaşayan Antakya'da farklı etnik grupların göç etmeye zorlandığını ancak buna karşılık bir arada yaşayan farklı kültürel grupların baskılar ve göçler karşısında dayanışma içerisinde olduklarını görüyoruz. Şehirde, Müslüman Türkler, Hristiyan Araplar, Hristiyan Rum ve Ermeniler ile Musevi Yahudi-

ler bir arada yaşamaktaydı. Yani, beş farklı etnik unsur ile üç ayrı semavi din bir arada yaşamaya devam etmiştir. Onu öteki kılan ve bizim kültürel birliğin somut karşılığı olarak onu örneklendirmemizin nedeni de yaşadığı kültürel işgallere karşın birliğini korumasıdır. Bugün, deprem sonrasında, diğer bölgelerde şu an için görünmeyen ancak Antakyalıların ilk yıkım sonrası farkında olduğunu göstererek ısrarla üstünde durduğu “geri dönme” sözü kültürel mirası ve birliği koruma içgüdüsüdür.

HÂKİM SINIFLARIN İŞTAHINI KABARTAN YENİDEN İNŞA

Antakya, bugün yabancı olmadığı depremi yaşıyor. Hâkim sınıflar ise hâlâ enkaz altından sesler gelirken, yıkıntılar sokakları örtmüşken yeni yapı inşaatlarının bir sene içerisinde biteceğini müjdeliyor! Ekonomik-siyasi kriz içerisinde şekillenen politikalar, depremi “nefes” alacak, krizi maskeleyecek bir fırsat olarak görmekten kendilerini alıkoymuyor, saklamaya ihtiyaç duymadan ellerini ovuşturuyorlar. Deprem bölgelerine çadır ulaştıramayan, afet bölgelerine ilk müdahale için kurulan devlet kurumu Kızılay'ın çadır ve gıda malzemelerini satmak için beklettiği ve bunları satarak kâr ettiği süreçte devletin yeni rant alanlarında olasıdır. Peki bu bölge halkı için mi olacak? Nitekim devletin çürümüş kokusunu ilk defa duymuyoruz. Geçmiş zamanda İzmir, Elâzığ ve Van depremleri sonrasında da aynı vaatler dile geldiğini, ama yerine getirilmediğini görmüştük. Bugün de egemenler depremi bir şans olarak görmekte, bu bölgelerde yeni ekonomik ve siyasi rant kapılarının açılmasını fırsat olarak değerlendirmektedir. Gayeleri insanı yaşatmak değil, rantın zenginliğini yaşamaktır. Enkaz kaldırma ça-

lışmalarının depremde inşaatları yıkılan firmalara verilmesi, hiçbir zemin araştırması gerçekleştirilmeden yeni inşaat alanlarının telaşla, “fay hattının 500 metre uzağına” inşa edileceğinin açıklanması hâkim sınıfların ve onların temsilcilerinin rant heyecanını görünür kılmıştır.

SALDIRILARI MÜCADELEMİZ BERTARAF EDECEKTİR

Farklı kültürleri ve sesleri tehdit unsuru hale getiren, onların birliği veya birlikte hareket etme potansiyelidir. Antakya özelinde yüzyıllardır oluşan kültürel bütünlük, depremin yarattığı sonuçların değerlendirilmesi olarak hâkim sınıfların saldırılarına neden olabilecektir. Bunun için “yasal” zemin de kararnamelerle hazırlanmaktadır. Şoven politikalar, ötekileştirilmiş kültürün yıkılmasından rahatsızlık duymayacağı gibi kendi hegemonyası için de bunu zorunlu görür. Daha önce de denediler yok etmeyi bu kültürü, yenildiler ve yine yenileceklerdir. Fakat bu kez depremler meydana gelen büyük bir yıkım söz konusudur. Halkın bu yıkımın sonuçlarına “geri dönerek” yanıt verememesi durumunda kültürel kayıp da gerçekleşecektir.

Biz bu kaybın hâkim sınıfların elinden gerçekleşemeyeceğini biliyoruz; bunu somut değerlendirmelerin ışığında söylemekten çekinmiyoruz. Kültür, emekçi sınıfların yaşam deneyimleriyle, acılarıyla harmanlanmıştır. Hâkim sınıfların bu yaratımdaki tek katkısı saldırılarıyla mücadeleyi ve direnci dinç tutmasından ibarettir. Kültürün yaratılmasında etkinliği olmayan hâkim sınıfların, onu bozacak dinamiği de bulunamaz. Kültür, ancak onu yaratan sınıfın inisiyatifindedir. Ondandır ki deprem sonrasında gözünü Antakya'ya diken gerici feodal, talancı, faşist politikalar halkın mücadelesi ile bertaraf edilecektir.

"HÜZNÜN İSYAN OLMALIDIR"

*"Acının bağrından
mavi bir çelik gibi fıskıran öfke
dünyayı değiştirecektir mutlaka
Yani hayat
kendini yeniden yaratacaktır
ona sahip çıkan ellerde"*

Ahmet Telli

Maraş merkezli depremlerin üçüncü haftası geride kaldı. 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremler sistemin ranta dayalı imar planlamasıyla da birleşerek yüz bine yakın insanın hayatını kaybetmesine, milyonlarcasının da çeşitli biçimlerde etkilenmesine neden oldu. Halkımız büyük acılarla bir kez daha "kaderine" terk edildi. Deprem doğal afetlerin değil sistemin politikalarının öldürdüğünü göstermiş oldu. Bir avuç asalağın milyonların alinteri üzerinden yükselttiği zulüm ve sömürü düzeninde insan yaşamının egemen sınıflar nezdinde nasıl değersiz olduğunu acı bir biçimde gördük.

Yaşanan depremde devletin de enkaza gömüldüğü gerçeği halkın kendi dayanışmasını zorunlu kılıyordu. Yedi düvele meydan okuyan Türk devletinin aciziyeti enkaz altında kurtarılmayı bekleyen halkımızın çığıllarıyla bir kez daha teşhir olurken devrimcilerin sürece müdahalesi gecikmedi. Halkın dayanışması ve seferberliğine devrimci-demokrat, ilericiler de öncülük ederek hızlıca deprem bölgelerine koştu. Biz de Partizan faaliyetçileri olarak demokratik kitle örgütleriyle birlikte yaptığımız çağrılarının akabinde Maraş, Antakya ve Adıyaman'da halk dayanışmasını örgütlemek için hareket ettik.

SESSİZLİĞE TERK EDİLEN BİR KENT: ELBİSTAN

İkinci depremin merkez üssü olan Elbistan, yıkımın yoğun yaşandığı bir bölgeydi. Halk ilk depremi görece daha az hasarla atlatmış, -20'lere dayanan soğuk hava nedeniyle evlerine girmek zorunda kalmıştı ve yaşanan ikinci depreme evlerinde yakalanmıştı. Depremin şiddetine bağlı olarak ciddi bir yıkım ve can kaybına neden olmuştu. Bölgeye dayanışma araçlarımızla geçtiğimizde kent merkezinde sınırlı bir arama-kurtarma çalışmaları yürütülüyordu. Kentin işlek caddelelerinde kısmi arama-kurtarma çalışmaları yapılırken hemen bir sokak ötesinde evler yıkılmasına rağmen herhangi bir çalışma yürütülüyor-

du. Kar beyaz bir örtü gibi enkazdaki evleri kapatmış, koca şehir büyük bir sessizliğe gömülmüştü. Elektrik hatlarının kesik olduğu şehir merkezinde cılız ışıklar dışında herhangi bir yaşam belirtisi yoktu. İnsanların toplu olarak kaldığı alanlardan cemevine doğru geçtiğimizde ateş başlarında öbek öbek birikmiş insanları gördük. Kalabalık, cemevine doğru artarken halk panik ve tedirginlik içerisinde acil ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyordu. Biz de hızlıca cemevindeki dayanışma koordinasyonu bağlantı kurarak hızlıca alandaki çalışmalara dair bilgi aldık.

"YİNE İLK KOŞAN DEVRİMCİLER OLDU"

Üçüncü günü geride kalan depremde Elbistan merkezde eksik de olsa insanların acil ihtiyaçlarının karşılandığını ancak köylere kar yağışı nedeniyle gidilemediğini, iletişimin de sınırlı olduğunu öğrendik. Hedefimiz köylereydi, buralara bir şekilde varacak ve halkın öncelikli ihtiyaçlarını ulaştıracaktık. Günün ilk ışığıyla birlikte yoldaşlarla yola koyulduğumuzda yıkımı net bir şekilde gördük. Elbistanlı bir yoldaşımızın yıllarca yaşadığı kenti tanımayı yıkımın boyutunu gösteriyordu. Devlet adına tek tük asker-polis dışında görebildiğimiz bir acil yardım yoktu. Nurhak'a bağlı Barış beldesi ve Nargele bölgesinde yıkımın yoğun olduğu bilgisi üzerine buraya doğru hareket ettik. Yolların karla kaplı olması nedeniyle bata çıka ilerlediğimiz Barış beldesinde halk ağır hasarlı evlerin çok olması nedeniyle ilk iki günü dışarıda geçirmiş sonraki günlerde de AFAD'ın kurduğu altyapısız çadırlarda kalıyordu. Beldenin ihtiyaçları için dayanışma tırları gelmiş ancak düzenli bir tasnif ve depolama sisteminin olmayışı nedeniyle kargaşa yaşanıyor, çevre köylere yardımlar da ulaşamıyordu. Hızlıca köyün depremden az hasar olan deposunu halk ile birlikte yeniden düzenlemeye koyulduk. Köylüler yaşanan kargaşa nedeniyle ilk başta yardıma gelmedi. Ancak kısa süre sonra çabalarımızı gören köylülerin kadınlar öncülüğünde depoya bir bir geldiğini ve bir uyum içinde depoyu temizlediklerini gördük. Önce hep birlikte molozlar kaldırıldı, depo etrafındaki karlar süpürülerek tasnifli bir biçimde dayanışma tırları içeriye taşındı. Bu köyde öğretmenlik yapan dayanışma gönüllüsü abinin devrimci olduğumuzu anlamış olacak ki "Yine ilk yardıma koşan devrimciler oldu"

sözlerine tanık olduk. "Biz Partizancıyız hocam" dediğimiz andaki gözlerde beliren ışıltı ve o yıkımın içindeki tebessüm bir kez daha halka olan bağlılığımızı perçiliyor, sisteme olan öfkemizi de büyütüyordu.

Bir grup yoldaşımız depo düzenleme işiyle uğraşırken kalan kısmımız ise getirdiğimiz dayanışma kamyonunu çevre köylere ulaştırdık. Gittiğimiz köylerde yaşayan halk, "Günler sonra ilk gelen yardım sizsiniz" diyerek günlerce nasıl çaresizce yardım belediklerini aktarıyordu. Depremin yolları kullanılamaz hale getirdiği köylerin girişlerine bıraktığımız ihtiyaçlar köylüler tarafından çevre köylere traktörlerle taşınırken köylülerin kendi getirdikleri iş makinalarıyla arama-kurtarma yaptığını gördük. Enkaz başında oğlunu bekleyen babadan saatlerce yürüyerek beldeye gittiğini, arama-kurtarma için yardım istediğini ancak yardım gelmeyince kendi imkanlarıyla enkaz kaldırma yaptığını öğrendiğimizde "Devlet enkaza gömüldü" sözünün nasıl bir anlam taşıdığını bir kez daha gördük.

HALK DAYANIŞMASI İLE YARALARIMIZI SARACAĞIZ

Elbistan, Afşin, Ekinözü ve Nurhak köylerinde halk dayanışmasını örgütlerken bir yandan da mevcut sömürü düzeninin yaşanan felaketlerdeki rolünün teşhirini yoğun olarak yaptık. Halkın kendi dayanışması ile örgütlü bir biçimde hareket ettiğinde yaralarını kendisinin sarabileceğini dile getirerek halk dayanışmasının önemini altını çizdik. Demokratik kitle örgütlerinin, devrimcilerin de bu temelde hareket etmesi ve koordinasyonu pratik olarak bunu görmüş olduk. Yaşanan deprem ile birlikte bu köhne düzeni yıkmak için bir sebebimiz daha var. Öfkeliyiz, halkımızın acısını yüreğimizde hissediyoruz. Biliyoruz ki öfkemiz ve hüznümüz isyan olup bu düzeni yıkmadığı müddetçe ölüm "kaderimiz" olacaktır.

Bir Partizan okuru

"HALKIN DAYANIŞMA RUHUNU KUŞAN, DEPREMLE GELEN KATLIAMIN HESABINI SOR! İKTİDARI ZAPT ET!"

HABER MERKEZİ- 6 Şubat günü Maraş'a bağlı Pazarcık'ta 7.7 büyüklüğünde ve bu depremden bağımsız olarak 9 saat sonra Ekinözü'nde 7.6 büyüklüğünde 11 ili etkileyen depremler meydana geldi. Depremlerin etkileri sürüyor.

Elimize e-posta yoluyla ulaşan habere göre TKP/ML MK-SB Maraş merkezli depremlere ilişkin "Halkın Dayanışma Ruhunu Kuşan, Depremle Gelen Katliamın Hesabını Sor! İktidarı Zapt Et!" başlığıyla açıklama yayımladı.

Açıklamanın tamamı şöyle:

"Türk, Kürt Uluslarından ve Çeşitli Milliyetlerden Halkımız,

"Tek Çare Demokratik Halk Devrimi' şiarıyla sisteme yönelmek, devrim bilincini güçlendirmek ve faşizmin halkı çaresiz bırakmasına karşı tam kurtuluşu bir süreç boyunca haykırma görevimizi ve seçimlerin çare olmayacağına dair politik hazırlıklarımızı tamamlarken, Maraş depremleriyle halkımız büyük bir felaketin altında ezildi. Bu büyük felaketin, yıkılan binalar, binalardaki insan sayısı vs. düşünüldüğünde yaklaşık 200 bin insanın

toplu kıyımına yol açacağı görülmektedir. Maraş, Hatay, Adıyaman gibi kentler adeta yerle yeksan olmuş, Antep, Urfa, Osmaniye, Kilis, Malatya, Amed, Adana gibi illerde ağır tahribat yaşanmıştır. Yüz binlerce insanımız yaralanmış, milyonlarca insan barınma sorunu ile yüz yüze kalmıştır. Çok ağır bir yıkım, çok kapsamlı bir sosyal çöküntü, uzun yılları kapsayacak bir tahribat söz konusudur. Kuşkusuz deprem için alınmayan tedbirler, hazırlıksız olma hali, izlenen rant politikası, emperyalist sisteme göbekten bağlı ve zayıf ekonomik sistem bu felaketin nedenidir. Deprem için alınacak her tedbir ve hazırlık kapsamlı bir maliyet anlamına gelmektedir. Devlet bu sorumluluğu yerine getirmek yerine aşırı kâr hırsı ile karınları doymayan komprador

patron-ağaların ve emperyalist tekelin çıkarlarına uygun bir yaklaşım içinde olmuştur. Kuşkusuz bu durum faşizmin halk düşmanı karakterinden kaynaklanmaktadır.

"Büyük yıkım ve felaket sistemin ekonomik ve siyasi krizini, egemen faşist klikler arasındaki çatışmaları daha fazla derinleştirecektir. Var olan krizin altında büyük bir yokluk ve yoksulluk yaşayan halkımıza depremin ağır ekonomik faturası faşist diktatörlük tarafından kesilmeye çalışılacaktır. Yıkımla, ölümlerle perişan olan, öfke ve kinle dolan halkımız, daha fazla derinleşecek olan çelişkileriyle sisteme yönelen kanallar arayacaktır.

"Halkımızın bu öfkesi ve tepkisi devletin tüm ideolojik araçlarıyla manipüle edilecek ve sistem dışına çıkarması, kendi kurtuluşu için seferber olmaması, yaşadığı sorunların kayna-

laşığı içindedir. Öyle ki hızla 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik', 'halkı yanıltıcı bilgi yayma', 'yağma ve gasp' vs. gerekçesiyle soruşturmalar, gözaltılar ve sokak ortasında halka işkenceler hayata geçmiştir. Devlet, halk enkaz altındayken, can çekişirken 'devletin itibarını' koruma adı altında OHAL yasalarıyla saldırıya geçmekte gecikmemiştir. Enkaz altında yaşayanları kurtarmak, halka yardım etmek, dayanışma göstermek, ihtiyaçlarına yetişmek eğer devleti acz içinde, otoritesiz ve zayıf gösteriyorsa saldırıya uğramak, hedef haline gelmek için yeterli olmaktadır. Faşist diktatörlük halkın zayıf, çaresiz, örgütsüz kalması ile güçlü olabileceğini, yenilmez görüneceğini bilmektedir. Devletin hâkimiyeti yoksa halk enkaz altında ölüme terk edilmeli, aç ve susuz kalmalı, soğukta donmalı ve ihtiyaçlardan mahrum kalmalıdır.

daha ileriye taşıyacak bir konumlanışı almak, halkımızın duyarlılığını ve seferber olma kabiliyetini örgütlülüğe, esas hedefe yöneltecek siyasal konumlanışı almak, bunun bilinciykle hareket etmektir. Yani 'TEK ÇARE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ' şiarını en güçlü şekilde kavramak, halkın devrime olan ihtiyacını ruhumuzda, bilincimizde, örgütlü duruşumuzda, harekete geçme düzeyimizde, kendimizi yetkinleştirme çabasıyla hissetmek ve gerçekleştirmektir. Tüm durgunluğa, durağanlığa, sıradanlığa, alışlagelene, geri yapımıza, örgüt bilincimizdeki yetersizliğe bu şekilde somut müdahaleler yapmalı ve yön vermeliyiz.

"Yoldaşlar,

"Depremi ilk anında tepki ve harekete geçmeyi yetersizliklere rağmen sağlayabildik. Bir yoğunlaşma

ğına yönelecek bir program etrafında birleşmemesi üzerine çalışılacaktır. Bunun yanında baskı ve sindirme yöntemini de daha fazla devrede olacaktır.

"Halkımız, Yoldaşlar

"Faşizm depreme karşı almadığı tedbiri, depremin yıkıntıları arasında halkı zapturapt altına almak için OHAL ilan ederek almıştır. Depremin yaralarını daha hızlı sarma, doğal afetle daha etkili müdahale etme yalanı ile OHAL ilan edilmiştir. Oysa gelişmeler göstermiştir ki devlet düştüğü acziyeti, zayıflığı, güvenilmezliği OHAL ile tesis etmek istemektedir. Olası halkın tepkisini, öfkesini 'milli güvenlik sorununa', devletin dışındaki gelişen her dayanışma ve yardımı provokasyon kapsamına sokma te-

"Yoldaşlar,

"Deprem sonrası gördük ki halkımız çaresiz, örgütsüz ve dağınık tüm yapısına rağmen yüksek bir duyarlılık ve seferber olma haliyle görülecek en üst düzeyde bir dayanışma ruhunu kuşanmıştır. Dağınık, örgütsüz şekilde de olsa deprem bölgesine her türlü desteği sunmuş, 'nerede bu devlet' söylemlerini daha güçlü dile getirirken adeta 'halk burada' diye haykırmıştır. Halkın bu yaratıcı, fedakâr, çözümleri üreten, olanak yaratan, seferber olan tutumu bizim açımızdan halkın güç ve olanaklarını anlamamız, kavramamız için bir vesiledir. Halkın gücü ve olanakları, enerjisi ve harekete geçme kabiliyeti yüksektir. Asıl mesele bunun farkında olmak, onun gerçekleştirdiği dayanışma bilincini

ve çaba içinde olduk. Ancak bu tepkimize rağmen ortaya çıkan tablo bizim ne düzeyde eksik, yetmez, örgütlü düzeyimizin zayıf, kitlelerle bağımızın gevşek, onlara ulaşmada tutuk olduğumuzu da açığa çıkardı. Yardım ve dayanışma kampanyasına hızla start verdik. Ancak örgütlülüklerimizin yeter-

sizliği, organize olmadaki zaafı tüm gerçekliğiyle yüzümüze çarptı. Bunun yanında halkımızın büyüyen öfkesini ve tepkisini sadece dayanışma düzeyinde tutan, bu anlamda normal ve rutin olan devrimci sorumlulukla sınırlayan bir yaklaşımı kabul etmemeliyiz. Bu durum halkımızın zaten başararakta olduğu, başardığı ve bildiği şeye cılız ve zayıf gücümüzle ortak olmak anlamına gelecektir. Yardım kuruluşu gibi çalışırken aynı zamanda onu aşan, halkımıza kurtuluş yolunu işaret eden, onların biriken öfke ve tepkisini, mücadele etmeye dair eğilimini doğru bir siyasi yaklaşımla karşılayan, güçlü, etkin ve seferber olmuş bir yaklaşım içinde olmalı, ona göre konumlanmalıyız. Hayati olan, devrimci olan iktidar perspektifiyle halkın yaşadığı çileden kurtulacağına

dair bilinci kuşanmak olacaktır.

“Yoldaşlar,

“TEK ÇARE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ” şiarımız halkımızın yaşadığı felaketle güçlü şekilde birleştirilmelidir. Bu şiar tam da halkımızı doğru temelde bilinçlendirecek, sisteme olan öfkesini en ileri düzeyde gerçekleştirmesini sağlayacak niteliktedir. Halkımızın tam kurtuluşa ihtiyacı olduğunu en kararlı şekilde anlatmamız gerekmektedir. Bunun için seferber olması, savaşması, örgütlenmesi, devletin işlediği suçların hesabının sorulması bilinci ile harekete geçmesi görevi önümüzde durmaktadır. Daha aزیyla yetinmeyen bir tutum içinde olmalıyız, daha aza ve kırıntılara halkımızı mahkûm etmemeliyiz.

“Halkımız, Yoldaşlar

“Devletin yıkım karşısında acizleştikçe pervasızlaştığı, zayıf düştükçe saldırıganlaştığı, otoritesini kaybettiğçe her kesimi düşmanlaştırdığı, çürüdükçe

gerici argümanlarla çürütmeye çalıştığı, yönetemez hale geldikçe saldırıganlaştığı, kontrolü kaybettiğçe her yere kayyım atadığı, yıkım karşısında sorumluluğu daha fazla belirginleştikçe günah keçileri bularak gerçeği karartmaya çalıştığı görülmektedir. Halkın örgütsüzlüğü ise faşist diktatörlüğe bunları hayata geçirmek için uygun koşullar anlamına gelmektedir. Faşizmin hevesini kursağında bırakmak için mücadele araçlarımızı ve yöntemlerimizi, örgütlenme bilincimizi, örgütsel mekanizmalarımızı güçlendirelim.

“Yoldaşlar, Dostlar

"Halkımızın gündemi yıkım, felaket ve bunun sonucu olarak ezilmişliğinin, acılarının, çilesinin katlanmasıdır. Faşist klikler halkın acıları üzerinde tepinmekte, bir yandan da halkın acılarının, çilesinin devam edeceğini vaaz eden çözüm adına çözümsüzlükler sunmaktadır. Halkımız enkaz altındayken 'halkı kimin ezeceğine'

yönelik seçim yarışının ertelenip ertelenmeyeceği tartışması gündeme gelmiştir. Faşist AKP-MHP ittifakı işledikleri suçların kabarmasından dolayı içine düştüğü yönetme aczini, oluşan zayıflığı gidermek için zaman kazanmaya çalışmaktadır. Bu yüzden de seçimleri erteleme hesabına şimdiden düşmüştür. Ortaya çıkan zayıflığı nasıl ve ne biçimde gidereceğini bilemez halde, Millet İttifakının güçlenmesine yeni olanaklar sunmak istememektedir. Bu durum egemen sınıflar arasında zaten büyüyen devam eden kışımayı daha fazla büyütecektir. Millet İttifakı ise böylesi büyük bir kriz ortamında daha fazla güçlenerek bir an önce halkı daha fazla sömürme, ezme ve devletin dümenine geçerek egemenlik kurma telaşındadır. Hepsisi devletin otoritesini sürdürme, halkın devletin etrafında kenetlenmesini sağlama, oluşan öfke ve tepkinin halkın kurtuluş mücadelesine akmasını sağlamaya kilitlenmiş durumdadır. Halka sabır

telkin etmekte, metanet dilemekte, her şeyin bu çürümüş sistem içinde değişeceğini öğütlemektedir. Halka zulüm vaat edilmektedir. Çileli yaşam önerilmektedir. Geleceksizliğin sürdürülmesi için rıza göstermesi istenmektedir. Seçimler ise tüm bunlar için büyük bir kandırmaca oyunu olarak kurgulanmaktadır. Deprem binaları yıktı, halkımızın ezilmişliğini katmerledi ama asıl olarak faşist diktatörlük molozların altında kaldı. Ne seçimler ne parlamento ne sistem içi herhangi bir çözüm halkın kurtuluşu olabilir. Çürümüş, halk düşmanı faşizmi halkın savaşıyla, örgütlü gücüyle yıkmaya seferber olalım. Halkın katili devletten hesap soralım. Halkın katili devleti yıkmak, Halk İktidarı kurmak için seferber olalım.

"Demokratik Halk Devrimi dışında bir çözüm, bir inşa ve bir çare yoktur."

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Kenan Demir: 1989 yılında Proletarya Partisi ile ilişkiye geçti. Basel kentinde yerel faaliyet yürüttü. 5 Mart 1998 tarihinde, İsviçre’de görev gereği gittiği alanda bir pusuda, çeteler tarafından katledildi.

Binali Yiğit: ATİF’de örgütlü bir işçi olarak Almanya’da çalıştı. Ankara’da geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybetti.

Zülfî Çakıl: Proletarya Partisi militanı olan Zülfî Çakıl, 3 Mart 1984 yılında Paris’in Stalingrad semtinde başına sert bir cisimle vurularak ve bıçaklanarak katledildi. Avrupa’da her türlü eylem, işçi grevi, işgal eylemleri ve militan eylemlerde önde

görmek mümkündü. Ölümsüzleştğinde Proletarya Partisi militanı olan Zülfî Çakıl son ana kadar enerjisini, gücünü ve zamanını devrime adanmış bir militandı.

BAĞDERESİ ŞEHİTLERİ

Proletarya Partisi önderliğinde savaşan Halk Ordusunun üç gerillası, 8 Mart 1999 tarihinde Tokat merkeze bağlı Bağderesi (Çöreğibüyük) köyünde TC ordusunun attığı genel pusunun yanı sıra köyün çeşitli evlerine attığı hücre pususu sonucu çıkan ve yarım saat süren çatışmada savaşarak ölümsüzleşti. Proletarya Partisi üyesi ve Halk Ordusunun komutanlarından Ayfer Celep (Emine), Proletarya Parti-

si ileri militanı, Halk Ordusu savaşçısı Münire Sağdıç (Meral), Proletarya Partisi militanı, Halk Ordusu savaşçısı Kemal Tutuş (Polat) emekçi kadınların kurtuluşunu hedefleyen savaştaki yerleri ve bu uğurda şehit düşüşleriyle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nü daha bir anlamlı kıldılar.

Ayfer Celep: 1971 yılında Amasya/ Taşova’ya bağlı Tekke köyünde doğan Ayfer Celep, akraba çevresi sayesinde devrimci düşüncelerle lise yıllarında tanıştı, 1990 yılında 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesinde okurken Proletarya Partisi ile ilişki kurmuştu. Mevcut baskı, sömürü düzeninin, kadını toplumsal yaşamda her açıdan edilgenleştiren şekillendişi karşısında Partinin, kadınları mücadelenin her alanında öne çıkarma, aktifleştirme politikalarına güçlü bir yanıt olarak Halk Ordusunun kadın komutanları arasında yerini alarak statükoculuğa karşı amansız darbeler indirdi.

Münire Sağdıç: 1973’te Erzincan Çayırılı’ya bağlı Yeşilbük köyünde doğdu. İşkencehanelerde “Ser verip sır ver-

meme” ilkesine uygun davranarak kızıl direnme ruhuna sadık kaldı. Yaklaşık iki yıl kaldığı hapishaneden mücadele azmi, coşkusu, bilinci daha da yoğunlaşmış, gelişmiş olarak çıktı. 1998 yılında Partinin “zirveleri hedefleyen zorlu yürüyüşe hazırlan” çağrısına yanıt olarak Halk Ordusunun Karadeniz bölgesindeki gerilla birliklerine katıldı. Şehirlerin “Kara kızı”, dağların Meral’i Münire Sağdıç, 8 Mart 1999’da Tokat Bağderesi’nde ölümsüzleştiğinde Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusunun bir savaşçısıydı.

Kemal Tutuş: 1980 yılında Tokat/Almus’a bağlı Gevrek köyünde doğdu. Proletarya Partisinin düşünceleriyle 1996’da Tokat Gaziosmanpaşa Lisesinde okurken tanışarak, Partinin bölgedeki yerel örgütlülüğü içinde örgütlendi. 1998 yılında şehit düşen Zeynel Çalpar’dan sonra Almus’un Gevrek köyünün ikinci şehidi olma onurunu taşıyan Kemal Tutuş, ölümsüzleştiğinde Proletarya Partisi militanı, Halk Ordusu savaşçısıydı.

Diğer yandan geleneksel kadınlık rolünün bir yansıması olarak kadınlar bu ihtiyaçları dillendirmekte dahi büyük bir sorun yaşamaktadırlar. Bu derecede zor koşullarda ve bunca acil ihtiyacın olduğu yerde kadınlar bu türden zorunlu ihtiyaçlarını dile getirirken utanmakta, çekinmekte ve yargılanmaktan korkmaktadırlar.

Tespit edilebilen rakamlara göre deprem bölgelerinde 214 binden fazla hamile kadının olduğu biliniyor bu kadınların kaçının hayatını kaybettiği bilinmezken yaklaşık 24 bin kadın bir ay içerisinde doğum yapacak.

Bu durum hastanenin ve hiçbir sağlık merkezinin olmadığı bölgede doğum yapacak kadınlar ve yenidoğanlar açısından başka bir hayati tehlikenin olduğuna da işaret ediyor. Barınma ve güvenlik sorunu hem deprem bölgesinde, çadırlarda ve barakalarda yaşayan hem de göç etmek zorunda kalan kadınların en temel sorunu. Kalacak yeri olmayan binlerce kadının çocuklarıyla birlikte sokakta ya da çadırda kalmak zorunda olması özel bir güvenlik sorunu; çünkü bu alanlar cinsel saldırı başta olmak üzere her türlü şiddete açık bir durum yaratmaktadır. Tuvalet, banyo gibi en temel ihtiyaçların karşılanmadığı bu alanlarda kadınlar ve kız çocukları büyük tehlike altındadır. Hiçbir güvenliğin olmadığı bu alanlarda zaten derin travmalar yaşayan kadınlar ayrıca cinsiyet ayrımcılığının ürünü olan

psikolojik baskılar yaşamaktadırlar. Bu açıdan depremden sağ çıkmış olan kadınları önümüzdeki günlerde daha büyük saldırılar, şiddet ve sorunlar beklemektedir. İstismarın ve kaçırılmanın bu süreçlerde istinasız olduğu bilinmektedir. Daha şimdiden basına yansıyan binlerce kayıp çocuk söz konusudur. Daha önce de basına devletin istismar politikalarının merkezleri haline dönüşmüş olan tarikat yurtlarında yüzlerce çocuğun tutulduğu yansımıştır. Böylesi felaketlerin ardından çaresiz ve savunmasız bırakılan çocuklar ve kadınlar cinsiyetçi politikalarla istismar edilirken bu bölgelerde, gelecek günlerde fuhuşu da içine alan her türlü cinsiyetçi saldırı gelişmektedir. Bunun bir parçası olarak çocuk yaşta evlilikler korkunç düzeyde artacaktır.

Bir katilin suç mahallini temizlemesi, delilleri ortadan kaldırması saikiyle hareket etmesi gibi faşist devlet, arama kurtarma çalışması yapmadan, cenazeleri göçüklerden çıkarmadan gece yarısı enkaz kaldırma çalışmalarıyla deprem bölgesini insansızlaştırmaya çalışmakta ve halkı göç etmeye zorlamaktadır. Deprem bölgelerinde aşırı "güvenlik" uygulamalarıyla çadırlara hapsedilip hakları yok sayılan halk için çadır kentler ise toplanma kamplarına dönüştürülmektedir.

Daha ilk günden itibaren faşist devletin politik müdahalesi bunu hayata geçirmek olmuştur. Yaşayan olup

olmadığına bakılmaksızın kepçelerle kaldırılan binlerce enkazın altında binlerce insanın olduğu gerçeği görmezden gelinmiştir. Halkın en acil talepleri karşılanmazken ilkin tahliyeler yoğunlaştırılmıştır. Hâlâ sistemleştirilmediği çadır kentlerde yaşayan ve yaşayacak olan insanları tüm insani haklardan yoksunluk beklemektedir. Yine burada da kadın ve çocukları bekleyen en büyük saldırı devletin sistematik cinsiyetçi politikaları ve erkek egemen toplumun kadın düşmanı cinsiyetçi saldırıları olacaktır. Deprem karşısında erkek egemen devletin aczi önümüzde durmaktadır demistik. Bunun bir başka göstergesi ise LGBTİ+'lara yönelenlerdir. Her zaman olduğu gibi burada da ayrımcılığa maruz kalan bir diğer kesim LG-BTİ+'lar olmuştur.

Sonuç olarak, deprem bir doğa olayıdır ve bir katliama dönüşmesinin sebebi devletin politikalarının kendisidir. Bir doğa olayının faşist bir katliama dönüşmesinde de bu katliamın arkasında en çok kadın ve çocukların saldırıya maruz kalmasında da burjuva-feodal düzenin niteliği görülmektedir. 100. yılını kutlamaya hazırlanan bu diktatörlük işçilere, köylülere bir bütün halk olduğu gibi kadınlara da yıkım, zorbalık, baskıdan başka bir şey getirmemiştir. En temel hakları engellenmiş, "bir kişi daha eksilmeyeceğiz" denilen yerde onlarca kadın katledilmiştir. Devle-

tin kadın düşmanlığında ve cinsiyetçi saldırılarında birinci elden yetkili kurumlarından birisi olan Diyanet bu süreçte evlatlık alınan depremdede çocuklarla evlenmenin haram olmadığı açıklaması yapmıştır. Bu açıklama dahi devlete karşı halkın öfkesini örgütlemeye yeter niteliktedir.

Tam da bu koşullarda tüm kadınları kurtuluşu için örgütlemeye çağırmak en acil devrimci sorumluluktur. Tek kurtuluşun Demokratik Halk Devriminde olduğu bilinciyle tüm gücümüz, büyük bir devrimci enerji ve yaratıcılıkla örgütlenmelidir. Bu dönemde kurtuluşun seçimlerde değil devrimde olduğu, seçimlerin halka geçici kazanımlar da getirmeyeceği; ama topluma her türlü zulmü reva gören zorbalara nefes olacağı bu zorbalardan soluşunu kesmenin ancak Demokratik Halk Devrimini örgütlemekle mümkün olacağı propagandası başta kadınlar olmak üzere halk içinde etkin şekilde yapılmalıdır.

Özgür, eşit ve sömürsüz bir yaşam için Demokratik Halk Devriminin zorlu yolu yürünmek zorundadır ve bu noktada adımlarımız 8 Mart'ın kızılığında hızlandırılmalıdır.

Depremzede bir kadın eski eşi Savaş Altun tarafından üzerine kaynar su dökülerek ölümle tehdit edildi

Depremde barınacak yer bulamayan kadın eski eşi Savaş Altun'un yanına taşınmak zorunda kaldı. Savaş Altun kadının üzerine kaynar su dökerek "dua et seni öldürmedim" diye tehdit etti.

Hatay'ın Samandağ ilçesine bağlı Avcılar köyünde yaşayan 25 yaşındaki Alev Altun, şiddetli geçimsizlik nedeniyle 9 yıllık evliliğini 9 ay önce bitirdi. Altun, 4 ve 2 yaşında iki çocuğuyla Hatay'da depremi yaşadı. Evi ağır hasarlı hale gelince eski eşi Savaş Altun'un evine yerleşti.

Alev Altun, 19 Şubat gecesi uyurken Savaş Altun'dan şiddet gördü. Şiddet uygulayan Savaş Altun, "Dua et seni öldürmedim" diye tehdit ettikten sonra, çocuklarını ve kadının cüzdanındaki 3 bin TL parayı da alıp kaçtı. Annesinin evine giden Alev Altun, komşuları tarafından hastaneye kaldırıldı. Eski eşi Savaş Altun

ise çocukları ablasına bırakarak kaçmaya çalıştı. Gözaltına alınan Savaş Altun ifadesinde, şiddet uyguladığını, artçı sarsıntı nedeniyle eski eşinin üzerine sıcak su döküldüğünü ileri sürdü. Altun çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı. Çocuklar ise Alev Altun'un annesine teslim edildi. Vücudunda birinci derece yanıklar oluşan Alev Altun, "Adaletin yerini bulmasını istiyorum" dedi.

SAVAŞ ALTUN: ARTÇI SARSINTIDAN OLDU

Savaş Altun'un ise ifadesinde "Deprem sırasında soba sallanıyordu. Elimde havluyla sobanın bacasını tuttum. Soba devrilecekti. Sobanın üzerindeki tencere sarsıntıyla üzerine döküldü çünkü sobanın dibindeydi. Hastaneye götürmek istedim ama 'çocukların başında dur' dedi evden çıktı" dediği öğrenildi.

İstanbul'da bir kadın yüzüne kezzap atılarak katledilmeye çalışıldı

Bir kadın kendisini uzun süredir takip eden Muhammed Can Kardan isimli erkek tarafından bu sabah katledilmeye çalışıldı.

Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) tarafından yapılan açıklamaya göre bu sabah saatlerinde iş yerine girmek üzere olan bir kadın Muhammed Can Kardan isimli erkek tarafından yüzüne kezzap atıldıktan sonra ateşli silahla katledilmeye çalışıldı.

ÖHD failin tutuklanması gerektiğini

söyleyerek şunları kaydetti:

"Müvekkilimiz Y.T kendisini uzun süredir takip eden Muhammed Can Kardan isimli erkek tarafından bu sabah öldürülmeye çalışıldı.

"Fail erkek, işe gideceği sırada müvekkilimizin suratına önce kezzap dökmüş ancak müvekkilimiz başörtüsüyle kezzabın doğrudan suratına gelmesini engellediği için bu kez cebinden çıkardığı silahla müvekkilin karnına doğru ateş etmiştir.

"Silahın tutukluk yapması nedeniyle tedirgin olan fail kaçmıştır. Müvekkilimizin can güvenliğinin sağlanması için fail Muhammed Kardan'ın derhal yakalanıp tutuklanması için çağrıda bulunuyoruz. Kadın düşmanı zihniyete karşı tüm gücümüzle mücadeleye edecek, failin en ağır cezayı alması için süreci sonuna kadar takip edeceğiz."

KADINLARIN KURTULUŞU İÇİN DEVRİME SARIL!

8 Mart'ı Maraş depremlerinin bıraktığı büyük acı, öfke ve isyanla karşıyoruz. YDK'nın 8 Mart bildirisinde de dendiği gibi "Bir gece ansızın gelebilen, insanları 'ayakkabı numarasına kadar' bilen hak talepli her eyleme pervasızca saldıran, eleştiri hakkını kullananı şafak baskınlarıyla tutuklayan devlet bir kez daha halk düşmanı gerçekliğinin sonucu olarak enkaz altında kaldı. Bu süreçte faşist TC'nin 'Güçlü devlet' imajı yerle bir oldu. Güçlü devletin halkın yaşam hakkı, güvenli barınma hakkı için değil bir avuç asalağın çıkarlarını korumak için geçerli olduğu bir kere daha anlaşıldı." Deprem olduğu ilk günden itibaren göçük altında kalan ve sağ çıkan insanların yaşam hakkını korumak için hiçbir adım atmayan faşist devlet, aradan geçen süreç boyunca tüm güçlerini hâkim sınıfların çıkarlarını yani devletin bekasını korumak için seferber etti. Deprem bölgelerinde basına yansıyan gözaltılar, gözaltında işkence ve cinayetler,

deprem bölgelerinin dışındaki diğer illerde gerçekleştirilmek istenen protesto eylemlerine yönelik saldırılar, devletin faşist niteliğini tüm yönleriyle ortaya koymaktadır. Bu açıdan devlet toplum nazarında teşhir olmuştur. Diğer yandan ise deprem sadece devletin durumunu ortaya koymamıştır aynı zamanda depremin açığa çıkardığı bir başka gerçek, halkın acılarına işlemiş olan büyük öfke ve bu öfkenin mayalanacağı devrimci dinamiklerdir.

Depremden geriye etkileri onlarca yıl silinmeyecek derin, köklü bir yıkım kaldı. Resmi rakamlarla sınırlasak dahi on binlerce insanımız hayatını kaybetti, binlerce insan yaralandı, yüz binlerce insanın evleri başlarına yıkıldı, milyonlarca insan çok çeşitli şekillerde depremden etkilendi. On binlerce kadın ve çocuk bu depremde hayatını kaybetti. Kaybolan, hafızasını yitiren, psikolojisi harap olmuş kişilerin sayısı ise bilinmiyor.

Cenazesinin nerede olduğu bilinmeyen binlerce insan toplu mezarlara gömüldü. Kuşkusuz onca vergiye ve tecrübeye rağmen önlem almadığı ve özel önemde olduğu halde ilk günlerde arama kurtarma yapmadığı için devlet bu katliamdan sorumludur.

Devletin baş sorumlusu olduğu bu depremde kadınların payına düşen büyük acılarla birlikte, taşınması olanaksız sorumluluklar ve sorunlar oldu. Bütün ev içi sorumlulukları omuzlayan kadınlar, depremle birlikte çok yönlü sorunlarla karşı karşıya kaldılar. Depremden sonra ilkel denebilecek yaşam koşullarında yaşamak zorunda kalan ailelerinin yaşamsal ihtiyaçları için gerçekleştirmek zorunda oldukları tüm işler yine kadınların omuzlarına yüklenmiş durumda. Elektriğin, suyun olmadığı, çadırlarda ya da derme çatma barakalarda yaşamak zorunda olan ailelerin yemek, temizlik, ısınma, yaşlı ve hasta bakımı, yaralılarla ilgilenme,

çocuk bakımı gibi işlerin toplumsal ve tarihsel olarak kadın işi olarak kabul edilmesi nedeniyle deprem sonrasında ilkel koşullarında gene esas olarak kadın tarafından omuzlanması kaçınılmazdı. Dolayısıyla yeni olmayan ancak yeni bir nitelik kazanan bu işlerin sorumluluğunu gene kadınlar omuzladı. Kadınlar bu süreçte ailelerini ayakta tutmanın psikolojik olarak da güçlü olmayı gerektirdiğini hatta bunun da zorunlu bir görev olduğuna inanarak davrandılar ve bu tutumu sürdürüyorlar.

Baş edilmesi zor bu görevin neredeyse tüm yükünü taşımaktalar. Bununla birlikte depremin ilk gününden itibaren kadınların kadın olmaktan doğan ihtiyaçları devlet tarafından hiçbir şekilde dikkate alınmamıştır. Kadın pedleri, hijyen için zorunlu diğer ihtiyaçlar deprem bölgesine bugün dahi yeteri kadar ulaştırılmamıştır.

yazının devamı 23. sayfadadır.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[yenedemokrasi1](#)

[ydemokrasi11](#)

yenedemokrasi gazetesi@gmail.com

[yenedemokrasi](#)

[yenedemokrasi32.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi gazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20